

FORUMDAN FORUMA YAZILAR (I)

Zaza Forumu ve www.zazaki.de sitesinde yayımlanan başlıca yazılarımların listesi
(2003-2004):

Dersim Gemeinde Köln Yönetimi'nin Raporu Üzerine, Seyfi Cengiz, 16 Mayıs 2003

Dersim/Zaza Ulusal Platformu İçin Yol Haritası, Seyfi Cengiz, 30 Mayıs 2003

Kal-u-Bal'dan Beri (Dersim-Zaza Tarih Tezi), Seyfi Cengiz, 18 Haziran 2003

PSD Parti Programı, Seyfi Cengiz, 10. Temmuz 2003

Tarih Bizi Mansur Kılacaktır, Seyfi Cengiz, 10 Temmuz 2003

Dersim/Zazana: An İnternal Colony of the Turkish State, Seyfi Cengiz, 25 Eylül 2003

Dersim/Zaza Ulusal Platformu İçin Yol Haritası, Seyfi Cengiz, 30 Mayıs 2003

Kemalist Devlet, Seyfi Cengiz, 30 Kasım 2003

Derin Devletin Eli, Seyfi Cengiz, 1 Aralık 2003

Dersim/Zaza Ulusal Platformu: Temel Görüşler, Program ve Tüzük, Seyfi Cengiz, 2
Aralık 2003

Devlet Hatun'a Birkaç Söz, Seyfi Cengiz, 3 Aralık 2003

PSD Nedir?, Seyfi Cengiz, 3 Aralık 2003

Dersim ve Zaza Tarihi - Sözlü Gelenek ve Tarihsel Gerçek (I. + II. Bölüm), Seyfi Cengiz,
10 Aralık 2003

Dersim ve Zaza Tarihi - Sözlü Gelenek ve Tarihsel Gerçek (III. Bölüm), Seyfi Cengiz, 14
Aralık 2003

Zorunlu Bir Açıklama, Seyfi Cengiz, 16 Aralık 2003

Sosyalizm Bir Ruya mı?, 18. Aralık 2003

Eski Dünyanın Şeceresi, 18 Aralık 2003

Başlangıçlar, Seyfi Cengiz, 22. Aralık 2003

Yerkürenin En Büyük Şiirlerinden Biri, Seyfi Cengiz, 25 Aralık 2003

Eski Komite tarihe Karışmıştır!, 29 Aralık 2003

“Arif Olan Anlar Bizi”, Seyfi Cengiz, 1 Ocak 2004

Partimizin Yerel Seçim Stratejisi Ne Olmalıdır?, Seyfi Cengiz, 5. Mart 2004

Dostca Bir Uyarı, Seyfi Cengiz, 17 Mart 2004

Bir Eleştiri Üzerine, Seyfi Cengiz, 22 Mart 2004

Irak Direnisini Destekliyorum!, Seyfi Cengiz, 9 Nisan 2004

Amerikancılığın Kürt Halkına Yararı Ne?, Seyfi Cengiz, 10. Nisan 2004

Dersimli Kisi, Kurum ve Kuruluslara Acil Bir Öneri!, Seyfi Cengiz 25 Mayıs 2004

Vatan Tehlikede!, Seyfi Cengiz, 30 Mayıs 2004

Seyit İbrahim Veli`nin Sandukası Berlin`dedir, Seyfi Cengiz, 29 Mayıs 2004

Bardaktaki Gül Askına!, Seyfi Cengiz, 31. Mayıs 2004

Munzur (Dersim-Zaza Tarihi`nden naklen), Seyfi Cengiz, 1 Haziran 2004

Ortak Davanın Yararı İçin Bir Destek Talebi, Seyfi Cengiz, 10 Haziran 2004

Sularımız ve Biz, Seyfi Cengiz, 14. Haziran 2004

Keban Barajı Tecrübesinin Öğrettikleri, Seyfi Cengiz, 15. Haziran 2004

Dersim ve Zaza tarihi, V- Bölüm (son), Seyfi Cengiz, 15 Ağustos 2004

Mehmet Nuri Dersimi (1891-1973), Seyfi Cengiz, 30 Kasım 2004

Tertibi Boşa Çıkaralım!, Seyfi Cengiz, 30. Kasım 2004

Bir Çift Söz, Seyfi Cengiz, 30 Kasım 2004

Kırmanc-Zaza Uyanışında Rol Oynayan Etkenler, Seyfi Cengiz, 30. Kasım 2004

Dersimliler Çanlar'dır, Seyfi Cengiz, 2 Aralık 2004

Maske Düştü, Oyun Bitti!, Seyfi Cengiz, 3 Aralık 2004

Farklılık Tanımayan Zihniyet Lanetlenmelidir!, Seyfi Cengiz, 3 Aralık 2004

Zorunluluk Dışında Bu Forumla İlişkim Olmayacak!, Seyfi Cengiz, 6 Aralık 2004

Cihat Kar'ın Yazısı Üzerine, Seyfi Cengiz 7 Aralık 2004

Not:

Aşağıda bazı yazıların metinleri, bazılarının sadece başlıkları verilmektedir

Dersim Gemeinde Köln Yönetimi'nin Çalışma Raporu Üzerine Özet Düşünceler ve Bir Öneri, Seyfi Cengiz, 16/20 Mayıs 2003

Dersim Gemeinde'nin 4 Mayıs günü toplanan kongresi yeterli çoğunluk bulunmadığı için sonraki bir tarihe ertelendi. Bu ilk toplantıda Yönetim Kurulu'nun imzasını taşıyan bir Çalışma Raporu dağıtıldı. Bu raporu sınırlı söz hakkı nedeniyle kongre sırasında yeterince tartışmak mümkün görünmüyor. Önümüzdeki günlerde yeniden toplanacak olan kongremizde daha doğru kararlar almak, daha bilinçli ve isabetli tercihler yapmak bakımından Çalışma Raporu'nu şimdiden tartışmak yerinde olur.

Dört kişiden ibaret hale gelen Yönetim Kurulu'nun imzasını taşısa da bu raporun başkan dışındaki Yönetim Kurulu üyeleri tarafından onaylanıp onaylanmadığını henüz bilmiyoruz. Bildiğimiz kadarıyla bu rapor esasta başkan Süleyman Ateş'in düşünce ve duruşunu dile getiriyor ve onun düzeyi hakkında açık bir fikir veriyor.

Türkçe olarak kaleme alınan bu raporda ne bir yazı planı ve organizasyon, ne de Türkçe gramer, yazım ve imla kuralları var. Pek çok sözcük doğru bile yazılmıyor. Raporu bu açıdan düzeltmeye kalksak raporun kendisi kadar bir metin ortaya çıkar. Ama belirtmek gerekir ki, eğitim düzeyi Türkiye ortalamasının hayli üstündeki Dersimliler'e ait bir kitle örgütünün başkanı ve YK'nda bu kadarı çok fazla. Dersim Gemeinde'nin en azından kendisini temsil edenlerde asgari de olsa bir düzey araması zorunludur.

Daha önemlisi raporun içeriğidir.

Birleştirici değil bölücü bir yaklaşımla kaleme alınan bu rapor andaki Yönetim Kurulu'nu başkanın hizbi gibi tanıtıyor ve yine başkanın hizbine dahil görüldüklerinden olmalı ki, üyelerin bir bölümüne saygın bir üslupla ve övücü sözlerle referans verirken, hataları ne olursa olsun en azından ulusal kimlik konusunda daha duyarlı olan bir diğer bölümünü sabotörler olarak tanımlayarak kongrede cezalandırılmalarını talep ediyor. Bazılarının emeğini takdir ederken bazılarınınkini görmezden gelerek inkar ediyor.

Emeği görmezden gelinenler arasında çalışanlar da var.

Raporun çalışanlara bakış açısı rahatsızlık verecek kadar geri ve ilkel. Onlardan küçük düşürücü ve rencide edici bir dille sözediliyor ve ertelenen kongrede başkanın yaptığı

konuşmalardan da hatırlanacağı gibi, bu tutum aynı zamanda sol düşünceye ve emeğe düşmanca bir bakışı yansıtıyor. Başkalarından söz ve fikir özgürlüğü talep eden Dersim Gemeinde gibi bir kitle örgütü içinde, dahası başkanlık makamını işgal eden kişide ve yönetiminde, başta sol fikirler olmak üzere farklı düşüncelere karşı takınılan bu çağdışı tutum en hafif tabirle utanç vericidir. Dersim Gemeinde'yi bir şirket veya ticari işletme, kendisini de patron gibi gören bu ilkel zihniyet mahkum edilmelidir. Raporda dökümü yapılan faaliyetlere ve bu faaliyetin içeriğine de kısaca değinmek gerekir.

Esas etkinlikler neredeyse sadece bazı dini günler (Gağan, Hızır Cemi, Aşure Günü) ile sınırlı. Ama Dersim'i birazcık olsun tanıyan hemen herkesin bilebileceği gibi, kültürümüz sadece dini kültürden, ulusal veya tarihi günlerimiz de sadece dini nitelikte olanlardan ibaret değildir. Kutlanmaları veya anılmaları gereken sivil ya da laik günlerimiz de vardır. Ama Dersim kimliği konusunda kuşkular ve endişeler taşıyan, kendisini bir Dersimli olmaktan çok sadece bir Alevi veya Alevi Kürt olarak gördüğü anlaşılan başkanın olayın ulusal boyutuna yeterince eğilmesi elbetteki beklenemez. Dersimliler'in kimliklerinden biri veya kimliklerinin bir bileşeni de elbetteki Aleviliktir. Ama onu Dersim kimliğini ve ayağını dışlayarak benimsediğiniz taktirde içeriğini sakatlamış olursunuz.

Etkinliklerin geri kalanları içinde bir ilçe ile bu ilçenin bir köyüne dönük olanlar ister istemez dikkat çekiyor. 'Neden?' dersiniz, çünkü, bu ilçe başkanın ilçesi, bu köy de başkan efendinin köyüdür ve başkan çelebi 30-40 yıl öncesinin tipik kasaba politikacılarını anımsatıyor.

Dersim Gemeinde, adı üzerinde, kimliğinin ve ulusal varlığının tanınması ve korunması için didinen, varolma savaşı veren işgal altındaki bir halka aittir. Tüm Dersimliler'e ait ulusal bir kuruluştur. Bu kuruluşun üyeleri Dersim'deki azınlıkların haklarına kesinlikle saygılı kişilerdir, Aleviler'in ve komşu Kürt halkının özgürlük mücadelesini de desteklemektedirler. Bu kurumun başkanlığını yapan biri, kişi olarak kendisini nasıl tanımlarsa tanımlasın Dersim'in genel ve ortak çıkarını önde tutan bir yaklaşımı ve adına Dersim denen üst/çatı kimliği tanımak ve benimsemek zorundadır. Dersimi bir kitle örgütü Almanya'da bile kendi kimliğiyle serbestçe faaliyet yürütemeyecekse, kimliğini yüksek sesle ve ağız dolusu söyleyemeyecekse, hiç olmasın daha iyidir. Gemeinde'yi kimliksizleştirmeye çalışan andaki başkan buna engel çıkardığı gibi, bir ilçenin ve köyün sorunlarına yaptığı gereğinden fazla vurgu ile en alt kimliklere doğru alçalmakta, alt kimlikleri esas alan bir faaliyet yürüterek varolma ve kimlik kavgası verdiğimiz bir aşamada içimizi karıştırmak, ulusal bilincimizi ve ulusal-demokratik mücadelemizi sabote etmektedir.

Ellerinde zaten son derece sınırlı mevziler bulunan Dersimliler'den bu mevzileri ve kazanımları da söküp alma ya da onları sulandırma çabası azıcık Dersim ruhu ve şuuru taşıyan yurtsever insanların yapabileceği bir iş değildir. Gemeinde'yi kimliksizleştirip kuruluş amacına ve Dersim'e yabancı bir kuruma dönüştürme yönündeki bu talihsiz çabalar Dersim kanı taşıyan her haysiyetli insanda isyan doğurmaktadır.

Gemeinde'de şu an yaşanan krizin esas kaynağı şimdiki başkanın burada özetle değindiğimiz politikaları ve Gemeinde'yi tek adam olarak yönetme doğrultusundaki ısrarıdır.

Gemeinde'ye kendi kişisel eğilimini, anti-demokratik yönetim anlayışını, kendi şahsi gündemini ve önceliklerini dayatmaya çalışan, buna karşı oluşan haklı ve doğal tepkileri

ve eleştirileri ‘saldırı, dedikodu, komplo’ diye tanımlayan bugünkü başkan, iki dönem üstüste yönetimde görev aldığı halde (ilkinde II., şimdi ise I. Başkan olarak), bir kez daha aynı görevlere asılmaktadır. Onun döne döne yönetime girmekteki bu ısrarı huzursuzluğu arttırmakta, sınırları germektedir. Bu arkadaşına tavsiyemiz, eğer Gemeinde’nin çıkarlarını düşünüyorsa, yapabileceklerini bir de sade bir üye olarak yapmayı denemesidir. Bu arkadaşın da bazı katkıları elbette olmuştur. Ama katkıda bulunmak için mutlaka yönetimde ve illede başkan olmak gerekmiyor. Kendi katkısı için bunu şart koşanların bir hesabı olduğu muhakkaktır.

Bizlerin bu kongreden beklentisi Gemeinde’yi kendi mülkü, yönetimi ve başkanlığı kendi tasarrufu gibi gören, onu kendi kişisel hesapları için basamak olarak kullanmaya çalışan bu tasalluttan kurtarması ve bundan böyle işbaşına gelecek yönetimlerde benzer sorunların yaşanmaması için Gemeinde’nin görevleri, hedefleri, yönelimi, yönetim ve etik anlayışı konusunda aşağıdaki taslağı bağlayıcı nitelikte bir platform olarak benimsemesidir. Çünkü bağlayıcı referansların eksik olduğu bir kitle örgütünde geçmişte ve bugün tanık olunduğu gibi işbaşına gelen her yönetim fiilen kendi tercihlerini dayatacak ve bu tutumun neden olacağı tepkiler de krizleri davet edecektir.

Dersim Gemeinde’nin Yönelimi ve Görevleri

Doğrultuda ve Hedefte Netlik

Dersim kimliği konusunda açık ve net bir tutum. Dersim fikrini, tarih, dil ve kimlik bilincini güçlendirecek doğrultuda bir faaliyet. Salt seçilmiş bazı dini günleri değil, sivil/laik ulusal günleri de anma ya da kutlama.

Kırmanc-Zaza halkının demokratik bir öz-yönetimi hedefleyen ulusal-demokratik mücadelesine ikircimsiz destek veren yurtsever bir duruş.

Azınlık haklarını tanımak koşuluyla Dersim’in ulusal ortak çıkarını öne alma.

Diasporadaki Dersimliler’in ve Dersim’in kendisinin sorunları, gündem ve öncelikleri ile uyumlu bir faaliyet planı ve takvimi. Dersim soykırımının dünyaya duyurulması ve sorumlularının uluslararası mahkeme önüne çıkartılması, inancımızda ve geleneğimizde büyük yeri olan Munzur üzerinde başlatılan ve Dersim’i boşaltmayı hedefleyen barajlar projesinin engellenmesi bu öncelikler arasında en önde gelenlerdir.

Köln ve çevresinde yaşayan tüm Dersimliler’i kucaklayan, geniş, gerçekten demokratik bir kitle örgütüne dönüşme hedefi. Buna uygun bir çalışma tarzı ve örgütlenme anlayışının benimsenmesi. Dersimli cemaat, vakıf ve inisiyatiflerin federal bir çatı altında toplanması yönündeki çabaların hızlandırılması.

Yönetim Anlayışı

Görev almada gönüllülük esastır. Yöneticiler Gemeinde’ye vakit ayırabilenler arasından seçilmeli.

Yedi + iki kişilik Yönetim Kurulu’nda ve diğer kurullarda kadınların temsilinde eşitlik hedeflenmeli.

Katılımcı, paylaşımcı, ekip halinde kollektif bir çalışma stili. Dış ilişkilerin tek elden değil birkaç kişi tarafından ortaklaşa yürütülmesi. Gemeinde’deki konum ve ünvanlarını şahsi tanıtımları, ticari çıkarları, yakınlarını ya da mensup oldukları siyasi çevreyi kayırmak için kullanacak yönetici tipine prim verilmemesi. Örgütün gelir-gider hesaplarının zamanında kayda geçirilmesi. İşlemlerin kongre arefesine dek ertelenip tam

bu sırada hesapların denkleştirilmesine izin verilmemesi.

Benimsenen çerçeve içinde özgür bir eleştiri ve tartışma ortamı. Sol düşünceye ve emeğe saygı. İster Gemeinde'nin kendisinde ister etkinliklerinde olsun tüm Dersimi yayınların (yurtsever, demokrat, sosyalist, vd) ayırım yapılmaksızın sergilenmesi ve satılması.

Açıklık

İşbaşına gelen tüm yönetimlerin faaliyetlerine ve yönetim anlayışına kongremizde benimsenen bu ilke ve hedefler yolgöstermelidir. Bu yönlendirici ilkeler çerçevesinde çalışmak zorunludur.

Yukarıdaki görüşleri ve kongremizde benimsenmek üzere önerilecek olan platformu imzalayanlar:

Seyfi Cengiz, Yaşar Kaya, İsmail Kılıç, Mehmet Doğan, İbrahim Battefeld, Haval Yücel, Mustafa Çelik, Yaşar Kılıç, Tekin Yıldırım, İbrahim Karaboğa, Atilla Kaynak

Dersim/Zaza Ulusal Platformu İçin Yol Haritası, Seyfi Cengiz, 30 Mayıs 2003

2001 yılı başlarından itibaren ulusal bir platforma ihtiyacımız olduğunu vurgulayarak çeşitli görüşmelerde bulundum. Bu yöndeki kişisel çabamı mümkünse ortak bir girişime dönüştürmeye çalıştım. Ama bazı arkadaşlarımızın konunun önem ve aciliyetini kavrayamamaları nedeniyle bu isteğim gerçekleşmedi. Buna rağmen konuyu sözlü olarak çeşitli kişi ve çevrelerle tartışmayı sürdürdüm.

Bir süre önce, “Dersim Gemeinde Köln Yönetimi'nin Çalışma Raporu Üzerine Özet Düşünceler ve Bir Öneri (Andaki Krizin Kaynağı ve Çözüm Yolu)” başlıklı bir yazımda, Köln Dersim Gemeinde'nin şahsında kitle örgütlerimiz için bazı referanslar kaleme aldım. Bunlar değişik eğilimlerden bir düzine arkadaşımız tarafından da imzalanmış bulunuyor. On noktada toplanan bu referansları onayladıkları halde, adı geçen yazının eleştiri bölümü veya başka nedenlerle tereddütler geçirip imzasını atmayanlar da dahil edilirse, imza atanların üç-dört misli bir destekten sözedilebilir.

Soru şudur: Bu destek bir ulusal platforma tercüme edilemez mi?

Çünkü, bu referanslar, zorunlu bazı değişiklikler yapmak koşuluyla bir ulusal platform için de düşünülebilirler.

İşte benim önerim:

Dersim/Zaza kimliği konusunda açık ve net bir tutum

Dersim/Zaza fikrini, tarih, dil ve kimlik bilincini güçlendirecek doğrultuda bir faaliyet Azınlık haklarını tanımak koşuluyla ortak ulusal çıkarı öne alma

Dersim'de laik-demokratik bir özyönetim (demokratik yerinden yönetim, özgür ve demokratik bir cumhuriyet) için mücadele. (Zazaca konuşan toprakların Dersim adı altında kendini yöneten ayrı bir idari/siyasi ve iktisadi birime dönüştürülmesi)

Dersim'in gündem ve öncelikleriyle uyumlu bir eylem planı ve takvimi

Kadınların temsilinde her alanda ve kademedede eşitliğin hedeflenmesi

Sol düşünceye ve emeğe saygı

Özgür bir eleştiri ve tartışma ortamı.

Demokratik bir örgütlenme ve yönetim anlayışı.

Bu ilke ve hedeflerin bugünkü koşullarda ulusal-demokratik güçbirliğinin temeli olmaya yeterli olduklarını düşünüyorum.

Ulusal platformumuz kendisini Kırmanc-Zaza hareketinin bir parçası olarak görüp yukarıdaki ilke ve hedefleri benimseyen tüm kişi, parti, kuruluş ve çevrelere açık olmalı. Bu ilke ve hedefleri imzalayanların katılacağı bir ulusal kongre toplanıp platforma son şeklini vermelidir. Kongre hazırlıkları imzacılar arasından seçilecek bir komite tarafından yürütülmelidir.

Bugün bir ulusal platforma götürecekt en güvenli ve en pratik yol budur.

Bu düşüncenin hayata geçmesi zaman alsa da, bu uğurda çabalamak gerekir.

Toplanacak olan kongrenin gündemi aşağıdaki konuları da kapsamalıdır:

Ulusal platformun örgüt modeli. Platformun ülkedeki ayağının kendisini legal/açık bir kitle partisi olarak örgütleyip örgütleyemeyeceği.

Ortak bir gazete ve/veya dergi sorunu

Değişen dünya ve bölge dengelerinin özgürlük ve demokrasi mücadelemizi ne yönde etkileyeceği, olanaklar ve olasılıklar, gelecek 15-20 yıla ilişkin kısa, orta ve uzun vadeli bir mücadele/eylem stratejisi

Türkiye'nin muhtemel AB üyeliğinin ve "azınlık haklarına saygı"dan sözeden Kopenhag Kriterleri'nin Dersim ve Zazalar bakımından anlam ve önemi. 1878 Berlin ve 1919 Paris konferansları ile Sevr Anlaşması (1920) gibi eski uluslararası anlaşmalardan doğan hakların hukuki açıdan bugün ne gibi bir değer taşıdıkları.

İzlenecek iktisadi ve sosyal strateji (Dersim için özel bir iktisadi program, bir gelişme/kalkınma projesi). Süreklilik arzeden kitlesel göçü önleyecek ve geri dönüşleri teşvik edebilecek acil tedbirler. Boşaltılan köylerin yeniden inşası ve köylülere kendi topraklarına serbestçe dönüş hakkı.

Dersim soykırımının dünyaya duyurulması ve sorumlularının uluslararası mahkeme önüne çıkartılması için iyi örgütlenmiş, etkili bir kampanya

Dersim coğrafyasını dağıtmayı ya da boşaltmayı hedefleyen yürürlükteki barajlar projesini boşa çıkartacak etkinlikler

Ulusal partilerin kendi kimlikleriyle serbestçe örgütlenmesi ve özgürce faaliyet yürütmesi

Anadilde eğitim, öğretim ve yayın (radyo-TV yayını) konusu

Genel ve yerel seçimlerde izlenecek politikanın ilkeleri

Bir ulusal takvim benimsenmesi (direniş tarihimizin önemli günlerini, Bara Bijéko, Piré, Qere Çarsemé Marti, Qeleverdan vd gibi sivil/laik ulusal günlerimizi de içeren)

Dinin sosyal ve siyasal yaşamımızdaki yeri. Bu alandaki oluşumların, milliyet ekseninde yaşanan ayrışmaların ve diğer gelişmelerin değerlendirilmesi. Halkımızın Kızılbaş ve Müslüman kesimlerini yurtsever-demokratik ve laik bir doğrultu üzerinde birleştirecek yaklaşımlar. Dersim ocaklarına bağlı Alevilerin dinsel ve kültürel otonomisi üzerinde düşünceler ve bunun dinsel-politik çifte baskıya ve eritmeye karşı direniş açısından anlamı. Dinsel-kültürel otonominin Müslüman Zazalar bakımından da ele alınıp tartışılması.

Bir Dersim/Zaza Araştırmaları Grubu oluşturarak dil ve edebiyat tarihimizin ve bir Dersim/Zaza Ansiklopedisi'nin hazırlanması için düşün ve yazın gücümüzün harekete geçirilmesi.

Açık ki kongremizin oldukça yüklü bir gündemi olacaktır. Zaten ulusal bir platformu ihtiyaç haline getiren de böylesine yüklü ve acil bir ulusal gündemle karşı karşıya olduğumuz halde güçlerimizin sınırlı, örgütsüz ve dağınık oluşudur.

Yukarıdaki gündem üzerinde yapılacak tartışmaların verimli ve ilerletici olması, katılacakların bu konular üzerinde bir hazırlık görmelerine bağlıdır. Buna zaman bırakmak için, benim önerim, bu yıl sonuna kadar bu konunun tartışılması ve katılacakların belli olması, önümüzdeki yıl içinde de ulusal kongremizin toplanmasıdır. Kendisini Kırmanc-Zaza hareketinin bir parçası olarak gören herkesi görüş ve tutum bildirmeye davet ediyorum.

Not: Yukarıdaki metinde ülke adı olarak Dersim, halk adı olarak Zaza terimi kullanıldı. Dersim terimi ile Zazaca konuşan toprakların tamamı, başka deyişle çekirdeği Tunceli (İç Dersim), Bingöl, Erzincan ve Elazığ'ın Zazaca konuşan kesimlerinden oluşan coğrafya kastedilmektedir. Ülke, dil ve halk adları konusundaki farklı tercihleri ulusal-demokratik güçlerin birliği önünde bir engele dönüştürmek vahim bir hata olur. Ulusal platform ancak zaman içinde çözülebilecek bu iç farklılıklarımızı abartmamalı. Bu konuları tartışmalı, ama bir konsensus oluşana kadar da farklı tercihlere hoşgörüyü yaklaşmalı, dayatmacı olmaktan kaçınılmalıdır.

Kemalist Devlet, Seyfi Cengiz, 30 Kasım 2003

(...)

Derin Devletin Eli, Seyfi Cengiz, 1 Aralık 2003

PKK'nin “güneş”i Öcalan yakalanınca ansızın kararmış, böylece sihir bozulmuş, gerçek açığa çıkmıştı. Öcalan, daha yakalanır yakalanmaz başlangıcına dönmüştü. Ama başka bir galaksiye ait oldukları anlaşılan bazı insanların veya klinik vakaların olan biteni anlaması beklenemezdi. Onlar Öcalan'ın ve PKK'nın geldiği noktayı anlamak için gerilere gitmek gereğini duymasa da, bu hareketin başlangıcı bilinmeden bugünü anlayamaz. Onun başlangıcı üzerinde yoğunlaşanların bulguları ise Tekoşin'in daha 1978-80 döneminde söylediklerini doğruladı.

Kendisiyle yapılan röportajda gazeteci Avni Özgürel'in yaptığı açıklamalar da bu niteliktedir.

Özgürel, 1993'te Bekaa'daki basın toplantısında karşılaştığı Abdullah Öcalan'ı 1966/67'de “MIT'le irtibatlı” Fikir Ajansı'nda gördüğünü, PKK önderliğinin, yani Öcalan ve ekibinin başlangıçta derin devlet ve “MIT'le irtibatlı” olduğunu anlatıyor.

Bir harekette ideoloji ve liderliğin önemini pek çok devrimciden daha iyi kavradığı açıkça görülebilen Avni Özgürel, derin devletin Kürt hareketinde liderliğin radikal kadroların ve örgütlerin eline geçmesini önlemek için hareketin başına Öcalan'ı ve ekibini geçirdiğini düşünüyor. Tekoşin'in 1978-80 dönemindeki değerlendirmesi de öz olarak böyleydi. Ama Kürt hareketi ve Türkiye solu Tekoşin'in bu görüşünü ve ona dayalı tavrını benimsemedi. Devlet destekli PKK liderliğinin devrimci örgütleri tasfiye girişimini sürdürmesinde, Kürt hareketine zor yoluyla damgasını vurmasında ve bu

durumun yolaçtığı sonuçlarda bu tutumun katkısı inkâr edilemez. Özgürel'in söylediklerinden benim çıkardığım sonuç derin devletin PKK'yı bitirmek değil, kontrol altında tutmak koşuluyla Kürt hareketinin başında hep tutmak istediği yönündedir. “Kürt hareketinin Öcalan'ın kontrolünden çıkması Türkiye için sıkıntı doğurur“ sözlerinin başka bir anlamı yoktur. Bugün bile “sosyalist“ olduğunu iddia eden bazı kişi ve çevrelerin bilerek yada bilmeyerek buna katkı sunduğunu görmek son derece düşündürücüdür. Devletin komünizme karşı mücadele adı altında 1967/68'lerden sonra yükselen sol ve devrimci muhalefeti bastırmak için başta faşistler olmak üzere Türk milliyetçilerini nasıl eğittiği, örgütleyip saldırıya geçirdiği iyi biliniyor. TC'de faşist hareket başlangıcından beri derin devletle ilişkilidir, onun bir uzantısıdır. Türkeş'i ortaya süren bugünlerin moda deyişyle “derin devlet“ olmuştur. Faşizm (MHP ve Ülkücü hareket) misyonunu derin devletten almıştır. Devletin sadece bununla yetinmeyip sol içine kendi ajanlarını yerleştirdiği, dahası paravan sol örgütler kurduğunu da açığa çıkıyor. “12 Eylül'de Mamak'ta yargılanan önemli birini sonra Özel Tim'in danışmanı olarak gördüm“ diyen Özgürel'in açıklamaları arasında bir vakitlerin sözde solcu liderlerinden Sarp Kuray'ın ve solcu bilinen daha başkalarının derin devletle bağlantıları, hatta sol örgütlerden birinin tüm merkez komitesinin Emniyet tarafından atandığı da var. Daha doğuş yıllarında devlet sendikaları ve sahte komünist partileri kurduran bir devletin dünyanın ve Türkiye'nin çivisinin çıktığı 1967/68 sonrasında aynı şeyi yapmasında şaşılacak bir şey yok.

Bu geçmişten çıkarılacak en önemli sonuç, örgüt, ideoloji ve liderliğin önemini kavramak olmalıdır. TC'de ideolojik, siyasi ve örgütsel her anlamda devletten bağımsız (devletin sızamadığı, adam sızdıramadığı) bir örgütlenme oluşturmak her ciddi hareketin birinci meşgalesi olmak zorundadır. Bu söylediklerim Dersim/Zaza hareketi için de özellikle önemlidir. Kendisine karşı ortaya çıkan her türlü muhalefete el atan derin devletin daha ortaya çıkışından itibaren Dersim/Zaza hareketiyle de ilgilendiğinden kuşku duyulamaz. Çarpıcı bir kanıt olarak “Ülkücü Gençlik“ bildirimlerini anımsatan “Zaza Gençliği“ imzalı bildirimleri, bu bildirimlerin dili, üslubu, terminolojisini ve bu bildirimlerde savunulan fikirleri hatırlamak yeterlidir. “Zaza yurtseverliği“ görünümü altında Türk devletinin (Türkler'in) “ezilen ulusun direnişini kırma hakkı“ndan sözeden, Kürt, Yunan ve Ermeni düşmanlığını açıkça dile getiren bu ve benzeri çevrelerin ardında derin devlet ve istihbaratın bulunduğunu tahmin etmek zor değildi. Nitekim Dersim Sure'nin 11. sayısında bu çevreyle ilgili olarak yurtsever kesimler uyarılmıştı. Zazalar'dan da oluşsa bir Kürt-Zaza çatışmasını körükleyen böyle çevrelerin yurtsever olamayacağı açıktı.

“Derin devlet bir trendir, kompartımanları vardır“ diyen Özgürel, bu trendeki solcu, sağcı ve “Kürtçü“ unsurlardan söz ediyor. Bu trenin kompartımanlarından birinin de Dersimci/Zazacı unsurlara ayrılmış olması, bu kompartımanın sakinlerinin sadece Zaza Gençliği denen çevreden ibaret olmaması pekala mümkündür. Örneğin bizlerin Dersim soykırımını dünyaya duyurmak ve Türk devletini mahkeme önüne çıkartmak için çaba sarfettiği bir

zamanda bizlerden görünmeye çalışan ama neredeyse tüm enerjilerini Dersimliler'in Ermeni soykırımında rol oynadıklarını kanıtlamak üzerinde yoğunlaştıranlar da belki bu kompartımanda oturuyorlardır. Daha başkaları da mutlaka vardır.

Kısacası devrimci bir Kürdistan hareketinin önünü almak için Öcalan ve ekibini öne sürenler, paravan sol örgütler kuranlar, Dersim/Zaza hareketinin önünü almak için de aynı yolu denemektedirler. Bunun bilincinde olmak ve hareketin geleceğini düşünerek bu tür tuzaklara karşı tedbirler almak zorundayız. Bu tedbirlerin başında da örgüt, ideoloji ve liderlik konularındaki hassasiyet gelmelidir.

Bizden söylemesi.

Dersim/Zaza Ulusal Platformu: Temel Görüşler, Program ve Tüzük

Seyfi Cengiz, 2 Aralık 2003

Ulusal Platformu İhtiyaç Haline Getiren Halkımızın Karşıkarşıya Bulunduğu Tehdittir

Geçtiğimiz aylarda biraraya gelen ülkemizin yurtsever ve ilerici güçleri (PİYA, Reça Komünistiye, Zaza Ulusal Hareketi, PSD) kendi aralarında bir birlik oluşturmayı kararlaştırdılar.

D/Z Ulusal Platformu adını taşıyan birliğimiz, programından ve örgütlenme modelinden görülebileceği gibi, kendi koşullarımıza denk düşen özgün bir ulusal demokratik ittifakı temsil etmektedir.

Onu ihtiyaç haline getiren TC işgali ve politikaları nedeniyle ülkemizin dili, kimliği ve inançlarının, özcesi tüm kültürümüzün ve bir ulus olarak geleceğimizin ciddi bir tehdit altında bulunmasıdır. Öyle ki, işgalcilere 20-25 yıl daha katlanmak, halkımızın tarih sahnesinden zor yoluyla silinmesine rıza göstermek olacaktır.

Ülkesini ve halkını seven hiç bir onurlu insan buna izin veremez, böylesine vahim bir ihtimal karşısında müdahalesiz kalamaz.

Ülkemizin devrimci ve yurtsever güçlerini bir ulusal platformda biraraya getiren acil neden varolmak için bu koşullara karşı direnmek zorunluluğudur. Mevcut koşullar devam ettiği sürece platformumuz kendi varlık nedenine sıkı sıkıya bağlı kalacak, sömürgeci TC devleti tarafından halkımıza dayatılan mücadele seçeneğini elden bırakmayacaktır. Halkımızı tarihten silmek isteyenlere karşı herşeyimizi ortaya koyarak direneceğimizden hiç kimsenin kuşkusu olmamalıdır.

Halkımızın Varlığı, Kimliği ve Eşit Haklarını Tanımayanlar Eritme ve Yayılma Amacı Güdenlerdir

Karşıkarşıya bulunduğumuz inkarcı yaklaşımlar nedeniyle halkımızı tanıtıcı nitelikte bir özetle başlamak zorundayız:

Halkımızın konuştuğu dil, dış dünyada daha çok Zazaca olarak bilinen İrani bir dildir. Zazaca'nın Kürtçe'nin bir lehçesi olduğunu öne süren görüşler de

bulunmakla birlikte, yansız araştırmalar bu dilin Kürtçe`den ayrı ve ondan daha eski olduğunu kanıtlamaktadır.

Zazaca, Pehlevice ve Sasanice`nin yaşayan temsilcisidir.

Dersimliler ve Zazalar başlangıçta Zerdüşt dininden idiler. Onların bazı kesimleri M.S. 4. yüzyıldan itibaren başta Gregoryen ve Pavlaki mezhepleri olmak üzere Hristiyanlığı seştiler. Zerdştliğn ve Hristiyanlığın izleri ülkemizin coğrafyasında ve inancında hala belirgin biçimde mevcuttur. Halkımız arasında İslami fikirler 9./10. yüzyıldan sonra heretik Sufi görüşler formunda yayılabildiler. 15. yüzyıl sonlarından itibaren Kızılbaş (Safevi) olarak tanımlanan halkımız veya onun bir kesimi, bu inançları yüzünden Osmanlı ve Türk yönetimleri tarafından toplu katliamlarla cezalandırıldı.

Roma-Part ve Bizans-Sasani savaşları döneminde ülkemizin ve halkımızın bir kesiminin ilkin Roma, daha sonra da Bizans hakimiyeti altında kalması bölünmelere neden oldu. Bu çatışmalar sürecinde halkımızın başlangıçta Zerdüşt olan bir kesiminin Hristiyanlığı benimsemesi de bu bölünmelere katkıda bulundu. Topraklarımızda Osmanlı hakimiyetinin kuruluşu sırasında bir ayrışma daha yaşandı. Ülkemizin bağımsızlığını koruyabilen parçası (İç Dersim) Kızılbaşlık`ta diretirken, Osmanlı işgali altındaki kesimi yzeyssel de olsa Müslümanlığı seşmeye zorlandı.

En önemlilerine işaret etmekle yetindiğimiz bu dinsel-siyasal bölünmeler halkımızın uluslaşma sürecini olumsuz yönde etkiledi, genel ve ortak kabul gören bir çatı ad veya kimliğin yerleşmesini geciktirdi. Böylece belirli alt-kümelerin ve kimliklerin sürmesinde rol oynadı.

Tarihte lke adlarımız olarak en sık karşılaşılanlar birbirinin yerini tutabilen Dersim ve Zazana kavramlardır. Bunlardan Dersim adı, M.. 401/400 yılında onbin Yunanlı askerinin başında Babil`den Karadeniz kıyısındaki Trabzon`a çekilen Xenophon`un Anabasis adlı eserinden itibaren tarihsel kayıtlarda anılmaktadır. Eski çağlarda çok daha geniş toprakları kapsayan Dersim`in sınırları zaman içinde giderek daraldı. 1935`te işgalci TC devleti tarafından adı Tunceli olarak değiştirilen Dersim, bugün dar anlamıyla Türkiye`nin doğusunda Fırat Nehri`nin Karasu ve Murat adlarını taşıyan iki kolu arasındaki toprakları tanımlıyor.

Zazana adı ise M.. 521 yılına ait eski Fars yazıtlarında (Behistun yazıtlarında) geçmektedir. Bu ad da Sason, Zozan ve başka biçimler altında günümüze dek yaşadı.

Platformumuz lkemizin bu iki alternatif ve tarihi adını birbiri yerine ve birlikte kullanmak konusunda görüş birliğine varmıştır.

Szli geleneğin referans verdiği başlangıçlardan hareketle yrnrse, halkımızın esas çekirdeği tarihlerin Mamanlar (Tzanlar, Sinler, Sanlar, Çanlar, modern Dersimliler) ve Sasaniler (modern Zazalar) adlarıyla andıkları topluluklardır.

Bu iki topluluk çok büyük olasılıkla bir ve aynı halkın bölümleri idiler.

Bunlara önemlice bir Part öğenin de katıldığı not edilmelidir.

Halkımızın erken tabakası bunlardan bileşiyordu.

Bu ilk çekirdeğe 11. ve 15./16. yüzyıllar arasında Gilani/Deylemi ağırlıklı

yeni unsurlar katıldı ki, bunlar da eski halk tabakasıyla aynı stoka mensuplardı.

Partlar (M.Ö. 247-M.S. 224) ve Sasaniler (M.S. 224-651) çağı toplam olarak yaklaşık bin yıl sürdü. Bu bin yıllık dönem tarihimizin altın çağı olarak tanımlanabilir. Bu çağa son veren Arap/İslam istilası oldu.

Ardından Deylemler'in şahsında yeni bir yükseliş yaşandı. Yüz yıldan çok süren (945-1055) bu döneme ise Selçuklu Türkleri tarafından son verildi.

Arap ve Türk istilaları halkımızın tarihindeki en talihsiz dönemeçlerdir.

Halkımızın son büyük dirilişi Safevi Devrimi ile birlikte gerçekleşti.

Bu dönemi izleyen yaklaşık dört asırlık süreç ise (1514-1915/16) Osmanlı kırımlarına karşı sayısız direnişlerle yüklüdür. Bu dönem aynı zamanda ülkemiz sathında bir Kürt yayılmasına tanık oldu.

Osmanlı devletinin çöküşünü takiben bu kez onun yıkıntıları üzerinde yükselen T.C. devletinin yukarıdan aşağıya bir Türk ulusu oluşturmak amacıyla yürüttüğü kanlı savaşların perdesi açıldı. Böylece halkımız 1920 (Koçkiri), 1925 (Şeyh Sait) ve 1937/38 (İç Dersim) yıllarında birbirini izleyen kırımlar gördü. Bir sürece yayılan bu saldırılar boyunda özellikle 1937-38 katliamı unutulmaz izler bıraktı.

Bu tarihten sonra uzunca denebilecek bir kesinti yaşansa da halkımızın özgürlük ve eşitlik özlemi yokedilemedi.

Yeni ve çağdaş bir yurtsever hareketin şekillenmeye başladığı 1980'lerin ikinci yarısı bir dönüm noktası oldu. Ulusal hareketimiz o tarihten bugüne giderek yayıldı ve güçlendi. Dersim/Zaza Ulusal Platformu ulusal-demokratik hareketin vardığı düzeyi temsil etmektedir.

Halkımızın Tanzimat'tan beri süregelen demokratik bir özyönetim için mücadelesi hala devam ediyor.

Hasılı, bir varolma savaşı veriyoruz, çünkü çok uzun bir yoldan geliyoruz.

Ülkemizin Geri Kalmışlığının Esas Sorumlusu TC Devletidir

Uluslaşma sürecini geciktiren ve ülkemizin geri kalmışlığında esas rolü oynayan TC devletinin sömürgeci politikaları ve uygulamaları oldu.

Örneğin 1880'lerden 1920'lere kadar resmi dilde Doğu ve Güneydoğu Anadolu olarak tanımlanan coğrafyada, başka deyişle Dersim/Zazana ve Kürdistan'da, henüz fabrika aşamasına geçmese de o yönde ilerleyen ve dönemin koşullarına göre hayli canlı ve gelişkin denebilecek bir sanayi ve ticaret mevcuttu. Bu

sanayi ve ticaret Türk-olmayan öğelerin, özellikle Hristiyan unsurun (Ermeni, Rum, vd) elindeydi. Batı uygarlığının tabanı ve taşıyıcısı da, eğitim, kültür ve sanat yaşamında en ileri olanlar da onlardı. O dönemde bolgenin ticari bağları daha çok Halep, Lazkiye ve Musul gibi merkezlerle idi ve bölge pazarında başka bir para birimi yürürlükteydi.

Ama 1915 soykırımı ve tehciri ile başlayıp 1920, 1925 ve 1937-38 olaylarıyla devam eden süreçte sanayi ve ticarete öncülük eden Türk-olmayan öğelerin devreden çıkarılması, büyük ölçekli sürgünlerin neden olduğu nüfus hareketleri bölge genelinde sosyal, iktisadi ve kültürel gelişmeyi, küçük sanayi ve manüfaktürden fabrikasyona doğru dönüşümün dinamiklerini bloke etti. Bölge pazarı, 1923-46 arasında zor yoluyla TC pazarına bağlandı, bir

iç-sömürgeye dönüştürülen ülkemizde yaratılan artı (değer); yağma, eşitsiz değişim, ticaret tekeli, fiyat kontrolü, para ve vergi politikaları gibi yollardan Batı'ya transfer edildi.

Kısacası hem ülkemizin geri kalmışlığının hem de Türkiye'nin sanayi devrimini ıskalamasının esas nedeni saldırgan Türk milliyetçiliği ve onun yarattığı olan 23 Nisan Cumhuriyeti'dir.

1950'lerden bu yana ülkemiz adım adım TC pazarı ve dünya kapitalist sistemine entegre edildi. Yavaş ve dışa bağımlı da olsa meta üretimi ve kapitalizmin gelişmesi Dersim/Zaza toplumunun yeni sosyal sınıflara bölünmesini getirdi.

Platformumuz demokratik bir özyönetime kavuşması halinde ülkemizin kendi öz-kaynakları ve dinamiklerine dayanarak kısa zamanda kalkınabileceğine inanmaktadır.

Pratik Faaliyetimize Yölgösterecek Ortak Görüşler

Siyasal Mücadele, Örgüt ve İdeoloji: Dersim/Zaza sorunu esas olarak siyasi bir sorundur ve çözümü de siyasi mücadele ile mümkündür. Siyaset; söz, yazı, yayın ve örgütle yapılır. Mücadelemizin başarısı için bir örgüte ihtiyacımız olduğu muhakkak. Ama kuru kalabalıkla örgüt olunmaz. Örgüt olabilmek için "örgüt görüşü" ve "örgüt tavrı" denen kolektif bir fikir ve tavır gereklidir. Kimliksiz veya ideolojisiz bir örgütün başarı şansı olamaz.

Mensup bulunduğumuz kolektifin ne olduğu, hangi temel görüşleri savunduğu, hedefleri ve talepleri, kısacası ideolojik kimliği bilinmek zorundadır.

Platformumuzun pratik faaliyetine (politik ve örgütsel faaliyet) üzerinde görüş birliği sağlanan aşağıdaki fikirler yol gösterecektir.

Halkımızın Kendisine İlişkin Tanımını Esas Alıyoruz: Bir topluluğun kendini yönetme hakkını (KKTH) "ulus" olmaya, "ulus" olmaklığı ise bir dizi koşula bağlayıp bir ayrıcalığa dönüştüren egemen zihniyet nedeniyle, geçmişte ve günümüzde politik meşruiyet için "ulus" formuna bürünen, başka deyişle eşit demokratik haklar için "ulusluk" iddia eden muhalif hareketler sık görüldü.

Dersim/Zaza hareketi bu örneklerle karıştırılmamalıdır. Bizim durumumuzda kendisini etrafından farklı ve ayrı bir kolektif olarak gören ve bu kolektifi bir "ulus" olarak tanımlayan bağrımdan çıktığımız ve temsile çalıştığımız toplumdur. Bu halkın aydın ve öncü parçası olarak bizim yaptığımız dışarının ne düşündüğünden çok halkımızın kendisine ilişkin bu görüşünü esas almak ve ona daha açık ve daha bilinçli ifadeler kazandırmak olmuştur. Her ulusal çıkışı bir burjuva projesi olarak görenlere ve bu tarife yeterince "burjuva" olmadığımız için itiraz edeceklere söyleyeceğimiz şudur: Biz bir halkız ve ne kadar "ulus" olduğumuzdan tamamen bağımsız olarak eşitlik talep ediyoruz.

Ad Konusunda Ortak Bir Eğilim, Ama Farklı Tercihlere Hoşgörü: Hemen her toplumda birkaç adın birarada kullanıldığı, genel ve ortak kabul gören bir çatı kimliğin henüz yerlemediği dönemler varoldu. Nitekim pek çok örnekte bu sorunun ancak devletleşme aşamasında çözülebildiğini ve çözümün de devlet gücü tarafından dayatıldığına tanık olmaktadır. Çok adlılık bizde de yaşanan

bir sorun. Ne var ki, Dersim/Zaza hareketi şu anda ne bir devlet gücüne sahiptir ne de bu tür sorunlarda güç kullanımından yanadır. Bununla birlikte mücadelenin gerekleri bakımından asgari de olsa ortak bir kavramsal çerçevede buluşmak zorunludur. Bu ihtiyaçtan hareketle platformumuz ülkemizin iki alternatif ve tarihi adını Dersim/Zazana şeklinde birbiri yerine ve birlikte kullanmak konusunda görüş birliğine varmıştır. Zaman içinde halk adı olarak Zaza terimine öncelik tanınması, özellikle dış ilişkilerde bu adın şimdiden öne çıkarılması da ortak bir eğilim olarak belirmiştir. Ülke ve halk adları konusundaki bu ortak eğilime rağmen farklı tercihlere kesinlikle hoşgörülü davranılacak, ortak faaliyetimizde ve ortak yayınlarımızda herhangi bir sansür ya da dayatma sökonusu olmayacaktır. Demokratik Bir Örgütlenme ve Yönetim Anlayışı, Özgür Bir Eleştiri ve Tartışma Ortamı: Platformumuz ulus/ülke çapında örgütlü, merkezi, disiplinli ve demokratik bir örgütlenme olarak yapılacak. Farklılıklarını korudukları sürece platforma katılan parti, örgüt veya çevrelerin kendi bağımsız varlıklarını ve faaliyetlerini sürdürmeleri fikir ve örgütlenme özgürlüğünün bir gereğidir. Tarafların üzerinde anlaştıkları yurtsever-demokratik-laik doğrultu ve ortak disipline bağlı kalındığı, çevre ruhu ve çıkarları veya lokal ve geçici çıkarlar değil, ama hareketin ortak çıkarı ve geleceği öne alındığı sürece bu özgürlük platformumuzun gelişmesi ve güçlenmesine zarar vermez. Program ilkelerinin sınırları içinde kaldıkça ve eylem birliğine zarar vermedikçe değişik örgüt yada eğilimler kendi farklılıklarını platformun ortak yayınlarında veya kendi örgüt yayınlarında açık ve serbest bir biçimde dostça tartışabileceklerdir. Farklılıkları tehdit gibi algılayan tekçi, anti-demokratik eğilimleri tasvip etmiyoruz. İster kimlik ve inanç konularında, ister ideolojik-siyasal görüşlerde veya başka alanlarda olsun, mevcut veya doğabilecek farklılıkların sözlü yada yazılı olarak dile getirilmesini ve tartışılmasını doğal karşılıyoruz. Platforma dahil örgütler arasında doğabilecek sorunların çözümünde şiddet kullanımını kesinlikle dışlıyor, sorunların görüşmeler yoluyla, ikna ve eleştiri ile aşılması prensibini benimsiyoruz.

Seçimlere ve Parlamento'ya Bel Bağlamak Gerçekçi Olmayacaktır (Ulusal Direnişimizin Strateji ve Taktiği): Platformumuz bir seçim partisi değil, ciddi bir mücadele örgütü olmayı amaçlamalıdır. Bunu başardığı ölçüdedir ki legal bir parti kurmak da dahil legal imkanları, seçimleri ve parlamento'yu en iyi şekilde değerlendirebilir. Halkımızın özgürlük sorunu tek başına dil veya inanç sorununa indirgenemez. Ulusal hareketin amacı dil veya inanç özgürlüğüyle sınırlanamaz. Sorun aynı zamanda ve özellikle siyasaldır ve çözümü de siyasal mücadelenin başarısında yatmaktadır. Platformumuz, "Ortak Program Talepleri" bölümünde görüleceği gibi, Dersim/Zaza Sorunu'nun çözüm yolu olarak demokratik bir özyönetim önermekte, bunun siyasal biçiminin koşullara göre özerk, federe veya ayrı bir devlet olabileceğine işaret etmektedir. Bu hedefe varılmasında bizim koşullarımızda (nüfusumuzun görece azlığı, ulusal partilere konan barajlar, vd) esas rolü seçimler ve parlamento değil, parlamento-dışı kitle mücadelesi oynayacaktır. Halkımızın işgale ve olağandışı rejim biçimlerine karşı ulusal direnişi kitle

mücadelesini esas alan bir strateji izleyecek, direnişin biçimleri koşullara bağlı olarak değişecektir.

Laiklik Anlayışında Buluşmak Zorunludur : Resmi din anlayışını reddediyoruz. Halkımızın Kızılbaş ve Müslüman kesimlerinin birliği için laiklik anlayışında buluşmak zorunludur. Laiklikten din ve devlet işlerinin yanısıra eğitim ve dinin de birbirinden tamamen ayrılmasını, bütü dinsel inançların ve dinsizliğin özgür kılınmasını anlıyoruz.

Destek ve İttifak Politikamız: Ezilen bir ulus adına ortaya çıkan ve onu temsile çalışan platformumuz kendi davasının meşruiyetine gölge düşürecek türden ilişkilerden özenle kaçınacak, kendi müttefiklerini devletler veya hükümetler katında değil, Türkiye'nin, bölgenin ve dünyanın ilerici ve demokratik güçleri arasında arayacaktır.

Platformumuzun “Ortak Program Talepleri“ bölümünde de ifade edildiği gibi, TC rejimine karşı Kürt ulusal mücadelesi ve Türkiye demokrasi güçleriyle ittifak politikası izlenecek, ezilen cinsin eşit haklar savaşımı ve baskı altındaki dinlerin demokratik talepleri desteklenecektir. Siyasal İslamı müttefik olarak görmüyoruz. Devlet ile siyasal İslam arasındaki çatışmada herhangi birine taraf olmayı da yanlış buluyoruz.

Öncelikleri Doğru Belirlemek(Global Bir Perspektif): Son derece dengesiz ve adaletsiz bir dünyada yaşıyoruz. Henüz başlangıcında bulunduğumuz 21'inci yüzyılın daha şimdiden “Yeni bir çağ“ olduğu ilan edilmiş olsa da, baskı, sömürü, açlık, yoksulluk, kirli ve haksız savaşların, yani önceki çağın malum özelliklerinin artarak ve yoğunlaşarak devam ettiği bir gerçek. Kuşkusuz ki “yeni“ denebilecek birşeyler de var ve olacak da. Örneğin dengeler ve denklemler bir zamandan beridir değişmekte, dünya daha bir küçülmekte, savaş, çevre, açlık ve yoksulluk gibi temel sorunların ancak dünya ölçeğinde çözülebileceği gerçeği her zamankinden daha netçe görülebilmektedir.

Problemler de, çözümler de giderek globalleşiyor. Böyle bir dünyada global bir bakış açısına sahip olmaksızın tek tek ülkelerin kurtuluş sorunları da tam olarak konamaz, ilgili ülkenin bütün içindeki yeri ve önemi anlaşılabilir. Ülkemizin kurtuluşu için çaba sarf ederken, kendimize “Nasil bir dünyada yaşıyoruz, nasıl bir dünya istiyoruz, böyle bir dünya nasıl kurulur?“ gibi soruları da sormak zorundayız. Ülkemiz için tasarladığımız gelecek projesi de bu sorular üzerinde düşünmemizi gerektirir. Dikkatlerimiz sadece kendimiz üzerine çevrili kaldıkça, sömürü ve baskının yalnızca belli bir biçimine kilitlenip öteki biçimlerine kayıtsız baktıkça, insanlık ailesinin baskı ve sömürü altındaki diğer kesimlerini görmezden geldikçe kendimiz de fazla mesafe alamayız.

Özcesi, insanımızın küresel bir perspektif edinmesi, olayları ve gelişmeleri doğru bir tarih bilinciyle yorumlaması için, platformumuz kendi faaliyetlerinde sadece ülkemizin değil, dünyamızın ve bölgemizin öncelikleriyle de yakından ilgilenecek, eksene oturan çatışmalarda kayıtsız ve tavırsız kalmamaya özen gösterecektir.

Sonuç olarak platformumuzun temel fikirleri ve politikaları kısaca şöyle toparlanabilir: Dünya-tarihsel bir bakış açısı, demokratik bir örgütlenme ve

yönetim anlayışı, çevre ruhu ve çıkarlarını veya lokal ve geçici çıkarları değil, hareketin ortak çıkarı ve geleceğini öne alma, halkımızın tarih, dil ve kimlik bilincini güçlendirecek bir faaliyet, ulusal birlik siyaseti ve bunun bir gereği olarak laiklik anlayışı, Dersim/Zaza Sorunu'nun çözümünde demokratik bir özyönetim önerisi, azınlık haklarının tanınması, Kürt ulusal mücadelesi ve Türkiye demokrasi güçleriyle ittifak politikası, ezilen cinsin eşit haklar savaşımının ve baskı altındaki inançların demokratik taleplerinin desteklenmesi, ulusal mücadelede parlamento-dışı kitle mücadelesinin eksene konması.

Platformumuzun tüm pratik faaliyetine, ortak yayınlarımızın propaganda ve ajitasyonuna kılavuzluk yapacak fikir ve politikalar bunlardır. Bu görüşler platformun ideolojik kimliğini açık ve net bir biçimde ortaya koymaktadırlar. Platforma katılanların üzerinde hemfikir oldukları bu kolektif kimlik devrimci-demokratik bir siyasal doğrultuya tekabül eder.

Ortak Program Taleplerimiz

Platformumuz ulusal sorunlarda tüm ulusların ve dillerin tam hak eşitliğini, eşit, özgür ve gönüllü bir birliği savunmaktadır.

Baş siyasal talebi Türkiye'de eksiksiz bir siyasal demokrasi, ülkemizde ise laik ve demokratik bir özyönetimdir.

Bu özyönetim koşullara bağlı olarak özerklik, federasyon veya ayrı devlet biçiminde gerçekleştirilebilir.

Platformumuzun güncel/acı talepleri ise şunlardır:

- Ulusal kimlikli partilerin serbestçe örgütlenmesiç Ulusal partilerin açık ve legal siyaset yapmasını engellemeyi amaçlayan tüm barajların kaldırılması
- Zazaca eğitim, öğretim ve yayın (radyo-TV yayını) hakkı
- Göçe karşı önlemler, boşaltılan köylerin yeniden inşası ve köylülerin kendi topraklarına geri dönmesi, yayla ve mera yasaklarının kaldırılması
- Munzur Irmağı üzerinde yapımı sürmekte olan barajlar projesinin iptali
- Dersim soykırımının tanınması

Halkımızın işgale ve olağandışı rejim biçimlerine karşı ulusal direnişi yukarıdaki talepler etrafında kitle mücadelesini esas alan bir strateji izleyecek, direnişin biçimleri koşullara bağlı olarak değişecektir. TC rejimine karşı Kürt ulusal mücadelesi ve Türkiye'nin demokrasi güçleriyle ittifakı savunan platformumuz, ezilen cinsin eşit haklar savaşımını ve baskı altındaki dinlerin demokratik taleplerini destekler. Bütün dinsel inançlar ve dinsizlik özgür kılınmalı, din devletten, eğitim sistemi dinden tamamen ayrılmalıdır.

Örgütlenmemizin Modeli ve İlkeleri

Başka deneylerden elbette yararlanılacak. Ama hiç bir deney bizim için model olamaz.

Kendi koşullarımıza uygun bir örgüt modeli düşünmek, bu modeli kendimiz ve birlikte bulmak zorundayız.

Şu anda büyük ölçüde sürgün bir hareket olduğumuza göre, örgütlenmeye ilkin

Avrupa'dan başlamamız, dışardaki gücümüzü topladıktan sonra ülkedeki örgütlenmeyi hep birlikte inşa etmemiz gerekecek.

Kısaca ifade edilirse, ulus/ülke çapında örgütlü, merkezi, disiplinli ve demokratik bir örgütlenmeye ihtiyacımız var.

Kuşkusuz ki, en azından metropolde (Türkiye'de) ve Avrupa'da seksiyonları bulunacaktır. Platformumuzun bir askeri kanada da kesinlikle ihtiyacı olacaktır.

Dışardaki örgütlenmemiz, Avrupa ülkelerindeki demokratik hak ve özgürlükler nedeniyle açık ve legal olabileceğine göre, bu örgütlenmenin azami ölçüde demokratik olmasının önünde herhangi bir engel yok.

Ama ülkedeki örgütlenme için aynı şeyi söylemek zor.

En azından bir dönem için, özellikle örgütlenmenin temelini atılacağı başlangıç evresinde gizli çalışma ve örgütlenme zorunlu olacağından, azami demokrasi sakıncalı olacak. Ülkedeki örgütlenme çabalarımızın sadece devletin değil, Kürt milliyetçilerinin de tehdidi altında yürümek zorunda kalacağımızı akılda tutmalıyız.

Bu çift yönlü tehditler nedeniyle en azından bir geçiş süreci boyunca ülkede dışardakine kıyasla daha sınırlı veya asgari bir demokrasi ile yetinmek zorunda kalacak, daha merkezi ve daha disiplinli bir yapılanmaya ihtiyaç duyacağız gibi.

Bu, legal imkanlardan sonuna kadar yararlanmayacağımız anlamına gelmez. Tam tersine bu alandaki en küçük olanakları dahi kullanmak zorundayız.

Legal parti bu imkanları değerlendirmenin tek değil, yalnızca bir yoludur.

Şartları oluştuğunda bir legal parti de kuracağız. Ama bugün o gün değildir henüz. Başka herşey bir tarafa, bir legal parti kurmak için andaki siyasal partiler yasasına göre sicili olmayan en az 39-40 kurucu üye bulmamız zorunlu. Şu anda elimizde böyle bir kadro yok.

O halde sadece bu şartı yerine getirmek bile bir hazırlık evresi gerektirecek ve zaman alacak.

Öte yandan seçimlere ve parlamentoya bel bağlamak gerçekçi olmayacak.

Sırf seçimlere girebilmek için şu anda 41 ilde örgütlenmiş olma barajı var.

Parlamentoya girebilmek için ise % 10 oy barajı.

Biz nüfus bakımından küçük bir halkız. Ulusal partilerin önünü kesmek, legal siyaset alanını ve parlamentoyu bu tür partilere kapatmak amacıyla düşünülmüş olan bu barajlar kalkmadıkça parlamentoda grup oluşturma şansımız bile olmayacak. Sesimizi ve taleplerimizi orada ancak tek tek kişiler dolayısıyla duyurabiliriz.

Bizim platformumuz, bir seçim partisi değil, ciddi bir mücadele örgütünü olmayı hedeflemelidir. Bu hedefe göre örgütlendiğimizde, şartları

oluştuğunda seçimleri ve parlamentoyu da en iyi şekilde değerlendirebiliriz.

Tüm bunlar örgütlenmemizin şu andaki biçimi üzerinde etkide bulunacak faktörlerdir.

Dersim/Zaza hareketinin şu anda bulunduğu düzeyi hepimiz biliyoruz.

O halde yanıtlamamız gereken soru şudur: Şu anda harekete en uygun düşecek ve onu daha da ileri çekecek örgüt biçimi nedir?

İnancımız odur ki, Ulusal Platform'a dahil parti, örgüt ve çevreler hem

kendi bağımsız varlıklarını ve faaliyetlerini sürdürebilir hem de ortak bir parti gibi davranabilirler.

Bu, şu anda mümkün en ileri ittifak veya birlik biçimi olarak görünüyor. Platformumuzun tüzüğü de bu modele göre düşünüldü. Bu model daha kesin biçimini ancak pratikte ve süreç içinde kazanabilir.

Şu anda çok ayrıntılı bir tüzüğe gerek yok. Tartışmalarımız sırasında ve örgütlenme sürecinde eksiklikler görüldükçe değişiklikler ve ilaveler yapılarak yürünecektir.

Ulusal Platform önüne yurtsever hareketin değişik kanatlarının üzerinde anlaşabildiği ilke ve hedefler koyuyor, bu görevleri başarmak üzere belli bir disiplin içinde çabalarımızı ve olanaklarımızı koordine etmeyi, her alanda ve her düzeyde karşılıklı yardımlaşma ve dayanışmayı, ortak tecrübe ve gelenekler oluşturmayı öngörüyor.

Platform`a katılmak da ayrılmak da gönüllü olacaktır.

Platform`a katılan örgütlerin farklılıklarını korudukları sürece kendi bağımsız varlıklarını ve faaliyetlerini sürdürmeleri fikir ve örgütlenme özgürlüğünün bir gereğidir.

Tarafların üzerinde anlaştıkları yurtsever-demokratik ve laik ortak doğrultu ve ortak disipline bağlı kalındığı, çevre ruhu ve çıkarları değil, ama hareketin ortak çıkarı ve geleceği öne alındığı sürece bu özgürlük Ulusal Platform`un gelişmesi ve güçlenmesine zarar vermez. Davranış/eylem birliğine zarar vermemek koşuluyla çeşitli eğilimler kendi farklılıklarını açık ve serbest bir biçimde dostça tartışabilmeliler. Bu eğilimler arasındaki ideolojik mücadelenin açık ve serbest şekilde yer alması, Platform`un örgütlenmesi içinde özgür bir eleştiri ve tartışma ortamının bulunması ortak harekete asla zarar vermeyeceği gibi, kendimize özgüvenimizi ve gücümüzü pekiştirir, örnek bir model oluşturur.

Program ilkelerinin sınırları içinde kaldıkça değişik eğilimler arasındaki eleştiri ve tartışmalara sınır veya sansür konmamalıdır. Farklılıkları bastırmak, yasaklar veya sansür, iç yaşamımızda canlılık, coşku ve heyecanı öldürür, yaratıcılığımızı sakatlar.

Bizim hem entellektüel hem başka bakımlardan gelişmemizin yolu her üyenin ideolojik kimliğini ve görüşlerini saklamadan kendini rahatça ifade edebildiği, rahat soluk alabileceği, kendini gerçekten evinde hissedeceği sıcak ve samimi bir ortamdır. Özgür bir gelecek de ancak böyle bir ortamda yaşayabilir.

Kısacası örgütümüzde demokrasi gerekli ve şart. Ama disiplin ve otorite (merkeziyetçilik) de bir o kadar gereklidir: Parça bütüne, alt organlar üst organlara, azınlık çoğunluğa bağlıdır.

Örgüt, tavır ve eylem birliği demektir. Azınlığın çoğunluğa uymadığı yerde ne disiplin (eylem birliği) kalır, ne de örgüt.

Demokrasi, disiplin ve otorite birlikte bulunmazlarsa ahenk ve yönlendirme olmaz, insiyatif ve müdahale gücü kalmaz.

Tüzük

Üyelik

Ulusal Platform'un program ve tüzüğünü kabul eden, organlarından birinde bizzat görev alan ve aidatını ödeyen herkes üye olabilir.

Platform'a dahil parti, örgüt ve çevrelerin üyeleri Platform'un da üyeleri olarak kabul görecektir, çevre ruhu ve çıkarlarını hareketin genel ve ortak çıkarlarının önüne çıkarmadıkları ve Platform'un üzerinde hemfikir olunan düşünce ve davranış disiplinine ters düşmedikleri sürece, Platform'a dahil örgütlerden birine paralel üyelikleri sorun edilmeyecektir.

Platform'a dahil olmayan örgütlerin üyeleri mensup oldukları örgütlerle bu ilişkileri devam ettikçe Platform'a üye olamazlar.

Kongre

Platform'un en üst organıdır. Yılda bir toplanır. Olağanüstü toplantıya çağrılabilir. Platform'un komitelerinden yarısından bir fazlası mevcutsa geçerli sayılır. Yerel örgütlerin ve diğer organların faaliyet raporunu görüşür, mali hesaplarını denetler. Bir sonraki kongreye kadarki faaliyet programını belirler. Üçte-iki oy çokluğuyla program ve tüzük değişiklikleri yapabilir. İki kongre arasında Platform'un faaliyetini yönetecek merkez organları (Merkez Komite* ve Merkez Organ Yazı Kurulu'nu) seçer. (*Kongre bir geçiş dönemi boyunca MK üyelerinin hepsini değil, yalnızca bir bölümünü seçecektir. Bu sınırlama için MK ile ilgili maddeye bakınız).

Merkez Komite (Merkez Yürütme Kurulu)

Platform'un pratik faaliyetini (politik ve örgütsel faaliyet) koordine etmek ve yönetmekle sorumludur. Komiteler oluşturmak, yayın dağıtımını organize etmek, finansman sorunlarını çözmek, bildiri yazmak, toplantı, gösteri, yürüyüş, gece vd gibi etkinlikleri düzenlemek yürütmenin görevleri arasındadır. MK kendi bünyesinde ülkeye ve yurtdışına dönük faaliyetten (uluslararası ilişkiler kurmak, yabancı dillerde sorunu tanıtıcı yazılar veya bülten çıkarmak, vd gibi) sorumlu çeşitli bürolar oluşturabilir. Platformda doğabilecek anlaşmazlıkları inceler ve çözmeye çalışır. Merkez parti kasasını idare eder.

Bir geçiş dönemi boyunca Platform'daki her eğilim (parti, örgüt, çevre) Merkez Komitesi'nde eşit sayıda olmak üzere en az birer kişi tarafından temsil edilir; yani üyelerin bir bölümü örgütlerin kontenjanından belirlenir. Arta kalan MK üyeleri ise Platform'un kongresinde seçilir. Örgütlenmemizin altyapısı bir kez oturunca örgüt kontenjanı kaldırılabilir.

Merkez Organ Yazı Kurulu (Redaksiyon)

Platform'un ideolojik önderliğinden sorumludur. Merkez organı, ayrıca gerekli gördüğü broşürleri vd çıkartır. Programda ifadesini bulan hareketin ortak görüşlerini savunur ve yayar (yazılar, konferanslar, paneller, haftalık siyasi eğitim çalışmaları vd yoluyla). Gelişmeleri ve olayları değerlendirerek siyasal teşhir görevini üstlenir, teorik-siyasal sorunları işler.

Tüm bunları hareketin ortak çıkarı ve geleceğini öne alan, dünya, bölge ve

ülkemin günden ve öncelikleriyle uyumlu bir faaliyet planı ve takvimine göre ve halkımızın tarih, dil ve kimlik bilincini güçlendirecek bir tarzda yapar.

Bu kurulun üyelerinin tamamı Platform'un kongresi tarafından seçilir. Üyeleri arasında MK üyeleri de bulunabilir. Bu ortak üyelik iki merkez organın faaliyetlerinin koordinasyonu ve uyumu için de gereklidir. Merkez organların (MK ve YK) üyeleri, en ileri, en tecrübeli, en güvenilir, platforma en fazla vakit ayırabilecek kişiler arasından seçilmelidir.

Teknik Kurul (Yayın Kurulu)

Ortak yayın organının teknik işleri (mizanpaj, matbaa bulma, yayın nakli vs) Yazı Kurulu'nun değil, özel olarak bu işlerden sorumlu bir teknik kurulun (Yayın Kurulu denebilir) elinde olmalı. Bu kurul MK ve YK tarafından oluşturulmalı ve bu iki organın belirleyeceği kişilerin denetiminde çalışmalıdır.

Karar Alma Yöntemi

Karar alma süreçlerinde katılımcı, demokratik bir yöntem izlenecek. Belirli bir geçiş dönemi boyunca önemli konularda merkez organlarda oybirliği aranır. Program ve tüzük değişiklikleri, olağanüstü kongre toplama, üye kabülü veya ihraçlarda üçte-iki oy çokluğu, arta kalan konularda ise platformun tüm organlarında salt çoğunluk yeterlidir. Üyeliği dondurulanlar veya ihraç edilenler Kongre'ye başvurup itirazda bulunabilirler. Platformun seksiyonlarında da kararlar aynı yöntemle alınır.

Yerel Komite (kent veya bölge komiteleri)

Otonom/özerk birimler olan yerel örgütlerin yürütme organlarıdır. Yerel komite bulunduğu kentin veya bölgenin adıyla bilinir. Yerel örgütün kongresinde seçilir. En az üç kişiden oluşur. En az onbeş günde bir toplanıp yapılan faaliyetleri gözden geçirir, yapılacak işleri tartışır ve görev bölümü yapar. Üçte-iki çoğunlukla yeni üye alabilir veya ihraç yetkisi kullanabilir. Kendi altında alt komiteler ve gruplar (propaganda, ajitasyon, eğitim grupları, dağıtım ve semt grupları, çeşitli halk kesimlerinin taleplerini saptama ve inceleme grupları, vd) oluşturabilir. Sadece belirli coğrafi birimlerde değil, değişik etkinlik alanlarında da komiteler kurulmalıdır. Yeni üye ve komiteler MK tarafından onaylanmalıdır. Bir komite sekreteri ve sayman seçebilir.

Rapor sistemi

Platform'un her örgütü (ve üyesi) saptanan standart rapor modeli ve tekniğine göre MK ve YK'ya kendisinin bileşimi ve tüm faaliyetleri hakkında üç ayda bir düzenli rapor vermelidir. Rapor sistemi merkezin tüm faaliyeti bilmesi, parçaların raporlarını yanyana getirip bütünün fotoğrafını görebilmesi ve kendisinin kongrelere sunacağı genel raporları hazırlayabilmesi için son derece önemlidir. Bu sisteme işlerlik kazandırılması ortak bir tecrübe ve geleneğin oluşması ve kayda geçmesi

bakımından da bir o kadar önem taşır. Ülkeden gelecek alan raporları özellikle önem taşırlar.

Yurtdışı Örgütü (Avrupa Örgütü)

Temel örgütlenme ilkeleri ve işleyiş kuralları şunlardır:

Ulusal Platform'un yurtdışındaki faaliyetinden sorumlu otonom (özerk) bir birimdir.

Ulusal Platform'un program ve tüzüğünü kabul edenler tarafından oluşturulur.

Organlarından birinde bizzat görev alan ve aidatını ödeyen herkes üye olabilir. Platform'un kongrelerinde temsil hakkına sahiptir.

Genel Kurul: Avrupa Örgütünün en yüksek organıdır. Yılda bir toplanır. Yerel örgütlerin temsilcilerinden oluşur. Onların faaliyet raporlarını görüşür, mali hesaplarını denetler. Bir sonraki kongreye kadarki faaliyet programını belirler. Üçte-iki oy çokluğuyla tüzük değişiklikleri yapabilir. Ulusal Platform'un Avrupa'daki MK ve YK üyeleri Genel Kurul'a söz ve oy hakkı ile katılma hakkına sahiptirler.

Koordinasyon Kurulu: Avrupa Örgütü'nün yürütme organıdır. İki kongre arasında Avrupa faaliyetini yönetmekten sorumludur. Genel Kurul'da seçilir.

En az üç ayda bir düzenli toplantılar yapar, yapılan faaliyetleri görüşür, gerekli kararları alır ve görev bölümü yapar. Her ülkedeki yerel örgüt bu kurulda en az bir kişi ile temsil edilir. Üçte-iki oy çokluğuyla olağanüstü kongre toplayabilir. Aynı çoğunlukla yeni üye alabilir veya bir kimsenin üyeliğini dondurabilir. Üyeliği dondurulanlar Genel Kurul'a başvurup itirazda bulunabilir. Her ülkede veya belli başlı merkezlerde bir yerel örgüt oluşturur.

Yerel Komite: Yerel örgütlerin yürütme organları yerel komitelerdir. Bu komite bulunduğu ülkenin veya merkezin adıyla bilinir ve en az üç kişiden oluşur. Onbeş günde bir toplanır. Komiteler çeşitli alanlarda ve birimlerde (dernekler, insiyatifler vs içinde) çalışma grupları, dernekler ve insiyatifler oluşturabilirler. Aidatların düzenli toplanması, dağıtım, haftalık eğitim çalışmaları, bağış toplama, geceler, yürüyüşler ve gösteriler düzenlemekle görevlidirler. Belirli aralıklarla rapor vermekle yükümlüdürler. Her komite gerekli görürse bir sekreter ve sayman seçebilir, üye sayısı çoksa kendi içinden üç kişilik bir yürütme çıkarabilir. Yerel örgütün en üst organı yılda en az iki kez toplanacak ve ilgili ülkedeki komitelerin temsilcilerinden oluşacak olan Genel Toplantı'dır.

Avrupa koşullarında örgütte demokrasi ilkesinin mümkün olduğunca geniş şekilde uygulanması gerekir. Diasporamız da dahil örgütlü bir toplum olmanın önemi büyüktür. Bu amaca varmak için sosyal, kültürel, sportif, dini, siyasi vd alanlarda her biçim altında örgütlenmeliyiz.

25.10.2003

Seyfi Cengiz

Not: Dersim/Zaza Ulusal Platformu için PSD adına Seyfi Cengiz tarafından kaleme alınan yukarıdaki taslağın kamuoyuna sunulmasında yarar görülmüştür.

Devlet Hatun`a Birkaç Söz, Seyfi Cengiz, 3 Aralık 2003

(1 Aralık 2003 tarihli Vartaxij imzalı [Derin Devlet ve Seyfi Cengiz](#) başlıklı yazıya cevaben)

"Derin Devletin Eli" başlıklı yazımdan rahatsız olduğun belli. Yarası olan gocunur. Seyfi Cengiz`in "zigzagları"ndan sözediyorsun. Bu temelsiz bir iddiadır, onu yıpratmak isteyip de başka bir argüman bulamayanların sarıldığı bir demagojidir. Asılsızdır diyorum, çünkü S. Cengiz`in mücadele hayatında "zigzaglar" yoktur. O, 1967/68`den beri devrimcidir, hâlâ öyledir, öyle de kalacaktır. O tarihten beri sosyalizmi savunmuştur, hâlâ savunuyor, hep savunacaktır. Yani dünya görüşünde, ideolojik tercihinde bir "zigzag" gösterilemez. Hep aynı hat üzerinde yürümüş, doğrultudan ve ilkelerinden sapmamıştır. Senin verdiğin liste de bunu kanıtlıyor. Çünkü saydığın örgütlerin hepsi devrimci ve sol yelpazeye aittirler.

Örgütlü olmadan devrimci olunmaz. Sömürü ve baskıya karşı örgütlenmek, örgütlere katılmak veya örgütler kurmak onurlu bir çabadır. Dolayısıyla S. Cengiz de devrimci yaşamında belirli örgütlerde bulunmuş, bunların bir bölümünde de kurucu misyon üstlenmiştir. Ama senin listen yanlışlar taşıyor. Ayrıca kasıtlı olarak uzatmışsın. Örneğin S. Cengiz hiç bir zaman TIKKO`cu olmadı. Olsaydı eğer, bundan da onur duyardı. Dersim Komünist Hareketi ise sonraları PSD adını alan aynı harekettir. Öte yandan D/Z Ulusal Platformu PSD`nin de katıldığı bir ittifaktır.

Önce Türk, sonra Kürt, ardından Dersim/Zaza solunda yer aldığı doğrudur. Çünkü Türkiye şartlarında Zaza devrimciliğine götüren başka bir güzergâh mevcut olmamıştır. Kaldı ki o bu yolu yürümekten, yani devrimin bir uluslararası neferi gibi dövüşmüş olmaktan pişmanlık değil, onur duymaktadır. Başlangıçta THKP-C hareketi ile bağlantılı olan S. Cengiz, bu hareketin bölündüğü tarihlerde Kurtuluş`ta yer almış, Kürt sorununun solu ayırttığı 1970`lerde ise Tekoşin`de karar kılmıştır. O tarihlerde kimse bir Zaza sorunundan haberdar değildi, çünkü bu konu Kürdistan sorununun bir parçası gibi algılanıyordu. S. Cengiz`in bu sorunun farkına varması Dersim dağlarında 12 Eylül`e silah çektiği aşamaya rastlar. O nedenle de yurtdışına çıkmak zorunda kaldığı 1982 sonrasında Dersim/Zaza sorunu üzerinde yoğunlaşmış, Ebubekir Pamukçu hareketin bir kanadını başlatırken, diğer kanadını (Dersim/Kırmanc) da paralel bir süreçte Sosyalist İsci, Kürdistanlı Marksist ve Desmala Sure`deki yazılarıyla Seyfi Cengiz başlatmıştır. Sen bunu "Zaza halkını bölmek" olarak görsen de, bu bölünme nesnel bir olguydu, "iki ayrı halk" görüşü de halka aitti. S. Cengiz`in yaptığı bunu bilince çıkarmak ve tartışmak oldu. Bu aynı süreçte o halkımızın iki kesimini birleştirmek için çabaladı ki, D/Z Ulusal Platformu bu aynı çabanın yeni bir ifadesidir.

Gördüğün gibi benim mücadele hayatım kayıtlıdır. İsteyen herkes ne zaman ne yaptığımı, hangi konuda ne düşündüğümü öğrenebilir. Bu durum başkalarına benim düşünsel evrimimi değerlendirme ve eleştirme imkanı sunuyor.

Beni sık sık görüş değiştirmekle eleştirenler tek kelimeyle yalan söylüyor.

Bu argümanı kullananlara kendilerinin tarihi sorulmalıdır. Görülecektir ki, onlar alanda olmamış, düşünmemiş, yazmamış, mücadele etmedikleri için de ne örgüt kurmuş, ne örgütlere katılmışlardır. Onlar kendi akıllarınca bunu bir avantaj gibi kullanmaya ve S.

Cengiz'i yıpratmaya çalışmaktadırlar.

Gelelim sana.

İsmi "vartaxij" olarak yazmışsın. Sahte bir adın arkasına sığınmışsın. Bu, bana seni tanıma, ben şu ya da bu örgütün safında ateş hattında iken senin nerede olduğunu, ne yaptığını, hangi konularda ne düşündüğünü bilme ve eleştirme imkanı vermiyor. Dolayısıyla bir haksızlık var burada. Yiğit olan, adı ve sanından utanç duymayan meydana çıkar. Bunu yapmadığına göre ve Derin Devletin Eli başlıklı yazımdan da rahatsız olduğuna göre sana Devlet Hatun diyeceğim. Oldu mu Hatun Efendi!

PSD Nedir?

Seyfi Cengiz, 3 Aralık 2003

Örgüt, kendi başına bir amaç değil, araçtır. Sabit bir şey değil, değişen ve dönüşen bir süreçtir.

Bu sürecin her aşamasında örgüt aynı şey değildir. Sözelimi krizsiz dönemlerde başka, kriz dönemlerinde başkadır.

Varsayalım ki, PSD bugün gövdesiz bir baştır. Ama başlangıçtan beri hareketin öncüsü de odur. Dersim/Zaza hareketinin ortak fikirlerine ve terminolojisine bakıldığında bu gerçeklik açıkça görülür. Harekete bir kimlik ve tarih bilinci, bir ortak program ve tüzük veren de odur.

PSD'nin önderliği salt ideolojik değil, pratiktir de. Kısa sürmüş olsa da 1994'te hareketin birliğini sağlayan oydu. Dersim/Zaza Ulusal Platformu girişimi de ondan gelmiştir.

Önderlik diye buna denir.

Bu işlevi yerine getiren partinin sayısal gücünün ne olduğu ikincil bir konudur. Başsız bir gövde veya kuru kalabalıkla kıyaslandığında bu eksikliğini tamamlamak koşuluyla gövdesiz başın etkisi daha büyüktür. Daha önemlisi bizim koşullarımızda önderlik ihtiyacının bir şekilde karşılanmasıdır ki, ilkeli, cesur ve net tavırlarıyla PSD de bunu yapmaktadır.

PSD'yi ötekilerden ayırt eden niteliklerden biri budur.

Önderlik, taslayarak veya iddia ederek kazanılmaz. Fikir üretmek, tartışarak, yol göstererek, yalnız bile kalsanız ileri çıkıp halkı yanınıza çağırarak elde edilir.

PSD, kendi programında ideolojik kimliğini, yani program, strateji ve taktiğinin ilkelerini netçe koymuştur. Bu program dikkatle incelendiğinde onun ayırt edici diğer nitelikleri de görülebilir:

Bunlardan biri onun nihai amacıdır. Bir diğeri yakın amaç olarak ulusal baskıyı yeniden üretecek veya devrimi ulusal taleplerle sınırlandıracak bir ulus-devleti değil, buna imkan tanımayacak bir demokratik cumhuriyeti savunmasıdır. Azınlıklara ayrılma hakkını da tanıyacak olan bu devlet biçimi hareketin veya devrimin aşamalara bölünmesini, dolayısıyla ikinci bir savaşı gereksiz kılacaktır. Gönüllü birliği öne çıkarması ve bu birliğin örgüt biçimi (özerklik, federasyon, ayrı devlet) konusunda başka

olasılıklara kapıyı kapatmayan bir politika benimsemesi de sayılabilir. Devrimci ögeler küçük de olsa bir parti olarak örgütlenmek zorundadır. PSD bu ihtiyacı karşılıyor, hedefe kilitlenmiş, ölüme kayıtsız, cesur, disiplinli ve inançlı kadrolardan bileşen bir kolektif olmak için çaba sarfediyor. PSD, görüşleri ve hedefleri bakış açısından anlamlı bir devrimci potansiyeli, kuşatma altındaki bir kültürü ve sosyalizmin Alamut'unu temsil ediyor. Biz Mansur'un evlatlarıyız, tarih bizi Mansur kılacaktır.

Dersim ve Zaza Tarihi - Sözlü Gelenek ve Tarihsel Gerçek (I. + II. Bölüm), Seyfi Cengiz, 10 Aralık 2003

(...)

Dersim ve Zaza Tarihi - Sözlü Gelenek ve Tarihsel Gerçek (III. Bölüm), Seyfi Cengiz, 14 Aralık 2003

(...)

Zorunlu Bir Açıklama, Seyfi Cengiz, 16 Aralık 2003

28.11.03 günü Zaza Forumu'na asılan “Kamer Özkan'ın Anısına” başlıklı kısa bir yazı aynen şöyle bağlanıyordu:

“...babama zamanında ihanet edenler şimdi babamı savunuyorlar, örnek (seyfi kor), iyi tanırsınız. 1983 Vartinik????????”

Bir süre sonra yine aynı foruma asılan 5-6 satırlık bir-iki diğer yazıda (“Burdaki Bazı Şahıslara Duyuru” başlığıyla yine beni hedef göstererek) ise Kamer Özkan'a ait olduğu iddia edilen „Ben aldırمام puştun puştluğuna, lakin içimi yiyip bitiriyor puştlukları“ şeklinde bir söz aktarılıyor ve bu sözü 1983'te Vartinik'te kendisini bırakıp gidenler için sarfettiği (“sadece Putik Köyü'nden bir arkadaş hariç” diye bir not düşülüyor buraya), bunlardan bazılarının şimdi “Avrupa'da devrimcilik” yaptıkları söyleniyor.

Bu yazılar Kamer Özkan'ın oğlu Ulaş'ın imzasını taşıyor. Bir diğerinde ise imza olarak Kamer'in köyünün adı (Gewreke) kullanılmış.

Bu suçlamaları babasını kahpece bir saldırıda yitiren bir gencin kendini bilmezliğine ve yaşadığı acılara bağlayarak görmezden geldim ve “belki bize ulaşmaya çalışıyordur” diye düşünerek kendisine olup bitenleri anlatma fırsatının doğmasını bekledim. Kamer Özkan'la Têkoşin sürecinde yaşadığımız iç sorunun

kamuoyu önünde tartışılması onun devrimci imajına ve anısına zarar vereceği için de suçlamalara yanıt vermekten özellikle kaçındım.

Ama

dün

www.munzur.com sitesine asılan bir yazı, Kamer Özkan konusunun beni ve yoldaşlarımı yıpratma kampanyasına dönüştürülmek istendiğini, zamanlamasının bir raslantı olmadığı açık olan bu kampanyanın ardında Kamer'in yakınlarını kullanmaya çalışan birilerinin bulunduğunu gösteriyor. Anılması gereken tarihten aylarca sonra bu görünüm altında kaleme alınan bu yazılarda herkesten çok Kamer'in eski yoldaşlarının hedef seçilmesi dikkat çekmektedir. Bu noktadan itibaren suskunluğu tercih etmek 'sükut ikrardan gelir' diye yorumlanabilir, arka plandaki karanlık güçleri de cesaretlendirebilir.

Adı

geçen

siteye

asılan yazıda bize ilişkin söylenenleri aynen aşağıya alıyorum:

“...bundan

2

zil sonra Têkoşin partisinin yapılanmasında ve lider kadrosunda yer alır. Ama bu sefer de Kamer Özkan karşıtları ordada çıkar, özellikle SEYFİ CENGİZ ve yandaşları bunların içinde Kamer Özkan'ın amcasının oğlu G.Özkan da yer alır. Bir toplantı sırasında Kamer Özkan'ın elindeki silahı alırlar. Buna sinirlenen Kamer Özkan ordan ayrılır. Bununla da yetinmeyen grup Alacık koyu (PAGAVESAYIYE) koyünde bulunan Kamer Özkan'ın yerine baskın düzenlerler. Yakalamadan sonra işkence ederler ve sonra elini kolunu bağlayarak devlete teslim etmeyi düşünürler vede uygularlar. Ama o sırada ordan geçen bir kişi Kamer Özkanı tanır ve çözer, çözerkende ağlayarak biz seni sevdik sana destek verdik, bu şerefsizlerin yaptığına bak der ve ordan ayrılan Kamer Özkanı duyan grup kaçır. Daha sonrada ayrılmalılar olur. Seyfi Cengiz ve arkadaşları yurt dışına çıkarlar. 12 eylülde idam cezası çıkmasına rağmen kamer özkan bölgeyi terketmez ve mücadeleye tek devam eder ve bazı eylemler yapar bir eylemindede yaralanır..”

Yukarıdaki

iddialar tamamen kurgudan ibaret.

Kamer

Özkan,

1978'de Têkoşin hareketi kurulduktan az sonra bu harekete katılmış, 1981'de ise Merkez Komitesi'sinden ve hareketten ihraç edilmiştir. Bu ihraç kararının bir değil, bir yığın nedeni vardı. Birikmiş yanlışlarının hareket için artık kaldırılmaz hale geldiği bir noktada cereyan eden bir olay bardağı taşıran son damla oldu ve kendisiyle yollarımız ayrıldı. Siyasal mücadelede birlikler de, ayrılıklar da doğaldır.

Buna rağmen Kamer’le ilişkilerimiz devamlılık gösteren düşmanca bir ilişkiye dönüşmedi. Hatta ilişkileri onarmak için çaba da sarfedildi. Yaşasaydı belki de bugün tekrar bizlerle olacaktı. Bu yaklaşımımız nedeniyledir ki, katledildikten sonra onu kendi geleneğimizin bir şehidi olarak gördük, katledenleri en sert biçimde suçladık, Kamer’in anısını yaşatmaya çalıştık.

Kamer’in kendisi ihraç kararın verildiği 1981’den yaşamını yitirdiği 1993’e kadar iç sorunlarımızla ilgili olarak herhangi bir tartışmaya girmediği gibi, yazılı bir açıklamada bulunmuş da değil. Ama olayın üzerinden 22 yıl, öldürülüşünün üzerinden ise on yıl geçtikten sonra ansızın birileri bu konuyu kurcalamaya, cesareti her kimden alıyorsa devrimci ve militan bir geleneğe karşı edepsizce konuşmaya, hareketin ihraç kararını ‘*ihamet*’ ve ‘*puştluk*’ olarak, ona sahip çıkışımızı bile bizleri suçlamak için bir sebep olarak kullanmaya başladı. Bu dil bizim geleneğimize ait değil. Kaldı ki, kimse kimseye ‘ihamet’ etmiş de değil. Kamer’le yaşadığımız ayrılıkta birilerinin tutumunu ‘ihamet’ olarak tanımlamak zorunlu olsaydı, bu tanımlama harekete değil ihraç edilen kişiye yakıştırılırdı. Ama dediğim gibi bu dil bizim geleneğimizin dili değildi, hiç bir zaman da olmadı. Bu dili kullananlar açık ki başka bir dünyaya aitler.

1983 yılında Vartınik’te cereyan eden bir olaydan sözediliyor. Bir grup arkadaşımızın Vartınik’te cereyan eden yakışsız bir olayı takiben Kamer’i terkedip gittikleri doğrudur. Ama bu olay suçlanan kişilerin neredeyse tümünün yurtdışında bulunduğu 1983’te değil, 1981’de olmuştur. O sıra ben başka bir bölgedeydim. Onu bırakıp gidenler Kamer’le aynı timde bulunan arkadaşlarımızdı. Tanık oldukları bir olayı harekete bildirmesinler diye silahla tehdit edilen bu yoldaşlarımız son derece sorumlu davranarak muhtemel bir çatışmadan kaçınmak için Kamer’i bırakıp gitmiş ve olanları tartışmak üzere kuryeler vasıtasıyla acil bir toplantı çağırılmışlardır. Kamer’in burada tek tek saymayı gereksiz gördüğümüz yanlışları hemen her yoldaşımızda (Kamer’in akrabası olduğu için ‘*sadece Putik köyünden bir arkadaş hariç*’ denilerek suçlamalardan muaf tutulan yoldaşımızda dahil) bir birikim yaratmıştı. Silahlı tüm militanların katıldığı Mostırvan köyü civarındaki bu toplantıda yoldaşlarına karşı silah kullanabilecek tek karakter olduğu için Kamer’in silahı bilahare iade edilmek üzere elinden alınmıştır. Uzun tartışmalardan sonra toplantıya katılan herkesin oybirliğiyle Kamer Özkan hareketten geçici olarak ihraç edilmiş, kendisine yanlışlarını tekrarlamayacağını kanıtladığı ve samimi bir özeleştiride bulunduğu taktirde saflarımıza tekrar kabul edileceği söylenmiştir. Ama o birkaç gün sonra hareketin yerini bildiği silahlarına ve teksir makinasına elkoymuş, bu silahları yanına aldığı bazı yakınlarının eline tutuşturup harekete “hepsi bir eşkiya etmez, yiğitlerse gelip alsınlar“ mesajı yollayarak devlet güçleriyle karşı karşıya olduğumuz kritik bir dönemde harekete savaş ilan etmiştir.

Bu meydan okuma ve yollanan mesajın kendisi Kamer'in bir devrimciye yakışmayan ve ihracına sebep olan yanlarından birini yeterince açıklayıcı türdendir. Farklarımızdan biri tamda bizim 'eşkiya' değil, devrimci oluşumuzdu.

Buna rağmen biz öylesine hassas bir dönemde düşmanın işine yarayacağı kesin olan bir iç çatışmayı önlemek için kendisine elçiler yollayıp ısrarla sorunu barışçı yoldan çözmeyi önerdik. Bu ısrarlarımız ne yazık ki sonuç vermedi. Bu arada Kamer'in tehditlerinin dozu ve üslubu giderek sertleşiyor, sorunu başka türlü çözmeyi dayatıyordu. Madem öyle, hareketin bu sorunu kendisinin anladığı dilden ve benzer meydan okumalara emsal teşkil edecek bir şekilde çözeceği kendisine de iletildi. Bu görevi fazla değil sadece birkaç kişilik bir tim üstlendi ve bir baskınla bulunduğu yaylada ele geçirildi. Yoldaşlarına çektiği silahı ateşlemeye fırsat bulamadan etkisizleştirildi. Hareketin elkonulan silahlarının ve teksirinin bulunduğu yeri de söyledi ve bunlar harekete iade edildi. Ardından açık arazide kurulan bir mahkemede yargılandı. İlkelerimize yabancı olan 'işkence'ye başvurmak bir yana, kendisine o koşullarda ve tüm yaptıklarından sonra hiç kimsenin davranamayacağı kadar insanca davranıldı. Serbest bırakılırken kendisini koruması için tabancası iade edildi, büyük silahını da bir süre sonra alabileceği söylendi.

Böylece olay kapandı, yollarımız ayrıldı. Tüm bunlar 1981 yılı içinde olup bitmişti.

1982'de hareketimizin kadroları geri çekilme ve yurtdışına çıkma kararı aldıklarında Kamer'le zaten birlikte değildik ve onun adına karar veremedik.

Yaşanan olayların özeti budur.

1980'lerin ikinci yarısında Têkoşin'de bir bölünme olmuş, bunu izleyen yıllarda hareketin geçmişi genişçe tartışılmıştı. Bu tartışmalar sürecinde ben ve arkadaşlarım Kamer Özkan olayındaki tutumumuz nedeniyle suçlandığımızda, tarafsız kalmayı tercih etmiş olan eski bir yoldaşımızın (Hasan Barzani) bu suçlamaya yanıt olarak söylediklerini de aktarmakta yarar olacağını düşünüyorum:

“TS, Seyfi Cengiz ile örgüt içi sorunları, geçmişteki kadro sorununu tartışırken Seyfi Cengiz'e hak etmediği suçlamalarda bulunuyor ve geçmişten bazı örnekler veriyor. Örneklerden biri: 'Daha önce ihraç edilen hareketimizin önder kadrosundan bir insan savunmasız bölgede sömürgecilere yem bırakıldı...bu insana yaptığı suçtan dolayı o gün takılan tavır...cezanın şeklinden ötürü biz kendi payımıza sığ anlayış ve gerici değerlerimizden kaynaklandığını teslim ederiz' diyor. TS, Seyfi Cengiz'i eleştirirken olmadık şeylere başvuruyor. O gün ortaya çıkan ve hemen hemen bütün örgüt kadro ve taraftarlarının katıldığı bir çok toplantıda bu

kişiye verilen cezayı karar altına alan örgütümüzün tutumunun 'gerici değerlerimizden kaynaklandığını' iddia ediyor ve bu insanın silahsız bırakıldığı söyleniyor.

Bunun örgütün geçmişine atılan, kadrolarımızı karalamaya çalışan ve en doğru tutumları ve değer yargularımızı simgeleyen tutumumuza iğrenç bir saldırı ve korkunç bir yalan olarak görüyorum. Bu bakımdan örgütümüzü zor koşullar altında ayakta tutan, silah elde savaşırken yanlış yapmaktan kaçınan ve bütün yanlarıyla sorunu ele alıp tartışan bu tutumumuzun bu gün yanlış ve gerici olduğunu iddia eden kişi ve çevrelerle savaşmayı kendime görev olarak görüyorum.

Bu kişi suç üstü yakalandıktan sonra suçunu kabullenmediği gibi hareketin unsurlarına tehditler savurdu, tehlikeli gördüğümüz için bu insanı ilk etapta silahsızlandırdık. Bundaki amaç, bu kişinin herhangi bir provakasyon yapmasını engellemektir. Hareketin dışına düşmesine rağmen eğer provakatif işler yapmazsa, kendisinin korunması için gerekli yardımın yapılacağı, hatta ilişkilerimizde barınabileceği söylendi. Bu kişi birkaç gün sonra hareketin bazı malzemelerine el koydu, vermeyeceğini söyleyerek tehditler savurdu. Bunun üzerine günlerce bu kişi ile uğraşmak zorunda kaldık, neticede elimize geçirdik ve hareketin malzemelerini geri aldık. Kendisini koruması için silah da verdik (kaldı ki verdiğimiz silah hala bu kişinin elindedir). Olay bu iken bugün sorunun TS tarafından ortaya yeniden sürülmesi pek anlaşılır değil. Orta yerde bir değil birçok suç vardı, suçlar

tespit edildi ve suçlu cezalandırıldı.

Hatta, sorun ilk ortaya çıktığında

bir toplantıda birçok kişi bu unsurun ölümle cezalandırılmasını önerdi. Yine bunun yanlış olacağını söyleyen Seyfi Cengiz oldu ve insanlarımızı ikna etti.

Sonuçta bir tek kişinin muhalefeti bile olmaksızın ortak karar alındı ve bu karar uygulamaya sokuldu. Karar doğrudu ve ben bu kararın altına şimdi yine parmağımı basıyorum. Denebilir ki bu kadar sorun varken niçin bu konuyu bu kadar önemsiyorsun? Çünkü bence geçmiş çarpıtılıyor, olmadık şeyler ortaya sürülüyor....Ve bütün bunlar söylenirken özellikle Seyfi Cengiz hedef alınıyor. Meselelerin bu tarzda tartışılmasını seviyesizlik olarak görüyorum...

Kişi olarak ben Seyfi Cengiz ile hareket etmiyorum ve birçok görüşüne de katılmıyorum. Geçmişte hepimizin yaptığı gibi bu arkadaş da yanlış yapmış olabilir, buradan hareketle bu kişiye olmadık suçlamalarda bulunmak kesinlikle doğru değildir. Bence bu arkadaşın olumsuzlukları olumlu yanlarının yanında bir hiçtir. 'Sezar'ın hakkını Sezar'a vermek gerekir'...Biz eski kadrolar birbirimizi çok iyi tanıyoruz, onlarca yıl omuz omuza mücadele ettik, zor günler geçirdik, ama yılmadık. Bu nedenlerle bu biçimde bir yol arkadaşımızın suçlanmasını doğru görmüyorum..." (20 Haziran 1990'da kaleme alınmış bu yazı için bk. Kürdistanlı Marksist, sayı 4, Eylül 1990).

Bu yazı yayınlandığında Kamer Özkan henüz sağdı. Kendisiyle yaşanan iç sorunlarımızla ilgili olarak ne daha önce, ne de bu yazıdan sonra herhangi bir açıklama yapmış değildir. Tekrar ediyorum, Kamer Özkan hareketten ihraç edildiği 1981'den sonra bu konuda ne bir tartışma açmıştır, ne de tartışmalara katılmıştır. Ama bugün birileri kalkıp onun adına bir iddiada bulunuyor ve bu çirkin iddialarına da olayları yaşamayan ve bilmeyen yakınlarını alet etmeye çalışıyor, duyguları ve duygusallığı sömürerek birilerine intikam hislerini aşlamaya, üstelik hedef olarak Kamer'i öldürten güçleri değil, eski yoldaşlarını göstermeye çabalıyor.

Kimsenin kuşkusu olmasın. Arka plandaki bu birilerinin kimler olduğunu tespit ve teşhir için gereken ne ise mutlaka yapılacaktır.

Ama bu olaydan ben kendi adıma şimdiden bir ders çıkarmış bulunuyorum. Şöyle ki, kişileri öldükten sonra da objektif bir gözle değerlendirmek, tek yanlı methiyelerden kaçınmak gerekiyormuş. Aksi halde birileri çıkıp onları hep iyi şeyler yapan, hiç yanlış yapmayan, her vakit haklı tarafı temsil eden bir aziz sanıyor ve başkalarını da bu yaklaşımı eksene koyarak değerlendiriyor.

Örneğin www.munzur.com sitesine asılan yazı Kamer'i oldukça aktivist ve eylem yanlısı biri olarak tanıtır. Oysa benim tanıdığım Kamer eylemin sözünü eder, ama eylem sırası ve zamanı gelince hiç de istekli davranmazdı. Artık hayatta olmadığına ve bilinmesi halinde kendisine bir zarar da gelemeyeceğine göre, Têkoşin saflarında iken katıldığı bir eylemi dışında yirmi bilmem kaç yıl boyunca Kamer'in katıldığı başka kaç eylem olduğunu doğrusu merak ediyorum. Benim tanıdığım Kamer, dağlarda geçen hayatının büyük bölümünde kendini korumak ve barınmakla meşguldü. Üstelik bunu yaparken kendi köyü ve yakınlarının bulunduğu sınırlı sayıdaki köylerin dışına kolay kolay çıkmazdı. Kamer'le aramızdaki sorunlardan biri tamda onun eylemsizliği, onu kitlelere dönük siyasal faaliyetten alıkoyan, görevlendirildiği bölgelere gitmemek için hep bahaneler arayan, başka gruplardan insanlarla karşılaştığında onlarla düzgün bir fikir alış-verişi yapmak veya seviyeli bir tartışma yürütmek yerine işi sık sık kavgaya döken tutumu olmuştur.

Kamer, çocukluğundan beri bulunduğu bölgeyi ve çevresini elbetteki iyi bilirdi ve salt askeri bir bakış açısından bakılırsa hayli yetenekliydi de. Ama yukarıda adını andığım yazıda geçen “...Kamer Özkan'a yanaşılmaz çünkü saldırıyı yapacak kişinin 1 kurşun hakkı vardı yoksa bütün grup tehlikeye girerdi çünkü kamer özkan ın atışları çok keskin vede çok anidir...” sözleri son derece abartılı olup hem bu satırları yazanların kişiliğini ve zihniyetini ele veriyor, hem de Kamer'in bir siyasi ve devrimci gibi değil, birinci sınıf bir kovboy gibi algılanmasına hizmet ediyor ki, bu onun anısına da yarar değil zarar vermektedir.

Son olarak, kim ne dersin, biz tanık olduğumuz bu garip yaklaşımlardan ders çıkartmak koşuluyla bundan böyle de Kamer Özkan'a sahip çıkmaya devam edeceğiz ve onun yakınlarını bizi yıpratmak için düşünüldüğü açık olan bu çirkin kampanyaya alet edenleri de mutlaka tespit edeceğiz. Yok eğer bu kampanya bizzat Kamer'in yakınları tarafından yürütülüyorsa, sakın ha sakın böyle çirkin işlere bulaşanların sırf Kamer'in yakınlarıdır diye görmezden gelineceğini sanmasınlar.

Sosyalizm Bir Ruya mı?, 18. Aralık 2003

(Yanıt)

Değerli dost,

PSD programına dikkatlice bakarsanız, halkimizin acil sorununun ulusal kurtuluş (demokratik kurtuluş) olarak kondugunu, demokratik dünyanın desteginin arandığını, sosyal kurtuluşun yolunun ulusal kurtulustan gectiginin söylendığını görürsünüz.

Ulusal kurtuluşun önüne bir başka görev veya asama konmuş değildir.

Bu bir.

İkincisi, bizim ülkemizde kapitalizm esasta bir devlet kapitalizmidir ve esas kapitalist de TC devletidir. Hem ulusal hem sınıfsal baskının temsilcisi odur. Ülkemizde kapitalizme karşı isci mücadelesi de sizin de haklı olarak isaret ettiğiniz gibi, olmayan ya da çok ciliz olan yerli sermayeye karşı değil, esasta devlet fabrikalarında/ işletmelerinde ve devlete karşı olacaktır, fabrika ve madenlerdeki devlet işgaline karşı olacaktır. Dolayısıyla ulusal mücadele ile isci ve emekçi halkın sınıf mücadelesinin hedefleri aynıdır. Her ikisinin hedefi de TC devletidir.

PSD'nin bir tüzüğü elbette vardır, ama bu tüzüğün burada açıklanması devlete karşı mücadelenin çıkarları açısından bugün pek uygun düşmemektedir. Bu noktada simdilik kendi örgütlenme anlayışımızın ilkelerini koymakla yetiniyoruz ve tüzüğü yalnızca üyelere veriyoruz. PSD'nin D/Z ulusal Platformu için önerdiği örgütlenme ilkeleri partimizin örgütlenme ilkeleri hakkında da kabaca bir fikir vermektedir. Hem senin hem diğer dostların forumda sunduğunuz destegin farkındayız. Bu desteginize değer biçiyor ve sizlere teşekkür ediyoruz. Umarım bir gün buluşma fırsatımız olur ve eğer varsa diğer kaygılarınızı da enine boyuna konuşuruz.

Selam, sevgi ve saygılar

Eski Dünyanın Şeceresi, 18 Aralık 2003

(...)

Başlangıçlar, Seyfi Cengiz, 22. Aralık 2003

(....)

**Yerkürenin En Büyük Şiirlerinden Biri, Seyfi Cengiz (munzur.com'dan aktarma)
25. Aralık 2003**

(...)

ESKİ KOMİTE TARİHE KARIŞMIŞTIR!

29 Aralık 2003

26 Aralık 2003 günü internet sitelerine “Dersim/Zaza Ulusal Platformu Çalışmaları Üzerine“ başlıklı bir açıklama asıldı. Altında “Dersim/Zaza Ulusal Platformu Kongresi Hazırlık Komitesi“ imzası bulunan bu açıklamada “Komitemizin Seyfi Cengiz ve PSD ile ortak çalışma imkanı kalmamıştır. Bu nedenle komitemiz kongreye kadar bu arkadaş ve grubu ile ilişkilerini dondurmıştır“ denilmektedir.

Birincisi; bu komite, adı üzerinde, bir Hazırlık Komitesi'dir.

Görevi platformun kongresini toplamak ve başlatılan güçbirliği çalışmasının tabiatı gereği bunu dışlayıcı değil birleştirici bir yaklaşımla ve mümkün en geniş katılımı yapmaktır. Dolayısıyla bu karar başlatılan çalışmanın amacına aykırı, komiteye verilen görevlere taban tabana zıt bir nitelik taşımakta, platform çalışmalarını benzeri nadir görülen bir yöntemle açıkça sabote etmektedir.

İkincisi; örgüt temsilcilerinden oluşan ve geçici bir işlevi üstlenmiş bulunan bu komite karar mercii değildir, ona hiç kimse kongre veya merkez komite yetkileri vermemiş, platformda yeralan şu yada bu bireyi veya örgütü dışlama yada ihraç hakkı tanımamıştır.

Üçüncüsü, hazırlık sürecindeki kararların ancak oybirliği ile alınabileceği daha yola çıkarken tekrar tekrar konuşulup üzerinde konsensüs sağlanmış bir konudur.

Bu sebeplerle kamuoyuna duyurulan karar üzerinde görüş birliği sağlanmış ilkelere ve hiç bir etik anlayışa sığmayan çirkin bir entrikacılık örneğidir, aşağılık bir komplocu zihniyetin ürünüdür. Böyle bir kararın platformumuzu bağlayıcı bir hükmü yoktur, olamaz.

Bu açıklamanın kendisi bu kararı alanların görevini kötüye kullanan, çevre çıkarlarını ortak ulusal çıkarın üstünde tutan, güvenilmez ve sorumsuz insanlar olduklarını açığa çıkarmış, bundan böyle onlarla yürünemeyeceğini de ortaya koymuştur.

Yapılan açıklama ile birlikte eski komite tarihe karışmıştır.

Ama Dersim/Zaza Ulusal Platformu kendi çalışmalarını bu aynı ad altında, fakat farklı bir bileşimle ve yeni bir komite ile bundan böyle de devam ettirecektir.

Öyle inanıyoruz ki, bizlerle birlikte samimi ve dürüst her yurtsever de kendisini bu kararda ele veren fırsatçı, sorumsuz ve komplocu zihniyeti

protesto edecek, kararı tanımayacaktır.

Dersim/Zaza hareketi daha başlangıçtan beri iki kesimli bir hareket olarak doğmuş ve birlik yönündeki tüm çabalarımıza rağmen ne yazık ki bu iki kanatlılık devam edegelmiştir.

Birliğin önündeki engellerin arkaplanı halkımız içinde özellikle 1514'lerden bu yana devam etmekte olan Kırmanclar ve Zazalar şeklindeki bölünmedir.

Bu bölünme geçen süre zarfında hemen her düzeyde olduğu gibi siyasal alanda da ortaya iki farklı ve ayrı gelenek çıkarmıştır. Yaklaşık beşyüz yıldır çatışan bu iki geleneği kısa sürede birbirine yaklaştırmak, beşyüzyılın birikmiş önyagılarını bugünden yarına aşmak kolay olmayacaktır.

Bugünkü sorunların ve komitenin kararında tanık olduğumuz yaklaşımın kökeninde de (açıklamayı kaleme aldığımız sandığımız iflah olmaz entrikacının olumsuz katkısı hariç tutulursa), aynı gelenek çatışması yatmaktadır. hiç bir etik anlayışa ve Bu çatışmada PSD devrimci ve direnişçi geleneği, diğer kanat ise tutucu ve devletle dirsek temasındaki geleneği temsil ediyor.

Olayın arkaplanı ve özü bundan ibarettir.

Adı geçen açıklamada yerverilen gerçek-dışı diğer beyanları ise başka bir yazıda ele alacağız.

“ARİF OLAN ANLAR BİZİ”

Seyfi Cengiz, 1 Ocak 2004

Ulusal Platform girişimi bizden, yani PSD'lilerden geldi.

Tartışmaya “Dersim/Zaza Ulusal Platformu İçin Yol Haritası” başlıklı çağrı ile açıldı (30 Mayıs 2003).

Bu çağrıya olumlu yanıt verenlerle 8-10 Ağustos 03 tarihlerinde bir ön-toplantı yapıldı (Berg Toplantısı). Toplantıya örgütlü veya örgütsüz çeşitli eğilimlerin yanısıra bazı bağımsız bireyler de katıldı. Gündemimiz; çağrıda önerilen temel fikirlerin görüşülmesi (programatik, örgütsel, stratejik ve taktik konulara ilişkin), ad konusu (halk ve ülke adları), platformun kongresi için arta kalan hazırlıkları sürdürecektir komitenin teşkili, ülke içindeki platform çalışmaları, ortak gazete için hazırlıklar vd gibi maddelerden oluşuyordu.

Ama bu gündemin hepsi görüşülemedi. Bazı konuları hemen hemen hiç konuşamadık, bazılarını ise yarım yamalak konuşabildik. Herzamanki gibi zamanımızın büyük bölümünü ad konusu aldı. Sonuçta bu konuda ortak bir eğilimin şekillendiği söylenebilir. Bu ortak eğilim PSD adına yayınlanan taslakta ifade edilmiştir.

Bu toplantıya kadar ben çağrıyı kaleme alan kişi olarak tek başıma bir komite gibi çalıştım. Ama toplantıdan itibaren insiyatifi D/Z Ulusal Platformu Kongre Hazırlık Komitesi'ne devrettim. Komite platforma katılan eğilimlerden PSD, Zaza Ulusal Hareketi, Piya (toplantıdan hemen sonraki günlerde komiteye katılmaya ikna edildi) ve Reça Komünistiye'den birer temsilcinin katılımıyla oluşturuldu. Ulusal platform çağrısına henüz yanıt vermemiş çevre ve bireylerle bu komite yeniden bağlantı kuracak,

kongrenin mümkün en geniş katılımı ile toplanmasına çalışacaktı. Komite üyelerinin oybirliği koşuluyla yeni katılacak eğilimlerden ve bağımsız bireylerden de komiteye temsilci alınabilecekti. Bu komite bir sonraki toplantıda görüşülmek üzere bir program ve tüzük taslağı da hazırlayacak ve üstlendiğı görevleri çağrıda öngörülen takvime göre yürütecekti. Aslında program konusunda bu toplantıda mesafe alınabilirdi. Çünkü PSD, yaptığı çağrıda zaten bir program taslağı önermiş ve bu taslağı altı birlikte doldurulmak üzere satırbaşları halinde ilk toplantıya da götürmüştü. Nitekim bu taslak daha o toplantıda hem eğilimlerin hem de bağımsız bireylerin çoğunluğu tarafından kabul de gördü. Ama yakın zamana kadar Dersimliler'in ve Zazalar'ın ayrı bir halk olduklarını savunduğumuz için bize ve fikirlerimize karşı çıkarken, hareketin gelişmesi ve güçlenmesi üzerine kısa bir süre önce Dersim/Zaza hareketine katılan RK'ci unsurların kasıtlı olduğu dikkatimizden kaçmayan çabaları bu noktada mesafe alınmasını engelledi. Şekillendirilip kağıda dökülmüş önermelerle gelerek katkıcı olmak yerine her seferinde soyut ve muğlak konuşmalarla platforma hayli vakit kaybettiren bu tutumlara çalışmanın geleceğini düşünerek ses çıkarmadık

Toplantıda platformun mevcut eğilimler ve örgütler arasında bir ittifak (bağımsız bireylerin katılımına da açık) olacağı tekrar tekrar ifade edildi ve bu noktada herhangi bir itirazla karşılaşmadı. İttifakın düzeyi nerede ne kadar anlaşabildiğimize bağlı olacak, ama herhalükarda farklı örgütler veya eğilimler arasında, onların varlığını tanıyan ve bağımsız faaliyetlerine engel çıkarmayan bir birlik olacaktı. Bu konu program ve tüzük taslaklarının hazırlanması aşamasında daha da netleşti ve son toplantıya böyle gidildi. Platformun ikinci ve son toplantısı 28-30 Kasım 03 tarihinde yapıldı (Adenau Toplantısı). Bu son toplantının gündemi ise şu maddelerden oluşuyordu: Komite'nin Raporu, platforma yeni katılanların görüşlerinin alınması, tüzük ve program taslağının görüşülmesi, tartışma ve sohbet...

Eski komite kendi açıklamasında beni kastederek, "Bu arkadaş platforma bir program ve tüzük taslağı sunmuştur" dedikten hemen sonra, "Ancak platforma bu taslaklar dışında bir kaç program ve tüzük taslağı daha sunulmuştur" derken doğru konuşmamaktadır. Nitekim son toplantıya yalnızca PSD'nin taslağı gelmiş ve taslak denince akla gelen de o olmuştur. Bu taslağın yanısıra ortaya tüzük önerisi olmayan, arta kalanı ise PSD'nin taslağından alınmış bölümlere birkaç muğlak pragraf ilavesiyle oluşturulmuş bir yamalı bohça sunulmuşsa da kimse tarafından ciddiye bile alınmamıştır. Eğer hala başka taslaklardan sözediyorlarsa, zahmet buyurup yayınlansınlar. İşin aslı şudur ki, birileri PSD'nin taslağına karşı bir başka taslak hazırlamayı çok istemiş, ama aylarca uğrasmasına rağmen bunu becerememiştir.

Son toplantıda olup bitenler konusuna geçmeden önce bir noktaya daha dikkat çekmem gerekiyor:

Platform çağrısını yapan, zorunluluk nedeniyle ilk toplantıya kadar tek başına bir komite gibi çalışıp bu insanları biraraya getiren, bu tarihten önce ve sonra patlak veren anlaşmazlıkları çözerek onları birarada tutan, toplantılarda gündemi şekillendiren, ad ve diğer gibi sorunlarda karşılaşılan teorik-ideolojik pürüzleri gideren, böylece platformun işlerlik kazanması ve kalıcılığı için en çok didinen ve en fazla katkıda bulunan kişi oldum. Kabul edilir veya edilmez, ama hakikat budur. Dolayısıyla durup dururken gene benim bütün bunları yıkmaya kalkışmam olacak iş değildir. Bu tür iddialar ancak başka hesaplar peşindeki artıniyetli insanlarca öne sürülebilir.

Sorun başka bir yerde, PSD'nin önderliğe tekabül eden bu fiili konumundan rahatsızlık

duyan kişi ve çevrelerde yatmaktadır. Örneğin ilk toplantı sırasında ve sonrasında bizzat yanıma gelerek veya telefon ederek hiç konu değilken liderlik bahsini açan ve benim liderliğime itirazları olmadığını, aksine beni öyle gördüklerini ve kabullendiklerini tekrar tekrar söyleyenler oldu. Bu insanların bir bölümünün bugün bunu doğrulayacak kadar dürüst davranacaklarını sanmıyorum. Çünkü bunların ikisi son açıklamalarında beni ve PSD’yi önder olarak tanımadıklarını söyleyerek afaroz eden ve şimdi artık tarihe karışmış bulunan Eski Komite’nin üyeleridir. Böylece siz bir davanın ortak çıkarını gözeterek herşeyinizi ortaya koyarken, yanınızda başka, gıyabınızda başka konuşan; yanınızda durup dururken konuyu size getirip her yerde sizi savunduğunu söyleyen, ama gıyabınızda asılsız iddialarla sizi yıpratmaya çabalayan tuhaf figürlerle karşılaşıyorsunuz.

Benim asıl söylemek istediğim şudur: Sözkonusu olan şey farklı eğilimlerin, farklı çıkarların ve iradelerin işe karıştığı bir birlik sürecidir. Bu farklı eğilimler arasında sürecin kontrolü (önderliğin yada insiyatifin ele geçirilmesi) üzerinde ilan edilmemiş bir mücadele yeralmaktadır. Taraflardan biri sürecin gidişi üzerinde ötekilerini telaşa düşürecek denli etkiliyse, platform çalışması her yerde onu hatırlatıyorsa, farklılıkları ne olursa olsun arta kalanların kendisine karşı birleşmesine sebep olur. Onu frenlemek ve insiyatifi kendileri ele geçirmek için ötekiler arasında derhal bir yakınlaşma ve ittifak oluşur ve hep birlikte mümkünse üzerinde konsensüs sağlanmış kurallar içerisinde karşı tarafı dengelemeye çalışırlar, değilse kuralları hiçe sayıp kendince yöntemlerle süreçten dışlarlar. İşte sabık komitenin PSD ve Seyfi Cengiz’i afaroz etmesinin bir nedeni budur. PSD’nin ideolojik kimliği de hiç kuşkusuz ki bu nedenin ayrılmaz bir parçasıdır.

Kısacası birlik sürecinde insiyatifin PSD’de olması ve bunun giderek pekişmesi demokratik yöntemlerden umudunu kesen ötekilerini PSD’ye karşı bir tertibe sürükledi. Bunu son toplantıda platforma yeni katılan (girişimin başlangıcında platforma katılmasını önermek için aradığımda bana telefonunun dahi verilmesini istemeyen biriydi bu) ve hepimizin en yaşlısı olduğu için kendisine toplantıyı yönetme fırsatı tanıdığımız bir klinik vakanın özel gayreti sayesinde oldukça başarılı bir şekilde sahnelediler.

Bu acaib-i eyyam karakter mesaisine bana ve PSD’ye saldırarak başladı ve hemen ardından

“Bütün eski örgütler, gruplar, isimler, herşey unutulmalı; yepyeni bir örgüt kurulmalı” dedi.

Kısacası gündemi alıp kaçırdı.

Program ve tüzük taslağı (toplantının asıl amacı bu taslağı görüşmekti), bu apolitik ve asosyal vatandaşın “daha tam okumadık, elimize geç geçti” bahaneleriyle bir kenara itildi.

Bunun asıl sebebi sözkonusu taslağın örgütlerin kendilerini tasfiye edip yeni bir siyasal parti kurmalarını değil, daha girişimin en başında Yol Haritası çağrısında da önerildiği gibi farklı örgütler ve eğilimler arasında bir ittifaktan sözetmesiydi. Bu toplantıya kadar komitenin üzerinde hemfikir olduğu bir şeydi bu.

Diğer komite üyelerinin ve örgüt temsilcilerinin hiç itiraz etmeden, “tabii neden olmasın” mealinden sözlerle yada kafa sallayarak onu onayladıklarını görünce, bunlardan biri de daha önce üzerinde anlaşma sağladığımız ve artık bıkkınlık veren ad meselesini tekrar gündeme getirince ve buna da kimse tepki varmayınca fotoğrafın eksik kalan kısmı da tamamlanıverdi.

Uzun sözün kısası, PSD dışında kimse aylardır harcadığımız emeğin ve katettiğimiz mesafenin, üzerinde hemfikir olduğumuz konuların arkasında değildi. O noktaya kadar

birlikte alınan mesafe ansızın sıfırlanmıştı.

Sergilenmekte olan oyunu farketmemek, tepki göstermemek mümkün mü?

“Biz PSD olarak bu toplantıda tanık olduğumuz durumu değerlendirmek, bu yeni durum nedeniyle komite ile ilişkilerimizi gözden geçirmek ihtiyacı duyuyoruz, şimdilik komiteye temsilci vermiyoruz“ diyerek toplantıyı terkettik.

Senaryonun bir parçası olan görüşme önerilerini reddettik ve toplantıdan döner dönmez de ilk işimiz “Derin Devletin Eli“ başlıklı bir yazı ile toplantıda kendisinden vazgeçmemiz talep edilen partimizi ve ideolojik kimliğimizi savunan “PSD Nedir?“ yazısını ve kasıtlı olarak görüşülmeyen taslağı internete asmak oldu. Yeri gelmişken bizim önerdiğimiz bu taslağın bu toplantıya kadar Piya ve Zaza Ulusal Hareketi tarafından bir-iki nokta dışında (ad meselesi ve silahlı mücadeleyi hatırlattığı söylenen bir-iki satır) kabul edildiğini ve RK çevresinin de hiç bir itirazı ile karşılaşmadığını belirtmeliyiz. Onu internete asmaktaki niyetimiz sözlerinin arkasında durmayan ve güven vermeyen komite üyelerini kamuoyu önünde bir tartışmaya zorlamak, program ve tüzük tartışmalarını kapalı kapıların arkasından kamuoyu önüne taşıyarak kolayca inkar edilemeyecek yazılı yanıtlar talep etmektir. Diğer komite üyeleri niyetimizi anlamakta güçlük çekmediler.

Çünkü bu yazıların hemen ardından bir komite üyesi diğer kafadarlarını da temsilen beni arayıp “birliğe zarar verir“ gerekçesiyle bu tartışmaya katılmayacaklarını, bize yanıt vermeme kararı aldıklarını ilettiler ve komitede birlikte olmayı önerdi (3 Aralık 03, Çarşamba, saat: 22.30-23.00).

Kendisine yanıt olarak “PSD adına komiteye kendim gireceğim, şimdilik komitenin eski bileşimi korunmalı, yeni üyeler oybirliği ile alınmalı, bu koşullarla devam imkanını tartışabiliriz ” dedim ve kendilerinden yanıt gelene kadar da kendilerinin talebine uyararak internete platform konusunu tartışmayacağımı bildirdim.

Cevap, uzun bir sessizlikten sonra komitenin 26.12. 03 günü internete asılan ve bizim komite kararıyla süreçten dışlandıığımızı ilan eden açıklaması ile geldi.

İşte gelişmelerin özeti.

Okuyucu bu özet anlatımdan kendi yargısını kendisi oluşturabilir.

Ben dikkati birkaç noktaya çekmekle yetineceğim:

Birincisi, birlik sürecinde değişik eğilimler veya örgütler arasında otorite veya otoritenin paylaşımı üzerinde bir mücadelenin yer almasını doğal ve kaçınılmaz birşey sayıyorum, bunu yadırgamıyorum. Sorun bu mücadelenin bir etiğe uygun şekilde demokratik kurallar içinde ve demokratik yöntemlerle yapılarak yapılmadığıdır. Eski Komite'nin yaptıkları tüm bunların çığnemesidir.

İkincisi, son toplantıya kadar üzerinde konsensus sağlanan hemen herşeyin bu toplantıda ansızın sıfırlanması, sözlerin arkasında durulmaması, girişimin başından beri amacı açık olan bir güçbirliği çalışmasının daha ikinci toplantıda yeni ve başka bir parti kurma faaliyetine dönüştürülmek istenerek hedefinden saptırılması, gündeminde yeni bir parti meselesi olmayan PSD'nin buna engel görülerek bir tertiple kendi başlattığı bir süreçten dışlanması.

Oysa PSD dışındakiler pekala birleşebilirlerdi, buna engel çıkaran yoktu. Ama onlar yalnızca yeni bir parti kurmak değil, PSD'den önderliği/insiyatifi almak da istiyorlardı. Bunu demokratik yoldan (kongreyi beklemek ve çoğunluk haline gelmek yoluyla) başaramayacaklarını düşündükleri içindir ki malum yollara ve yöntemlere başvurmakta tereddüt etmediler.

Üçüncüsü, diğer komite üyelerinin hesabının daha baştan beri yeni bir parti kurmak ve

bunu da PSD'nin platform girişiminin estirdiği rüzgara binerek yapmak olduğu açığa çıkmıştır. Bu yeni partilerine eli ayağı düzgün bir program ve tüzük için de bizi kullanacaklardı.

Çünkü bunların hiçbiri ne ciddiye alınabilecek bir girişim yapabilir, ne de çok sıradan bir program. İşte bu adamların politika anlayışı, politik kültürü, demokrasi kültürü bu. Ama tüm bunlara rağmen çaresiz kaldıkları kişiler ve güçler karşısında kamuoyuna dönük söylemlerinde destek bulabilmek için demokrasiye sığınmaktan, demokrasi şampiyonu kesilmekten de geri durmazlar. Onların demokrasi anlayışında daha ne inciler var, ama bu acıplıkları ele almanın yeri bu yazı değil. Sadece birine kısaca işaret etmekle yetinelim. Komitenin açıklamasında şunlar söyleniyor:

“...sürdürülen tartışmalar...en azından belli bir süre kamuoyuna açıklanmazlar...Aksi bir tutum ortak demokratik çalışmanın ahlakına da, disiplinine de uygun değildir. Açıklanacak bir şey varsa, bunu sorumlu organ yani komite açıklar. Nitekim bilindiği gibi komitemiz açıklık ilkesine uyarak, konu ile ilgili olarak zaman zaman kamuoyuna açıklamalar yapmaktadır“.

Kısaltarak verdiğim açıklamadaki bu uzunca paragrafı okumanızı öneririm.

Göreceksiniz ki, bu adamlar demokrasi ve açıklıktan ideolojik ve politik görüşlerin ve farklılıkların kamuoyu önünde değil, kapalı kapılar arkasında tartışılmasını, kamuoyuna ise sadece komite denen nevale icazet buyurduğu taktirde ve icazet verdiği kadarıyla açıklanmasını anlamaktadırlar. Neden? Çünkü bu adamlar kamuoyu önünde tartışılırsa herkes onların çapını ölçebilir, hesaplarını farkedebilir. Bu iş kapalı kapılar ardında kalmalı ki, kendi yetmezliklerini kimse farketmesin, bir anlaşmazlık patlak verdiğinde ise kamuoyuna olup biteni nasıl istiyorlarsa öyle aktarma imkanı bulabilsinler.

Son olarak sabık komitenin bize yönelttiği bir soruyu yanıtlayacak ve bu defteri bir daha açmamak üzere kapatacağız:

“Seyfi Cengiz'in bir iddiası da birlik girişimlerinin ve kendi önünün hep 'derin devlet' tarafından kesildiği şeklindedir. En azından bizim platformumuz açısından konuşursak bu ...aşırı subjektif ve saçma bir iddiadır....Seyfi Cengiz bu gibi önemli iddialar ileri sürerken ortaya somut deliller koymalıdır...Ne var ki, Seyfi arkadaş kendi iddiasını dayandırabilecek böylesi bir somut delil koyamaz; çünkü böyle bir şey yok “.

Daha önce söyledim, tekrar ediyorum: Dersim/Zaza hareketi başlangıçtan beri iki farklı ve ayrı kanat olarak şekillendi. Bu kanatlardan biri halkımızın kendisini daha çok Zaza olarak tanımlayan Müslüman (Nakşibendi) kesimine mensup olup Ebubekir Pamukçu ve çevresi tarafından başlatılmıştır. Diğer kanat ise hareketin Dersim (Kırmanc-Kızılbaş) kanadı olup bugünkü PSD'liler tarafından başlatılmıştır. Bu ayrılık bir önceki açıklamamızda da işaret edildiği gibi önemli ölçüde halkımız arasında beşyüz yıldır süregelen iki farklı ve ayrı gelenek arasındaki çatışmanın bir uzantısıdır. Biri devletçi iken, diğeri devrimcidir.

Müslüman kesime mensup kanadın devletle bağlantılı olduğunu ilk söyleyen ben değilim. Kürt hareketinin değişik kanatları Ebubekir Pamukçu ve aynı çevreden Hayri Başbuğ hakkında bir yığın açıklama yaptılar ve buradan hareketle sık sık Dersim/Zaza hareketinin iki kanadını ayırmadan hareketin bütünü devletle bağlantılı göstermeye çabaladılar. Bu genelleme kuşkusuz ki kasıtlıydı, doğru değildi. Nitekim daha az önyargılı davranabilenler bu konuyu ele alırken hareketin iki kanadını ayırt ettiler, bizi dışarda tutarak konuştular.

Kürt hareketinin Ebubekir Pamukçu ve Hayri Başbuğ hakkında öne sürdüğü iddialar

hepten gerçek-dışı değildi, aksine bunlarda önemlice bir gerçek payı vardı. Nitekim Ebubekir Pamukçu sonunda 12 Eylül'den sonra yaşadığı bir gözaltı olayında kendisine yapılan Türk polisiyle (MİT'le) çalışma teklifini kabul ettiğini itiraf etmişti (Bk. Piya, sayı: 7 ve 8; ayrıca bk. Kürdistan Press, sayı 55, 1989). Türkiye'de binlerce devrimcinin bu tür durumlarda onurunu korumak için işkencelerde ölümüne direndiği, yüzlencesinin gerçek adını bile polise vermediği düşünülürse bu tutumun ne anlama geldiğini okuyucunun yargısına bırakıyorum.

İkinci ipucu ise kendisini Ayre-Piya çevresi ve Ebubekir Pamukçu ile ilişkilendiren Hayri Başbuğ'un Zazalar'ın Kürt olmadığını söylemekle birlikte bir Türk boyu olduklarını propaganda etmesi, şeriatçı-İslamcı görüşleri savunmasıdır (bk. Zaza Gerçeği adlı kitapçık),

Üçüncüsü Hayri Başbuğ tarafından yönlendirildiği anlaşılan Zaza Gençliği adlı çevrenin fikirleri ve duruşudur. Bazı Dersimli öğeleri de kendisine alet eden bu çevrenin dağıttığı bildirilerde "Zaza yurtseverliği" görünümü altında Türk milliyetçiliği ve İslamcı bir çizgi savunuluyor, devlet ağızyla Kürt, Yunan ve Ermeni düşmanlığı, Dersim ve Alevi karşıtlığı yapılıyordu. Bizim Desmala Sure'nin 11. sayısında propaganda ettiği fikirlerden hareketle bu çevrenin devletle ilişkili olabileceğini söyleyerek yurtsever kesimleri uyarmamız, bu çevrenin ilkin birkaç mektup, ardından bir broşürle Desmala Sure'ye karşı bir kampanya açmasına neden olmuştu. Bu çevrenin varlığı da Dersim/Zaza davasının önünü almak isteyenler tarafından bize karşı sık sık kullanıldı.

Harekete dönük dış saldırılar nedeniyle başlangıçta üstüne gitmeye fırsat bulamadığımız bu konu, bizi yukarda adını andıklarımızın hepsinin E. Pamukçu ve Ayre-Piya çevresiyle ilişkili olmalarından dolayı MİT'le çalışmayı kabul ettiğini itiraf etmiş olan E. Pamukçu'nun kendisi ve o çevreden gelenler hakkında tekrar tekrar düşünmeye zorlamıştır.

Buna rağmen hassas bir konu olduğu için erken ve kesin bir beyanda bulunmaktan özenle kaçındık, bu kanadı mümkünse devlete cepheden tutum alabilen bir konuma çekmek ve oyunu bozmak için çabaladık. Ama Dersim, Kızıldaş, Kırmanc, Kırmanciye ve sosyalizm gibi kavramlara bir türlü ısınamadıkları için de bizimle ilişkide olmakta hep isteksiz davranan (bunda bizim kuşkularımızın da payı yok değildi) bu kesimi fazlaca etkileme şansı bulamadık. Aradan yıllar geçtikten sonra, Dersim/Zaza Ulusal Platformu girişiminde bulunurken, bu girişime ilk olumlu yanıtın bu kesimden gelmesi bizde birşeylerin değişmiş olabileceği ve kuşkularımızda sandığımız kadar haklı olmayabileceğimiz izlenimi uyandırdı. Hareketin iki kanadı arasında bir ittifakın halkımızın iki kesimini yakınlaştırmak ve mücadeleyi daha ileriye çekmek bakımından önemli olacağını düşünerek kuşkularımızı bastırmaya çalıştık. Böylece bu kesimle bir ortak çalışma başlattık.

Ama bu süreçte (birlik çalışmaları süreci) cereyan eden iki olay bizi bu kanadın devletle bağlantıları konusunu tekrar düşünmeye zorladı. Bunların ilki yine Pamukçu çevresinden gelen ve beni afaroz etmiş bulunan eski komitede Zaza Ulusal Hareketi'ni temsil eden Koyo Berz'in benim kaleme aldığım platform çağrısından sonra internetteki tartışmada 'Dersim' adına muhalefeti ifade ederken hiç gereği yokken "Bucakistan" kavramını ortaya atması ve gelen ilk tepkiler üzerine Bucaklar'ı savunma konumuna geçmesi, derin devletin Açar-Çiller grubu ile yakın ilişkisi 1996 Kasım'ındaki Susurluk olayında ortaya çıkan Sedat Bucak'ın eski Ülkücü Abdullah Çatlı ile yakın işbirliğini bile masumane bir arkadaşlık ilişkisi gibi gösterip savunmaya kalkışması oldu. İkincisi, yine bu aynı kişinin

platformumuzun son toplantısından bir hafta kadar önce İsveç'te Türk Dışişleri Bakanı Abdullah Gül'ün katıldığı toplantıda söyledikleridir:

“Zazaca öğretmeni Koyo Berz:...Ateşli bir Zaza milliyetçisi. Türklüğü de Kürtlüğü de reddediyor. ‘Kürtler bizi asimile etmek istiyor, TC buna engel olsun’ diyor! Ad vermeden PKK’yı eleştirip ‘biz sadece kültürel hak istiyoruz, toprak istemiyoruz’ deyince salondan alkış alıyor“ (aktaran: Taha Akyol).

“Kürtler bizi asimile etmek istiyor, TC buna engel olsun“, sözlerinin Kürt hareketi karşısında TC devletine yakın bir duruşu sergilediği, TC'den medet umulduğunu ifade ettiği yeterince açık.

“Biz sadece kültürel hak istiyoruz, toprak istemiyoruz“ sözlerine gelince: Çoğu Türk olan kalabalığın alkışa değer bulduğu bu sözlerin, siyasal mücadele gereğini inkar, demokratik siyasal haklar (sözgelimi demokratik bir özyönetim) talep etmemek olarak da yorumlanabileceği açık. Belli ki kalabalığın alkışa değer bulduğu da söylenenlerden bu mesajı almasıdır.

Her halükarda bu fikirler devletle flört anlamına gelmektedirler.

Bana son toplantı öncesinde PSD'nin program taslağını bir-iki nokta dışında onayladığını söyleyen Koyo Berz, hem o taslaktaki fikirleri, hem de bu konuşmadaki ona taban tabana zıt fikirleri birlikte savunuyor olamaz. Komitede olduğu halde platformun hiçbir toplantısına hep son anda bulunduğu bahanelerle katılmamış olması da düşündürücüdür. İşte beni ve PSD'yi komiteden ve platformdan dışlama kararı alan üçlüden biri bu Koyo Berz, bir diğeri E. Pamukçu'nun kardeşidir, öteki de onlarla işbirliği içindeki bir entrikacıdır. Bunlardan ikisi Ebubekir Pamukçu ve Hayri Başbuğ'un çevresinden gelmedirler.

Bu çevreler hakkındaki kuşkularım yukardan beri söylediklerimin toplamı ışığında kesinleşmiş bulunuyor. Bundan böyle onlarla ne aynı komitede ne de aynı platformda olabilirim. Onların D/Z Ulusal Platformu adına konuşmalarına da hoşgörüle bakılamaz. D/Z hareketinin meşruiyetine gölge düşüren bu leke daha fazla kaldırılamaz.

Bizim son sözümüz şudur:

“Girmesinmeclisimize, bizim erenlerle sohbetimiz var“

‘Arif olan anlar bizi‘.

Herkese lekesiz bir yeni yıl dileğiyle.

EK

Seyfi Cengiz'i derin devlet elimine etti Rahmi Efendi...

Makale yazarı: Aktarma (Rizgarî Online Forum) Tarih ve saat : 03. Ocak 2004 14:33:15:

Seyfi Cengiz'i derin devlet elimine etti Rahmi Efendi...

Makale yazarı: Solaxî Tarih, gün ve saat : 03. Ocak 2004 01:49:29:

Şu yazıya cevaben: Bir İtirafçının Düzmece İtiraflarına Yanıt makale yazarı: Piro Zarêk
Tarih, gün ve saat : 02. Ocak 2004 15:40:09:

Cumo gibi bir tırşikçinin avukatlığı koca Dersim camiası içinde bir tek sana düşmüşse şaşırılmak lazım.

Seyfi Cengiz herşeye rağmen devlet ve kontra kökenli bir hareketin uzvu olmayı onuruna sığdırmayıp reddetme basireti gösterebildi.

Ya sen?

Türkeşçi ve şeriatçi, yani "türk şuur ve gururu islam ahlak ve fazileti" gaygayının Ankara Matbaası marifetiyle müellifi, diğer bir deyişle başbakanlık dezenformasyon işleri masasında görevli Hayri Başbuğ'un davulunu boynuna asar oldun. Tokmağını da Cumo'nun eline ver bari.

Seyfi Cengiz'e tavrı alanlar devlet uzantılarıdır.

MİT, geliştirmek istediği harekete, eski bir örgütçü ve alevi olması nedeniyle Cengiz'in katılımını ve örgütlenmede inisiyatif sahibi olmasını engelledi.

Cumo'nun Bucak aracılığıyla yönlendirilmesi meyvelerini verdi.

Emin Düşen'in zazacıları boşuna ziyaret etmediği anlaşıldı.

Cumo'nun Abdullah Gül'e kürtlere şikayet ederken 'zaza milliyetçisi' oluşunun T.C. tarafından bakan düzeyinde iltifatlara mazhar olmasının sırrı açığa çıktı. Dahası, İsveç Türk Elçiliği ve türk dernekleri aracılığıyla kotarılan sözde dert dinleme toplantısının hangi derin dertlerin itkisi ve hangi pazarlıkların sonucu olduğu netlik kazandı.

Artık devletin istihbarat birimleri tarafından hazırlanan kürt aleyhtarı bildiriler MİT'e ait Ankara Matbaasında Hayri Başbuğ tarafından rahatça bastırılacak, 'Zaza Kültürü Yayınları'na dahil kitapların arasına sığdırılarak Ahmet Fırat tarafından gönderiliyormuş gibi kürtlerin posta kutularına gizlice bırakılacak. Bu seferki dağıtımı Faruk'la birlikte yaparsınız.

Seyfi Cengiz, MİT ve Kontracı çeteler vasıtasıyla elimine edilirken Brütüs örneği olarak senin de derin devletin safında yer alman kim olduğunun aynasıdır. İstersen yırtın, bu böyledir.

Abdullah Gül bir daha toplantı düzenlerse Cumo'nun avukatı olarak gidip söylediklerini düzeltmen beklenir. Sana yakışır da..

'Bucakistan'da bir "alevi"..?

Yazıklar olsun senin aleviliğine.. Sen adam olmazsın..

Irak Direnisini Destekliyorum!, Seyfi Cengiz, 9. Nisan 2004

Irak`ta emperyalist isgal kuvvetlerine karsi bir halk ayaklanmasina dönüsmekte olan direnisi destekliyorum. Bu savasta emperyalist haydutlarin yenilgisini yürekten istiyorum. Irak da dahil tüm Ortadogu`da bir özgürlük ve demokrasi sorunu bulundugu inkar edilemeyecek bir gercek. Ama bu sorunun emperyalist müdahalelerle, disaridan ve yukaridan dayatilan reformlarla degil, devrimci bir yoldan, baska deyimle devrimci yigin hareketiyle çözümünü savunmamiz gerektigine inanıyorum. Emperyalist ABD`yi kurtarici gibi görenler, dünyanın bu en vahsi teröristinin Ortadogu`ya özgürlük ve demokrasi getireceğini umanlar vahim bir yanilgi icinde olduklarini er ya da gec göreceklerdir.
Seyfi Cengiz

Amerikanciligin Kürt Halkina Yarari Ne?, Seyfi Cengiz, 10. Nisan 2004

Amerika kendisine bir misyon bicmis.
Sözde gelismemis dünyayi kendi vizyonuna göre uygarlastiracak, demokrasi ve özgürlük getirecekmiş.
TC, "Soguk Savas Dönemi" boyunca Batı`ya, öncelikle ABD`ye bagimliydi, Amerikanci bir devletti. Hala da büyük ölçüde öyledir.
Peki bütün bu dönem boyunca ABD`nin Türkiye`de demokratiklesmeye katkıda bulunduğuyulmuş mudur? Basta ABD olmak üzere Batı`nin 27 Mayıs, 12 Mart ve 12 Eylül`ün Kemalist-fasist darbelerinin tümünden önceden haberli olduğunu, hepsini desteklediğini bilmeyen var midir? Dahasi 12 Eylül`ün bizzat ABD tarafından kiskirtildiğini duymayan kaldı mı?
Yalnızca Türkiye mi? Elbette hayır!
ABD`nin herhangi bir ülkeye özgürlük ve demokrasi ihrac ettiğine bugüne kadar tanık olunmadı. Ama dünya ABD`nin askeri müdahalelerine, komplolarına, demokrasi karsiti darbelerine çok tanık oldu.
Peki bu Amerika`nin Bush hanedani ile birlikte birdenbire özgürlükcü kesilmesi neyin nesidir? "Büyük Ortadogu Projesi" adı verilen strateji ile Dogu`ya karsi actığı emperyalist Hacli Seferi`nin amacı nedir?
Aslında bunu bilmeyen yok. Amac, bölgenin enerji kaynaklarını kontrol etmek, kendi çıkarlarını korumak ve güçlendirmek, bölgeyi "Yeni Dünya Düzeni"ne entegre etmek, Batı`nin ve küresel kapitalizmin ihtiyaclarına göre yeniden sekillendirmek..
Ama bu projesini hep yaptığı gibi özgürlük ve demokrasi kavramlarıyla, "küresel terörizme karsi savas" gibi gerekcelerle perdeliyor. Herkes biliyor ki, Ortadogu`nun özgürlük ve demokrasi düşmanı seyhliklerini ve totaliter rejimlerini destekleyen, komünizme karsi mücadele adına "Yesil Kusak" adı verilen politikasiyla bugün terörist dediklerinin pek cogunu piyasa süren bu aynı Amerika`dır. O`nun 19`uncu yüzyilin Fransa`si veya 1917 Rusyasi gibi gezegenimizin diğer bölgelerine demokratik ve devrimci fikirleri tasimasi beklenemez.

Ne ki, tüm bu gerçeklere rağmen Amerika'dan kurtarıcılık bekleyenler de yok değil. Dikkatleri en çok çeken şey Kürt milliyetçilerinin Amerikancılığıdır. 2003 yılının Mart ayında baslatılan Irak istilasını en hararetle bıcımda alkışlayanlar, topraklarını güle oynaya onlara acanlar arasında Kürt partileri de vardı.

Kuskusuz ilk örnek değildi bu.

1986 sonrasında bir bütün halinde saga kayan Kürt hareketi, İran-İrak savaşında İran'dan yana Irak'a karşı savaştı, 1988 Halepce katliamından üç yıl sonra ise Irak ile emperyalist koalisyon arasındaki savaşta Irakın yenilgisini istemisti.

Sonuçta 1991'de sınır boylarında yaşanan trajedi Irak Kürt halkına işgalci kuvvetlerin koruması altında çekirdek bir devlet kazandırmısti.

Bu kazanım ve onu koruyup geliştirme düşüncesi Kürt hareketini sınır tanımaz bir Amerikancılığa zincirlemiş gibidir. Bu uğurda herşeyi feda etmeye hazırdır. Arap halkının tepesinde patlayan bombalar onu hiç mi hiç ilgilendirmiyor. Dünyada Kürt hareketi dışında Irak işgalini acıkça savunabilenlere rastlamak zor.

Herkesi düşman ilan ederek Kürt halkını tecride mahkum eden, komşu halkların düşmanlığına ve halklar arasında kan davası benzeri süreklilik kazanabilecek gerilimlere sebebiyet veren bu tutumun orta ve uzun vadede Kürt halkına bir yararı olacağını sanmıyorum. Yarın Amerika çıkıp gitmek zorunda kaldığında Kürt halkı kendi can güvenliğini nasıl sağlayacak, kazanımlarını nasıl koruyacak?

Bu sorular ve olasılıklar üzerinde düşünenler var midir?

Partimizin Yerel Seçim Stratejisi Ne Olmalıdır?, Seyfi Cengiz, 5. Mart 2004

Partimizin Yerel Seçim Stratejisi Ne Olmalıdır?

Kırmanc-Zaza Sorunu'nun özü itibarıyla siyasal bir sorun olduğunu bir kez daha vurgulamakta yarar var.

Partiya Sosyalistanê Dersimi-PSD programında işaret edildiği gibi bu sorunun çözümü ülkemizde demokratik ve laik bir özyönetimin kurulmasıyla mümkündür.

Hem nüfus bakımından nisbeten küçük bir halk olmamız, hem de örgütlenme ve oy barajları nedeniyle bu hedefe varmakta genel seçimlere bel bağlanamayacağını sıkça söyledik.

Umudu yerel seçimlere bağlamak da doğru olmayacaktır.

Ama bizim koşullarımızda yerel seçimlerin en az genel seçimler kadar, hatta genel seçimlerden çok daha büyük önem taşıdığını görmek zorundayız. Programımızın baş talebi olan demokratik yerinden yönetim hedefine ulaşmak için yerel seçimlerin ve yerel yönetimlerin sunduğu imkanları mutlaka değerlendirmeliyiz. Özellikle bir sonraki yerel seçimler için çok ciddi bir hazırlık yapmamız gerektiğini düşünüyorum. Bu hazırlığın bir parçası da kendi koşullarımıza en uygun düşecek yerel yönetim ve ulusal özyönetim modelleri üzerinde çalışmak, mümkünse bu konudaki tüm deneyimleri incelemek olmalıdır.

Önümüzdeki süreçte bir yandan kent kent, kasaba kasaba, belde belde yerel yönetimleri kazanmaya, bir yandan da merkezi yönetimin pek çok görev, yetki ve sorumluluğunun yerel yönetimlere devredilmesi talebini yükselterek bu yerel yönetimleri güçlendirmeye çabalarsak, kendi anayasası, parlamentosu ve hükümetiyle birlikte ulusal ölçekte

demokratik bir özyönetim hedefine hayli yaklaşabiliriz.

Bunun için de en başta yapılması gereken şey bir an evvel ülkenin kendisinde siyasal ve örgütsel bir varlık olmak, partimizin programını halka maletmektir.

Dersim vatandır. Dersim`i unutma yoldaş, savun nazlı vatani!

Seyfi Cengiz

Dostca Bir Uyarı, Seyfi Cengiz, 17 Mart 2004

Sevgili Zazacan,

Bu yazını görünce alelacele birseyler yazmak ihtiyacı duydum. Çünkü hemen hemen tüm yazılarında aynı yöntemde ısrar ettiğini görüyorum.

Insanımızı kendi dilimizi konuşmaya senin yönteminle, yani ardi arkasi kesilmeyen tehdit, küfür ve hakaretlerle ikna edemeyiz. Bu yöntemin tam tersi sonuçlar vereceğinden ciddi biçimde endişe ediyorum.

Bunun yerine, örneğin sunu demek daha akıllıca ve daha demokratca değil mi:

Herkes istediği dili konuşmakta, istediği dilde yazmakta özgürdür. Bu konuda hiç kimseye herhangi bir dayatmada bulunamayız. Ama Tükce, bir devlet dilidir, zaten ayrıcalıklıdır. Kürtçe ise en azından Kürdistan`in merkezi parçasında resmi dil statüsü kazandı. Üstelik milyonlarca insan tarafından evde ve sokakta konuşulduğu için yok olmak gibi bir tehditle karşılaşıya değildir. Oysa Zazaki, hem nüfusumuzun azlığı ve sürekli dağıtılmakta oluşu, hem de sokak dili olmaktan giderek çıkmakta oluşu ve benzer nedenlerle yokolma tehdidi altındadır. Bu nedenlerle her Kirmanc-Zaza`nin bu dilin kaybolmasını önlemek için elinden geleni yapması, bu dilde konuşup yazması ve bunu özendirmesi gerekir.

Bence doğru yöntem bu olmalıdır.

Senin Kürt milliyetçileriyle tartışma yöntemin de bunun bir benzeridir. Tıpkı o forumlardaki milliyetçi fanatiklerin yöntemiyle tartışıyorsun ve aslında onların oyununa gelerek ilişkileri geriyorsun.

Bu yöntemle Kürt hareketinde Kirmanc-Zaza davasına dost edinilmez.

Benim sen ve seninle aynı yöntemi izleyenlere önerim, sizin Kürt hareketiyle ve sol hareketle uğraşmayı bırakıp biraz devletle uğraşmanızdır.

Çünkü ülkemizi işgal altında tutan, dilimize yasak koyan, tarihimizi ve kültürümüzü katleden Türk devletidir.

Ama burada da dikkatli olmak gerek.

`Türkler` demekten özenle kaçınmalı, Türk devleti ile uğraşmalı.

Çünkü biz bu devlete Türk olduğu için değil, sömürgeci, inkarcı ve eritmeci olduğu için karşıyız. Bizim Türk halkına, Türk dili ve kültürüne herhangi bir düşmanlığımız olamaz.

Son olarak Kürt ve Zaza forumlarında özellikle son zamanlarda tanık olduğumuz

sosyalizm karşıtlığının ve milliyetçi fanatizmin Kirmanc-Zaza davasına birsey

kazandırmadığı gibi, çok şey kaybettireceği görülmek zorundadır.

Vakit buldukça bu konulara döneceğim.

Bir Eleştiri Üzerine, Seyfi Cengiz, 22 Mart 2004

Bir Eleştiri Üzerine

Sevgili Asmen,

Parti veya örgüt mesajları da elbet eleştirilebilir.

Ama biraz siyaset, mücadele ve örgüt tecrübesi olanlar bu tür eleştirilerin müstakil bir yazı yerine mesajların hemen ardından yapılmasının ve bu örnekteki gibi mesajın hemen altına düşülmesinin yakışık bir davranış olmadığını bilirler. Forum Sorumlusu olmak da kişiye böyle bir ayrıcalık bahsetmez.

Bu kadarı için biçimine ilişkin.

Gelelim eleştirinin kendisine, yani içeriğine.

Kendi adıma ben, ne bu eleştiriden ne de Zaza Forumu imzalı mesajdan birşey anlamış değilim.

Forum Yönetimi imzalı bir yazınızda bu aynı mesajı 1998`den beri yayımladığınız halde insanımız ve kurumlarımız tarafından görmezden gelindiğini söyleyerek serzenişte bulunduğunuza göre, yalnız ben değil başkaları da mesajınızdan birşey anlamamış olmalılar.

Bence başkalarından yakınmak yerine dönüp kendi mesajınızı objektif bir gözle bir daha incelemenizde yarar var. Başkalarının görüşlerini eleştirirken sözü dolandırmak ya da konunun etrafından dolaşmak yerine, eğer net iseniz dosdoğru konuşmanız, alternatif bir öneriniz varsa içeriğini doldurarak tartışmaya açmanız gerekir.

Zaza Forumu imzalı mesajda halkımızın Newroz`u Newê Marti, Heftemal, Qêreçarsemê vd gibi değişik adlar altında bildiği, bu adlar altında kutladığı söyleniyor. Bütün bu adların bir ve aynı güne referans olduğunu düşündüğünüze göre, sizi üzen nedir? PSD mesajında yine İrani bir sözcük olan daha yaygın Newroz adının tercih edilmiş olması mıdır, yoksa sadece Newroz demekle yetinilip Newe Marti gibi lokal/ulusal karşılıklarının anılmayışı mıdır? Mesajınızdaki bazı ifadelerle bakılırsa eleştirilen nokta burasıdır ki, bir dahaki mesajınızda bu eksikliği telafi edeceğimizden emin olabilirsiniz. Ama aynı mesajdan Newroz`un halkımızla bir ilgisinin bulunmadığı, sadece veya özellikle Kürtler`e ait olduğu (sanki böyle olsa sahip çıkılamazmış veya ülkemizde Kürt yokmuş gibi) gibi bir sonuç da çıkarılabilir. `Gibi` diyorum, çünkü mesajınızda bir netlik göremiyorum.

Öte yandan Dersim geleneğindeki Qereçarseme (Karaçarşamba) ile Newê Marti veya Heftemal arasında kurduğunuz ayniyet doğru mudur? Kendi adıma ben, bu noktada henüz net olmadığı için kesin konuşamayacağım. Ama bana öyle görünüyor ki Qêreçarsemê, bir `bayram` değil, adından da anlaşılacağı gibi bir matem günüdür. Bu tarihte sözkonusu olan bir `kutlama` değil, bir anma veya yastır. Muhtemelen tarihi bir kişilikle ilgilidir. Ama dediğim gibi, henüz netleşmiş olmadığı için şu anda bu noktada çok kesin konuşamıyorum.

Partimizin ulusal günlerimize sahip çıkmadığını söylerken haksızlık ediyorsunuz.

Faaliyetlerimizi yakından bilenler tarihimizi, mitoloji ve geleneğimizi çözümlmek için harcadığımız emeğin farkında olmalıdırlar.

Konu ulusal takvimimizle ilişkilidir ve önemlidir.

Bunun farkında olduğumuz içindir ki, forumunuza asılan çağrı nitelikli `D/Z Ulusal Platformu İçin Yol Haritası` (30 Mayıs 2003) başlıklı yazımda, direniş tarihimizin önemli günlerini, Bara Bijêko, Pirê, Qêreçarsemê Marti ve Qeleverdand gibi sivil/laik ulusal günlerimizi de içeren bir ulusal takvim benimsenmesini Dersim/Zaza hareketinin gündem maddelerinden biri olarak önermiştim. Bu tarihten kısa bir süre önce yapılan **Köln**

Dersim Gemeinde`nin son kongresinde ise, ülkemizde gidikler hesabına çocuklar tarafından kutlanmakta olan Bara Bijêko denen günün Çocuk Günü (veya Çocuklar ve Yavru Hayvanlar Günü), Qeleverdan`ın Hayvanları Koruma Günü, Pirê (Yaşlı Kadın)`nin ise Yaşlılar Günü olarak benimsenip kutlanmasını teklif etmiştim.. Henüz ele alınmamış olan bu öneriler hem sözlü hem de yazılı olarak sunulmuş olup, kongre kayıtları arasında mevcuttur.

Her şeye rağmen eleştiriniz için teşekkürler.

Çünkü bu eleştiri vesilesiyle önemli bir konu tartışmaya açılmış oldu.

Benim önerim, bu konularda bilgi sahibi olan her insanımızın kendi fikirlerini forumunuza yazmasıdır. Ulusal günlerimizin doğru bir kronolojiye oturtulması ve anlamlarına uygun şekilde daha sistemli ve kitlesel tarzda sahiplenilmeleri bu türden kolektif katkılarla mümkün olabilir.

Selam ve sevgiler

Dersimli Kisi, Kurum ve Kuruluslara Acil Bir Öneri!, Seyfi Cengiz 25 Mayıs 2004

Sayın İsmail Kilic tarafından foruma asılan İngilizce metni daha yeni gördüm. Bu metin Munzur üzerindeki barajlardan Konaktepe Barajı ve Hidroelektrik Santrali`nin yapimini üstlenen firmalardan birinin kendisi ve aldığı ihalelerle ilgili informatif nitelikte bir açıklamadır.

Bu firmanın e-mail adresi ve fax numaraları da verilmistir.

Bütün Dersimli kisi, kurum ve kuruluslara önerim, Konaktepe Barajı ve Hidrolik Santrali`nin yapimini üstlenen bu ve diğer şirketleri (Türk ve Avusturyalı diğer firmaların sadece adları verilmiş, e-mail, telefon ve faxları buradan hareketle temin edilebilir sanırım) uyarmak, bu uğursuz isten vazgeçmeleri için gerekli her türlü girişimi yapmaktır. Bu öneri destek görürse bir toplantı ile konuyu tartışıp yapılacakları ortaklaşa saptayabiliriz. Ortak uyarı ve protesto metninin İngilizcesini kendim üstlenebilirim. Ama önce bu önerinin desteklenip desteklenmediğini, kimlerden ve ne kadar destek gördüğünü bilmek gerekiyor.

Kisi, kurum ve kuruluslarımızın bu öneri hakkındaki görüşlerini vakit gecirmeden bu forumda duyurmalarında yarar olduğuna inanıyorum.

Selam, sevgi ve saygılar

Seyfi Cengiz

(Not: bu çağrıya 23 kişi destek vermiş. SC)

Vatan Tehlikede!, Seyfi Cengiz, 30 Mayıs 2004

(...)

Seyit İbrahim Veli`nin Sandukası Berlin`dedir, Seyfi Cengiz, 29 Mayıs 2004

22-23 Mayıs 04 tarihinde Berlin Dersim Gemeinde`de düzenlenen paneller sırasında

acikladigim önemli bir bilgiyi bir kez daha duyurmakta yarar görüyorum:

Elimdeki bilgilere göre 13`üncü yüzyilin ünlü sufilerinden Hacı İbrahim Veli`nin sandukası şu anda Berlin`de, "Berlin Dogu Asya ve İslam Sanatları Müzesi"nde bulunmaktadır.

Berlin`de yaşayan Dersimliler`den bir an önce bu müzeyi ziyaret ederek Hacı İbrahim Veli`nin sandukası üzerindeki kaydı (eger mevcutsa) ve ilişkili tüm bilgileri temin edip yayınlamalarını ısrarla rica ediyorum.

Seyit İbrahim Veli, Saru Saltuk, Mahmut Hayrani ve Nasreddin Hoca Akşehir`de hep birlikte idiler.

Kaynaklardaki bilgiler alta alta yazıldığında onlar arasında bir evin halkı gibi yakın bir ilişki olduğu anlaşılmaktadır.

Seyit İbrahim Veli`nin sandukası başlangıçta Akşehir`de Mahmut Hayrani türbesinde bulunuyordu. Birinci Savaş yıllarında bu türbedeki sandukalar kaçırılır. Diğerleri geri ele geçirilirse de Seyit İbrahim Veli`ninki bulunamaz. Berlin`de adını verdiğim müzede bulunan kayıplara karıştığı bildirilen bu sandukadır.

Bu sanduka üzerinde Seyit İbrahim Veli hakkında birkaç ayrıntının varlığı halinde onun Mahmut Hayrani ve sık sık birlikte anıldığı diğer ünlü sufilerle ilişkisinin ne olduğu, varsa eğer akrabalığının derecesi saptanabilir.

Konu Dersim ve Kızılbaş tarihinin bir dönemine daha fazla ışık tutabilmek için çok büyük önem taşımaktadır.

Bu nedenledir ki, Berlin`de yaşayan arkadaşlarımızdan konunun üzerine ciddiyetle eğilmelerini tekrar rica ediyorum.

Elde edilecek bilgiler henüz açıklamadığım tahminlerimi doğrularsa bu sandukayı talep etmemiz bile gerekebilecektir.

Selam, sevgi ve saygılar

Seyfi Cengiz

Bardaktaki Gül Askına!, Seyfi Cengiz, 31. Mayıs 2004

Munzur (Dersim-Zaza Tarihi`nden naklen), Seyfi Cengiz, 1 Haziran 2004

Ortak Davanın Yararı İçin Bir Destek Talebi, Seyfi Cengiz, 10 Haziran 2004

Sularımız ve Biz, Seyfi Cengiz, 14. Haziran 2004

Keban Barajı Tecrübesinin Öğrettikleri, Seyfi Cengiz, 15. Haziran 2004

Dersim ve Zaza tarihi, V- Bölüm (son), Seyfi Cengiz, 15 Ağustos 2004

Mehmet Nuri Dersimi (1891-1973), Seyfi Cengiz, 30 Kasım 2004

M. Nuri Dersimi'yi Kürdistan Tarihinde Dersim ve Hatıratım adlarını taşıyan iki kitabından biliyoruz. Yani onu sadece kendisinin söylediklerinden tanıyoruz. Bu iki kitabında kendisi, ailesi, yaşamı ve düşünceleri hakkında ayrıntılı bilgiler mevcuttur.

Bu bilgilere göre büyük dedesinin adıyla Colik-Oğulları diye tanınan ailesi Ovacık'ın Burnak köyündendir. Babası Milan, annesi Ağucan aşiretindedir. Hozat'ın Ağzunik köyünde doğmuştur. Doğum tarihini yazmıyor. Ama babası ve annesinin 1891'de evlendiklerini söylediğine göre en erken 1891 doğumlu olmalı.

M. Nuri'nin okul hayatı 1899'da Hozat'ta Rüştüye'de başlar. Eğitimini 1905/6'da Elazığ'da Askeri Rüştüye ya da İdadi'de devam ettirir. Kendi ifadesine göre daha Elazığ İdadi'de iken, yani en fazla 14-15 yaşlarında bulunduğu bu sıralarda Kürt milliyetçiliğini benimsemiş, bu okulda kurulan Kürt Talebe Birliği'nin kuruluşuna katılmıştır. 1911/2'de İstanbul'da (Sultan Ahmet'te) Veteriner Okulu'na başlar. 1918 yılının 25 Eylül'ünde bu okulu bitirip Veteriner (Baytar) olur. Onun yazdıklarından anlaşıldığına göre bu tarihlerde İstanbul'da özellikle Sarı Saltık, Derviş Cemal ve Karabal aşiretlerine mensup bir hayli Dersimli vardır. Bunların pek çoğunun işçilik ve odacılık gibi işlerde çalıştıklarına işaret etmektedir.

M. Nuri, İstanbul'daki bu öğrencilik yıllarında (1911/2-1918), Hevi ve Kürt Teali Cemiyeti gibi örgütlerle, özellikle Sarı Saltıklı Seyit Hıdır'ın 1912'de kurduğu Kürdistan Muhibban Cemiyeti'yle ilişkiler kurar ve hemen tamamen Dersimliler'den bileşen bu cemiyetin Genel Katibi olur.

1914'te Birinci Savaş patlak verdiğinde M. Nuri'nin İstanbul'daki okul hayatı kesintiye uğrar. Çünkü askere alınır ve Veteriner sıfatıyla Erzincan'da ordu hizmetine verilir. Böylece 1914'ten 1916'ya kadar Erzincan'da orduda görev yapar. M. Nuri Erzincan'ı "Dersim'in bir mıntokası" olarak tarif eder (bk. Hatıratım, s. 76). 1916'da ordu tarafından Dersim direnişinin önderleriyle haberleşme ve bağlantı için arabulucu (elçi) olarak görevlendirilir.

M. Nuri'nin Dersim muhalefeti ve onun önderleriyle ilk kontağı aslında işte bu tarihte (1916) ve bu sıfatla başlamaktadır. Bu tarihte Seyit Rıza (1860/62-1937) ve Alişer (1862-1937) bağlantısı da zaten kurulmuş bulunuyordu. Bir süre sonra M. Nuri yine ordu tarafından Koçgiri-Kangal'a tayin edilir. Kangal'da iken evlenir. M. Nuri, tüm Koçgiri'yi Dersim'in bir bölgesi olarak tanımlar; Eğin/Kemaliye, Arapkir, Kemah ve Kiğı (Bingöl)'nin de bir vakitler Dersim sınırlarına dahil olduklarına işaret eder (bk. Kürdistan Tarihinde Dersim, s. 58). Ek olarak Malatya ve Sivas'ta yerleşik Dersim kökenli aşiretlerin varlığına değinir. Az yukarıda Erzincan'ı da Dersim'in bir parçası olarak tanımladığına değindik. Böylece o dönemde Dersim kavramının akla getirdiği sınırlar hakkında açık bir fikir verir. Yeri gelmişken M. Nuri'nin düşüncelerine değeri verdiğini ve yazdıklarını oldukça 'ciddi'ye aldığını söyleyenlerin onun Dersim'in hudutları konusundaki bu düşüncelerine hiç bir değeri vermedikleri ve tüm uyarılarımıza rağmen Dersim'i sadece 'Tunceli' olarak bilinen İç-Dersim'den ibaret görerek Kemalist rejimin belirlediği sınırlara bilerek ya da bilmeyerek arka çıktıklarını hatırlatmak zorundayız. M. Nuri, Erzincan ve Kangal'da askerde geçirdiği sürede "milli ideal uğruna" faaliyet yürüttüğünü yazmaktadır. 1917'de ara vermek zorunda kaldığı İstanbul'daki okuluna dönerek eğitimini tamamlar (1918). Bir yerde 1919'da Kürdistan Teali Cemiyeti

tarafından Koçkiri ve Dersim’de örgütlenme yapmak üzere görevlendirildiğini söyleyen M. Nuri, bir başka yerde ise bu tarihte Sivas’a bağlı bulunan Koçgiri (Kangal-Divriği-Zara) mıntika veterinerliğine tayin edildiğini kaydetmektedir. Her halükarda bu tarihte Kürdistan Teali Cemiyeti’ne (Cemiyet’in Koçgiri şubesine) katıldığı ve Koçkiri yöresinde politik faaliyet yürüttüğü anlaşılmaktadır. Bu sırada ısmarlama resmi tarihin ‘Türk Kurtuluş Savaşı’ dediği Dersim ve Kürdistan’ı elde tutma savaşı da başlamıştır. M. Kemal, Sivas’ta görüşmeye çağırdığı Koçgirili Alişan ve M. Nuri’ye mebusluk önerir. Bu öneri rededilir. M. Nuri, 20 Aralık 1920’de Divriği’de Kemalistler tarafından tutuklandığını, ama Dersim’in baskısı sonucu tekrar serbest bırakıldığını, ardından davasından vazgeçeceği umuduyla M. Kemal’in direktifiyle kendisine Sivas-Koçhisar’ın Celallı nahiyesinde hazineye ait bir çiftlik verildiğini kaydetmektedir. Çiftliği kabul eden M. Nuri, davasından da vazgeçmediğini söyler. Koçkiri direnişi patlak verince bu çiftlik elinden alınır. Direnişin yenilgisini takiben diğer savaşçılarla birlikte o da İç-Dersim’e sığınır (15 Mayıs 1921).

1921-26 yılları arasında hep Dersim’de kalır. Bu tarihlerde Alişer de Dersim’dedir. M. Nuri bu sırada Dersim’de 45 bin mevcutlu bir direniş kuvvetinin varlığından, Ağdat’ta dalgalanan Kırmızı-Beyaz-Yeşil bir Dersim bayrağından söz eder. Yeri gelmişken Yeşil-Kırmızı-Sarı renkli Kürt bayrağının bu tarihten hayli sonra, İkinci Savaş yıllarında Kızıl Ordu işgalindeki Mahabad’da doğduğunu not etmeliyim.

M. Nuri’nin 1926-37 arasındaki faaliyeti hakkında Hatıratım’da herhangi bir bilgi yoktur. Bu konudaki bilgileri Kürdistan Tarihinde Dersim’de buluyoruz.

M. Nuri’nin bu kitabındaki anlatıma göre 1936 yılında Dördüncü Genel Valiliğin başına atanan General Abdullah Alpdoğan Elazığ’a gelir gelmez kendisiyle görüşmüş ve bu görüşme sonrasında ki yurtdışına çıkma kararı almıştır. M. Nuri’nin Suriye’ye vardığı tarih ise 11 Eylül 1937’dir. Bu, Alişer’in öldürülmesinden (9 Temmuz 1937) yaklaşık iki ay, Sahan’ın öldürülüşünden (26/28 Ağustos 1937) iki hafta, Seyit Rıza’nın Erzincan’da tutuklanmasından (5 Eylül 1937) ise bir hafta kadar sonraya rastlamaktadır. Böylece M. Nuri’nin ya Seyit Rıza’nın tutuklanmasından hemen sonra veya bu tarihten az önce ülkeyi terkettiği anlaşılmaktadır. Onun anlatımından çıkan sonuç, toplu direniş kararının alındığı, çatışmaların şiddetlendiği ve direnişin önderliğinin (Alişer-Sahan-Seyit Rıza) etkisizleştirdiği bir tarihte yurtdışına çıktığı, dolayısıyla 1937 Dersim direnişine katılmadığı yönündedir. M. Nuri’nin yazdıklarında onun yurtdışına çıkış kararının ne zaman ve nasıl verildiği açık değildir. Kitabının bir yerinde bu kararı Alpdoğan’la görüştüğünden hemen sonra aldığını, bir diğer yerinde ise yurtdışına kendi kararıyla değil de Seyit Rıza’nın isteği üzerine çıktığını kaydetmekte, yabancı ülkelerle ilişki ve yardım talebi için Seyit Rıza tarafından görevlendirilen Alişer’in öldürülmesi üzerine, bu görevin kendisine verildiğini söylemektedir. Böylece Elazığ’daki çiftliğini terkedip trenle Fransız mandası altındaki Suriye’ye ulaşır (11 Eylül 1937). Bu, Seyit Rıza’nın idamından yaklaşık iki ay kadar öncedir. Yani Seyit Rıza idam edildiğinde M. Nuri Suriye’de bulunmaktadır. Dolayısıyla onun Seyit Rıza’nın son sözleri konusunda söyledikleri güvenilir değildir. Çünkü olaya bizzat tanıklık etmemiştir.

Seyit Rıza’nın idam edildiği tarih bazı kaynaklarda 18 Kasım olarak verilir. Ama bu tarih doğru değildir. Bunu o dönemin Türk basınından biliyoruz. Çünkü Tan gazetesinin 16 Kasım 1937 tarihli nüshasında, Seyit Rıza ve beraberindekilerin ‘dün sabah’, yani 15 Kasım gününün sabahında idam edildikleri haberi vardır. 18 Kasım’daki bir olayın haberi iki gün önce verilemeyeceğine göre, doğru tarih 15 Kasım 1937’dir.

M. Nuri, Dersim Aşiretleri ve Seyit Rıza namına Ankara Hükümeti'ne ve TBMM'ne telgraflar çektiğini, yazışmalar yaptığını kaydeder. Suriye'de yaşadığı dönemde Arap ve dünya kamuoyuna Dersim'de olan bitenleri de duyurmaya çabalar. Yetkilendirildiği bu yazışmaların en azından bir bölümünü kendi eğilimlerine göre yürüttüğünü, dolayısıyla bu yazışmalardaki ifadeleri değerlendirirken ihtiyatlı olunması gerektiğini düşünüyorum. M. Nuri, neredeyse babası yaşındaki kendisinden 30 yaş büyük Alişer'den "arkadaşım merhum Alişer Efendi" diye sözeder. Yer yer kendisini Seyit Rıza'dan sonra ikinci önemli figür ve Alişer'den daha önemli biri gibi tanıtır. Onun bu yönüne de dikkat edilmelidir.

M. Nuri iltica ettiği Suriye'de milliyetçi Kürt sürgünlerle görüşür. 1938'de Halep'te evlenir ve Veterinerlik yaparak geçinir. Burda iken Kürt Hoybun Cemiyeti'ne katılır. 1941'de Halep'te Fransız makamlarına verdiği bir dilekçede "İrkım: Kürt-Alevi" diye yazar. Yani ikili bir kimlik kullanır. Suriye'de Kürt davası adına faaliyet yürütür. 1950'de Halep'te Kürdistan Tarihinde Dersim adlı kitabını yazmaya başlar. Bu kitap 1952'de yayımlanır. 1973'te Suriye'de ölen M. Nuri'nin mezarı Afrin'dedir.

M. Nuri, Kürdistan Tarihinde Dersim adlı kitabında o dönemde çeşitli kaynaklarda zaten ifade edilmiş olan Kürtlerin ve Zazaların atalarının Medler olduğu tezini benimser, bu tezi işler. Dersimliler'den "Dersim Kürtleri" diye sözeder, onları "Kürt milletinin bir kolu" olarak tanımlar. Dersimli olan ve yıllarca Dersim'de kalan M. Nuri'de Kırmanc, Kırmanciye ve Dımlı terimlerine rastlanmaz. Bunların yerine Kürt-Kürdistan terimleri ikame edilerek bir Dersim tarihi yazılmaya kalkışılmıştır. Kendi zamanında çoktandır tartışılmakta olan Dımlı-Deylem kuramından da tamamen habersizdir.

Bazıları onun kitabını 'ciddi bir tarih çalışması' saydıkları için hatırlatmak zorundayım. Birincisi bu kitapta orijin konusunda söyledikleri kendi bulguları değildir. İkincisi tarih konusundaki bilgi ve birikimi kendi zamanının şartları içinde bile son derece yetersizdir. Onun tarih konusundaki gaflarını, kronolojik yanlışlarını sıralamaya kalksak bir başka kitap yazmak gerekir. Üçüncüsü Dersim ve Kürdistan tarihi Birinci Savaş ile 1938 arasındaki çok sınırlı bir zaman kesitinden ibaret değildir. Çünkü M. Nuri, zaman zaman farklı dönemlere ve olaylara referanslar verse de, esas olarak kendi zamanının olayları ekseninde bir tarih yazmıştır. Sonuncusu herkesin olabileceği gibi onun tarih yazımında da belirli ideolojik tercihlerin, kişisel özelliklerin ve eğilimlerin etkisi vardır. Örneğin doğuştan Kürt ulusçusu olduğunu söyleyecek kadar ileri gidebilmektedir. Seyit Rıza ailesini ulusçuluğa (Kürt ulusçuluğu) aşiret reislerine katıplık yapan kendi dedesi ve babasını tarafından kazanıldığını, Karabal aşireti aydınlarından Hasan Hayri, Ahmet Ramiz ve Yusuf Cemil'in de ulusçu görüşlere kendi babası tarafından kazanıldığını iddia eder. Ona göre Dersim'in en eski ve o zamanki sahipleri ve sakinleri kendi aşireti olan Milanlılar'dır ve neredeyse tüm Kürtler, Dersimliler ve Zazalar bu aşiretten türemiştir. Belli ki bazı çevreler M. Nuri'nin kendi aşiretini ve ailesini eksene koyan bu tezlerini kendisini Kürt olarak tanımladığı ve Kürt milliyetçiliğini savunduğu için görmezlikten gelmekte veya aynı nedenle bu tür tezleri de 'ciddi'ye almaktadırlar.

Bu özetle tamamen M. Nuri'nin kitaplarını incelerken tuttuğum notlara dayandım. Yazıyı kaleme almaktaki maksadım daha objektif bir değerlendirme yapılabilmesi için fotoğrafın bütününe görülmesine yardımcı olmaktır.

Sonuç olarak M. Nuri, tüm eksiklerine ve yanlışlarına rağmen bir Kürt yurtseveri olduğu kadar bir Dersim yurtseveriydi de. Onun yanlışları katkılarını inkar etmenin gerekçesi yapılamaz.

Dersim sorununun muhtelif boyutları ve 1920'li ve 30'lu yılların koşulları o dönemde Dersim'i kendi davasının yanısıra genel olarak Alevilerin ve Kürt halkının temsilcisi olarak da ortaya çıkmaya zorlamıştır. O gün belki koşulların zorladığı bu tutum, bugün bilinçli olarak savunulması gereken bir tavır olmalı, bu üç dinamiğin üçünü kombine edecek ve ortak düşmanın oyunlarını bozacak bir doğrultu üzerinde buluşmalıdır. Kazanmanın yegane yolu bunu başarmaktan geçer.

Tertibi Boşa Çıkaralım!, Seyfi Cengiz, 30. Kasım 2004

1970'lerin ikinci yarısında (1974/5-80 arasında) Kürt ve Kırmanc-Zaza aydınlarının Kemalizmin etkisindeki milliyetçi Türk solundan kopuşuna benzer bir süreç 10 yıl kadar sonra Kürt hareketinde yaşandı. 1980'lerin ikinci yarısından itibaren Kırmanc-Zaza aydınları Kürt hareketinden kopuşa yöneldiler. Bu ayrışmanın yolaçtığı gerginlik bugün de sürmektedir. Gerginliğin esas nedeni Kırmanc-Zaza aydınlarının kendi halkının sorunlarını gündeme getirip eşit haklar talep etmesinden duyulan rahatsızlıkta yatıyor. AB İlerleme Raporu'nda azınlıklar konusunda talep edilenlerin TC rejiminde yarattığı korku ve paniğe benzer bir durum her nasılsa Kırmanc-Zaza sorunu nedeniyle Kürt milliyetçilerinde yaşanıyor. Kırmanc-Zaza hareketi ülkeye taşınıp güç topladıkça provakasyonlar da çoğalıyor.

Kürt hareketinin neredeyse bütünü bu kopuşun nedenleri konusunda PKK'nın açıklama şeklini benimsemekte, benzer tepkiler sergilemektedir. Eşit haklar talep eden hemen herkes ajan, hain vs türünden suçlamalara maruz kalmakta, özellikle Rızgari Forumu'nda bu tür suçlamalar tekrar tekrar gündeme getirilmektedir. Çirkin bir üslupla kaleme alınan bu saldırı yazıları hep aynı kalemelerden çıkmakta, bu forumun yöneticileri tarafından inkar edilemeyecek bir hoşgörü ile karşılanmaktadır.

İnternete sık girmedığım için gec farkettim. Son birkaç gündür yenilenen ve ardı arkası gelmeyen saldırılar ve apaçık tehditler bulutsuz gökyüzünde ansızın patlayan şimşekleri andırıyor. Öyle görünüyor ki karanlık bir el tıpkı PKK taktiğiyle Kırmanc-Zaza aydınlarını sindirmek, onları birbirine düşürmek, Kürt ve Kırmanc-Zaza hareketlerini karşı karşıya getirmek için aralıksız bir çaba sarfediyor. Bu karanlık el son birkaç gündür yeniden düğmeye basmış görünüyor.

Bu tertibin boşa çıkarılması zorunludur. Bunun için de ilk elde yapılması gereken Rızgari Forumu'ndaki kışkırtıcı yazılara yanıt vermemek, herkesçe bilinmekte olan kışkırtıcı kişilerle tartışmamaktır. Daha seyrek de olsa Zaza Forum'unda da kışkırtıcı yazılara, ırkçılık derekesine varan fanatizme tanık olmaktayız. Bu forumda da kışkırtıcı yazılara ve kişilere karşı tedbir almak zorunludur. Bu konuda öncelikle forum yönetimlerine görev düşmektedir.

Sorumluluk duyan herkesi provakasyona gelmemeye davet ediyorum.

Bir Çift Söz, Seyfi Cengiz, 30 Kasım 2004

"Aktarı" imzasıyla yazan arkadaş,
Benim 'Türk solu'ndan geldiğime, geçmişte Kemalist olduğuma dair sözler sarfediyorsun. Keşke biraz araştırmak zahmetine katlanıp öyle yazsan, bilgi edinmeden bir yargıya varmasan.
Sen bu zahmete katlanmamışsın.
Bari ben kendi görüşlerim ve bu görüşlerin evrimi hakkında bir çift söz edeyim:
Benim siyasal yaşamım 1967/68'de başlar.
Bu tarihten itibaren sosyalizmi benimsedim, devrimci saflarda yer aldım.
Mücadele de, bilinç de birer süreçtirler. Koşulları ve yaşamı dönüştürme pratiğine katılanların tecrübe, bilgi ve birikimleri başladıkları yerde kalmaz, kalamaz. Bir yığın teorik ve pratik sorunla karşılaşılır, araştırmak, tartışmak, yanıtlar bulmak zorunluğu duyarlar. Pratikte zorlandıkları ölçüde süreç içinde kendileri de, bilgi ve birikimleri de sürekli olarak değişir. Görüşlerinde onlarca yıl boyunca hiç bir değişiklik olmadığını söyleyen ve bununla övünenler ya fikir, eylem ve örgüt adamı değildiler, yada ne dediklerini bilmeyenlerdir. Sürekli değişen ve gelişen bir dünyada hiç değişmeyen veya değişmediğini iddia eden kişi ve görüşleri zaman ve mekan dışı sayıyorum, ciddiye almıyorum. Bir değişim mutlaka vardır. Tartışılması gereken olsa olsa bu değişimin nasıl gerçekleştiği, nerede, ne yönde olduğu, ne anlama geldiğidir.
Kendi payıma ben, zaman zaman dönüp geriye baktım, bilgi ve birikimim elverdiği ölçüde bir muhasebe yapmak ihtiyacı duydum, kendimi ve görüşlerimi eleştire eleştire yürüdüm. Araştırdım, çeşitli sorunlarda kendi bağımsız düşüncelerimi oluşturdum, tartışan ve tartışılan biri oldum.
Doğal olarak benim devrimcilik ve sosyalizm anlayışım, başta Kürt, Dersim/Zaza ve Alevi sorunları olmak üzere tek tek konulara ilişkin düşüncelerim de hep aynı kalmadı. Ama 1967/68'de yaptığım ideojik tercihi hep korudum, inandığım temel ilkeleri ve devrimci siyasal duruşumu terketmedim.
Yola çıktığım noktada Kürt Sorunu zaten bilinen ve tartışılan bir sorundu ve yaptığım siyasi tercihlerde bu sorundaki görüşlerin de önemli bir rolü vardı. Fakat o tarihlerde Dersim/Zaza Sorunu henüz bilincinde olunan ve tartışılan bir konu değildi. Dolayısıyla daha farkında olunmayan bir sorunun tercihlerimizde rol oynaması düşünülemezdi. Biz bu sorunu sonraki yılların pratik faaliyeti içinde kendimiz farkettilik ve bilince çıkarılmasında öncü bir rol oynadık. Bunu yaparken ne dünya görüşümüzü ne de temel ilkelerimizi bıraktık. Aksine burada sözkonusu olan sosyalistler olarak ötedenberi savunduğumuz bir temel ilkenin (ulusların ve dillerin hak eşitliği) yeni farkedilen bir diğer ulusal sorunu da kapsamına alacak şekilde savunulmasıdır.
1970/1-74 arasında bir THKP-C taraftarıydım. Dikkatini çekerim, örgütlü bir taraftarı değil, sadece sempaticanı idim. Bu yıllarda herhangi bir örgüte üye değildim.
1974 sonrasında ilkin bu hareketin bölümlerinden biri olan Kurtuluş'ta, daha sonra Tekoşin'de, en son PSD'de yer aldım.
Kendimi hiç bir zaman 'Türk' olarak tanımlamadım. THKP-C'li ve Kurtuluşçu olduğum 70'li yıllarda da kendimi 'Türk' değil, 'Kürt' olarak görüyordum. Kemalizme ve onun soldaki etkilerine karşı ötedenberi tavır almış, dönemine göre olumluluğu herkesçe bilinen Kurtuluş grubunun Kürdistan politikasının şekillendirilmesinde de ciddi katkıları olmuştur. Bu derginin çeşitli sayılarında 'Kürt Sorunu'nu tartışan yazıları yayınlamıştır. Bunlar benim ilk siyasal yazılarımdır. Yani sizin 'Türk solu' dediğiniz Kurtuluş grubu içinde bulunduğum dönemde yazdığım yazıların istisnasız tümü

Kürdistan sorununa ilişkindir, Kemalizm karşıtı yazılardır. Siyasal yaşamımın hiç bir döneminde Türk olduğumu düşünmedim, Kemalizmi savunmadım. Tersini iddia edenler bunu kanıtlamak, örnek göstermek zorundadırlar. Ne yazık ki entellektüel düzeyin oldukça gerilediği ve siyasal etiğin kalmadığı bir dönemden geçiyoruz. Siyasal nedenlerle hiç bir kaynak ve kanıt göstermeden insanlar karalanabiliyor. Benim hakkımda söylenenler de bu nitelikte iddialardır, temelsizdirler.

Kurtuluş'u tercih etmiş olmam, onun sosyalizm anlayışı ile yakınlığının yanısıra ilke olarak ortak örgütlenme fikrini savunmam olmuştur. 78'de bu aynı noktalar üzerinde beliren görüş ayrılıkları nedeniyle Kurtuluş'tan ayrılıp Tekoşin'e katıldım. Kurtuluş'tan ayrıldığım sıralarda Kurtuluş'un henüz 'örgüt' olmadığını, bu ayrılığı takib eden süreçte kendisini bir örgüte dönüştürdüğünü kaç örgüt değiştiğini merak edenler için belirtmekte yarar görüyorum. Kısacası ben Kurtuluşçu iken Kurtuluş bir örgüt değildi, dolayısıyla ben de Kurtuluş üyesi değildim.

Bu ayrılık sırasında bile ilke olarak ortak örgütlenme fikrini savunmaya devam ettim, ama ortak örgütlenmeden değişik ulusal partilerin kendi adları, programları ve özerk örgütlenmeleriyle gönüllü olarak katıldıkları, gereğinde ayrılma hakkına sahip oldukları birleşik bir yapılanmayı anladım. Türk solunun bu anlayışa yabancı olduğu ve ulusal hareketin önemini yeterince kavrayamadığı o koşullarda zorunlu olarak bağımsız bir örgütlenmede karar kılıp (ortak örgütlenme konusundaki ilkesel yaklaşımımı terketmeden) mücadeleye Tekoşin'le devam ettim.

Kabul edilir veya edilmez, Tekoşin'le birlikte Dersimi bir Sosyalist gelenek başlamıştır. Yeri gelmişken Dersim kavramından tarihi Dersim'i anladığımı, Zazaca konuşanların çoğunlukta olduğu İç Dersim (Tunceli) ve yakın çevresini anladığımı bininci kere de olsa tekrarlamalıyım.

Tekoşin kendisini sosyalist bir Kürdistan hareketi olarak tanımlamış olsa da, fiili konumu itibarıyla bir Dersim hareketiydi. Çünkü önder kadroları, taraftarları ve esas üssü Dersim'di ve diğer Kürt hareketleriyle arasında bir gelenek farkı vardı. Tekoşin'in Kürtlüğü, Dersim Sorunu'nu Kürdistan Sorunu'nun bir parçası gibi algılamış olmasından ileri geliyordu. Çünkü Dersim'in önceki aydın kuşağı halkımızın kimliği ve tarihi konusunda farklı bir miras bırakmış değildi. Hem bizden önceki aydın kuşağı hem de dış dünya bizi 'Kürt' bilirdi. Bu ortamda yetişen bizlerin daha yola çıkarken farklı bir bilinçle davranması olanaklı değildi. Bu yanlış çok geçmeden farkedildi ve düzeltildi. Tekoşin, 12 Eylül'den hemen önce tüm gücünü Dersim'de toplayıp 1982 ortalarına kadar bir gerilla savaşı yürüttü.

Kırmanc/Zaza toplumunun Kürtler'den farklı ve ayrı bir halk olduğu fikri bende halkla çok yakın ilişkide bulunduğum bu dönemde uç verdi. Bu fikri bana empoze eden halkın bizzat kendisi oldu. Kısacası kendisini ayrı ve farklı tanımlayan halkın bizzat kendisiydi. Benim sonraki sürgün yıllarında yaptığım bu konu üzerinde bağımsızca düşünmek, başkalarının değil ama daha çok ilgili halkın kendisi hakkındaki görüşünü öne çıkararak konuyu araştırmak ve giderek netleşmek oldu. Netleştiğim ölçüde bu görüşlerimi çeşitli yazılarımda ifade ettim ve giderek olgunlaştırıp bugünkü formuna kavuşturdum. Ulusal sorunda sosyalistlerin ilkesi ulusların ve dillerin hak eşitliğini savunmak olmuştur. Kürt ulusu için ötedenberi savunduğumuz ve savunmaya devam ettiğimiz bu ilkeyi farklılığını sonradan keşfettiğimiz Kırmanc/Zaza halkı için savunmamak düşünülemezdi.

Bu aynı süreçte fiilen bir Dersim hareketi olan Tekoşin de giderek PSD'ye dönüştü. İşte her ulustan fanatik milliyetçileri rahatsız eden şey budur ve ek olarak bizim

Alevilerin özgürlüğünü (kimilerinin yansıttığı gibi ‘Alevistan’ fikrini değil) savunmuş olmamızdır.

Türkiye’de yalnızca devletin değil, her tür muhalefetin, hemen her kesimin hassasiyetleri, günümüzün moda deyişleriyle ‘kırmızı çizgileri’ varolmuştur. Dersim/Zaza ve Alevi sorunları bu netameli konular arasındadır. Bizim bu konulara elatmamız, onları bilince çıkarıp tartışmamız ‘bölücü’ bir girişim olarak görüldü ve bizleri yıpratmak amacıyla kasıtlı şekilde ‘sık sık görüş’, ‘örgüt’ veya ‘gömlek’ değiştirmek diye yorumlandı. Tarih hepimizin çetelesini tutuyor. Hiç kuşkun olmasın ki, geleceğin tarihçileri dönüp geriye baktıklarında bizde bu iddiaları ortaya atanlarda olmayan birşeyi, ideoloji ve ilkelerde tutarlılığı görecektir.

Ne var ki Kürt hareketi başka halkların ve inançların varlığını tanımadıkça, onların kendi öz-kimlikleri konusundaki beyanlarını görmezden gelerek başka kimlikler dayatmaya devam ettikçe onların özgürlük ve eşitlik özlemlerini görmezden geldikçe en büyük zararı kendisine verecektir. Kürt hareketi içinde tüm yaşananlardan ve bunca tecrübeden sonra hala zaman ve mekan dışı insanlarla karşılaşmak bir talihsizliktir.

Bazıları şahsıma, yoldaşlarıma ve partimize kara çalmayı, pislik olup üstümüze yağmayı iş edinmişler. Bu görevi kimlerden aldıklarını, bu uğursuz ve çirkin işi icra ederken kime yaranmaya çalıştıklarını bilmiyoruz. Bu konuda sadece tahminlerde bulunabiliriz.

Bildiğimiz tek şey en başta adına hareket ettiklerini sandıkları Kürt hareketine, bu hareketin geleceğine büyük zarar verdikleridir. Kürt gruplarının, bu grupların forumlarının bu tür şahıslara tolerans göstermekle ne denli olumsuz ve itici bir imaj sergilediklerinin farkında olmamaları anlaşılır gibi değil.

Dezinformasyon sözcüğünü başkalarını suçlamak için çok sık kullananların bizzat kendilerinin de bu işi meslek edindiklerini görüyoruz. Yalan ve çarpıtmada, densizlikte bu denli sınır tanımaz insanlara ilk kez tanık oluyoruz. Bugün yarın o yakada birileri bu insanların frenine basar diye beklemek nafiymiş. Birileri insanların devrimci onuruna, devrimci değerlerine pervasızca ve patavatsızca saldırmakta ısrarlı görünmektedir.

Onlara ‘dur!’ demeyeceğiz. Buyursun devam etsinler! Ama unutmasınlar bir gün bu yakada da birilerinin freni patlayabilir.

Sağlıcakla kal!

Kırmanc-Zaza Uyanışında Rol Oynayan Etkenler, Seyfi Cengiz, 30. Kasım 2004

Bir önceki yazımda,

“1970’lerin ikinci yarısında (1974/5-80 arasında) Kürt ve Kırmanc-Zaza aydınlarının Kemalizmin etkisindeki milliyetçi Türk solundan kopuşuna benzer bir süreç 10 yıl kadar sonra Kürt hareketinde yaşandı. 1980’lerin ikinci yarısından itibaren Kırmanc-Zaza aydınları Kürt hareketinden kopuşa yöneldiler. Bu ayrışmanın yolaçtığı gerginlik bugün de sürmektedir“

diyordum.

Kürt milliyetçilerinin ezici bölümü Kırmanc-Zaza uyanışını Kürt hareketine karşı bir devlet tertibi gibi görmekte, Kırmanc-Zaza halkının Kürt olmadığını düşünenlerin neredeyse hepsinin ajan, Kürt düşmanı, devlet uzantısı olduklarını düşünmektedir. Sadece sınırlı sayıdaki aydının siyasal tercihiyle yönelik gibi görünen bu açıklama niyetler ne

olursa olsun kendisini Kürtler'den farklı gören kitleleri de hedef almakta ve potansiyel bir tehdit içermektedir.

Kırmanc-Zaza hareketini böyle suçlayanlar Kürt hareketine derin devletin ortaya sürdüğü bir örgütün, PKK'nın önderlik ettiğini de unutmuş görünüyorlar.

Bu açıklama biçimi açık ki doğru değildir. Kırmanc-Zaza aydınlarının 1980'lerin ikinci yarısından başlayarak Kürt hareketinden kopuşunda tek değil, ama tarihi, iktisadi, sosyal, kültürel ve siyasal olmak üzere birçok etken rol oynamıştır.

Kısaca ifade edersek, göç ve kentleşme süreci, sürgün yaşamı, 1980'lerin ikinci yarısında Kürt hareketinin giderek sağa kayması, Zazaca'nın ihmali ve bu dili konuşanlara özellikle sürgünde Kürtçe'nin dayatılması çabaları, Kürt hareketinin demokratik yanının sıfır denecek denli zayıf olması ve 1980'lerin ikinci yarısında Kürt hareketini PKK'nın belirlemesi vd gibi değişik nedenlerin bir bileşkesi söz konusudur. Bölgeden bölgeye, kesimden kesime, hatta kişiden kişiye değişen farklı paratiklere veya tecrübelere dayalı sebepleri vardır. Belirli kişi veya çevrelerin kopuşunda devlet-istihbarat müdahalesi de etkili olmuş olabilir. Ama bunu genelleştirmek, toplumsal ve siyasal bir süreci bununla açıklamak hem işin kolayına kaçmaktır, hem de maksatlardır. Böyle bir açıklamanın bizzat kendisi tam da yukarıda saydığımız kopuş nedenlerine ışık tutmakta, kopuşun haklılığına işaret etmektedir.

Neden 1984/5 sonrasında (yani Kürt hareketi yükselince) sorusunu soranlarla karşılaşyoruz. Ama bu soruyu soranlar özellikle PKK yükselişinden sözettiklerini, Kürt hareketine PKK'nın damgasını vurduğu bir dönemden sözettiklerini unutuyorlar. Her şey bir yana önderliği PKK gibi derin devlet bağlantılı olan bir hareket bu tür bölünmeleri beklemek zorundadır.

1980'lerin sonlarında Kürt hareketinde yaşanan yol ayrımı deyim uygunsuzsa Kürt hareketinden çok Kürt milliyetçiliğinden, demokratik yönü neredeyse sıfır olan, kimlik, hak-hukuk tanımayan, inkarcı, yayılmacı, dayatmacı, saldırgan bir milliyetçilikten kopuştur. Zazacayı ısrarla lehçe sayan, bu dili konuşan halkı Kürt olmak ya da olmamak seçeneğiyle karşı karşıya bırakan bir zihniyetten kopuştur. Hiç bir alanda farklılık tanımayan tekçi bir yönelişe karşı ortaya çıkan haklı demokratik tepkiler sözkonusudur. Kimi kişi ve çevrelerin kopuşunda dilin, kiminin kopuşunda kültürün, kiminde siyasi nedenlerin rolü vardır. Her bireyin, aydın, öğrenci veya gencin tek bir sebeple koptuğunu düşünüp herşeyi tekil bir nedene bağlamak gerçekçi değildir. Farklı bilinç ve tecrübeler sözkonusudur. Farklı farklı etkenler işin içine girmektedir. Kopanlar arasında dünya görüşleri, siyasal pratikleri, Kürt hareketine ve devlete karşı tutumları son derece farklı olan kişi ve çevrelerin de olduğunu herkes görmektedir. Birbirinden bu denli farklı düşen öğelerin ve grupların hepsinin Kürt hareketinden tek bir nedenle koptuğunu düşünmek, akıl ve mantıktan yoksunluk değilse eğer, ancak maksatlı bir açıklamadır. Bu açıklama şekli, kopanlara karşı alınan tavır ve kullanılan dil, kopmaların nedenlerine ve haklılığına hayli ışık tutacak niteliktedir. 15-20 yıl kadar sonra şu anki fotoğrafa bakıldığında bile Kürt hareketinin pek çok noktada PKK'ninkileri aratmayan tavır ve politikalara sahip olduğu görülmektedir.

İşte size kopuşun en özet nedenleri.

Ulusçuluk her yerde aynı özelliklere sahip değildir. Kimi milliyetçi gruplar ne demokratik ne de devrimci iken, kimi daha demokratik, daha devrimci olabilir. Ulusal veya dinsel baskıya karşı mücadele demokratik bir karaktere eğilim gösterir. Bu doğrudur. Ama bu demokratik karakter çok sınırlı, hatta sıfır olabilir. Eğer baskı görenler

sadece kendileri için imtiyazlar istiyorlarsa durum budur. Bu demektir ki baskıya karşı yanıt olarak ortaya çıkan şey pekala anti-demokratik de olabilir. Kürt hareketinin durumunda karşı karşıya olduğumuz şey tam da budur. Kopuşun asıl nedenleri de burada yatmaktadır. Ne yazık ki benzer eğilimlere Dersim/Zaza hareketinde de tanık oluyoruz ve bu durum bizi ürkütüyor. Biz bu yakada elimizden geleni yapmaya çalışırken öteki yakadan destek bekliyor, işbirliği yapabileceğimiz güçler, muhataplar arıyoruz. Efendiler, neredesiniz?

Dersimliler Çanlar'dır, Seyfi Cengiz, 2 Aralık 2004

Dersim adının Gümüş-kapı anlamına geldiği şeklindeki görüş doğru değildir. Geç dönemlere ait bir yakıştırmadır bu. Bu adın gümüş anlamlı olarak yorumlanan ikinci kısmı gerçekte Çan etnik adından kalmadır. Örneğin Tercan sözcüğü Dersim adının bir formudur.

Dersimliler'in esas çekirdeği tarihin Çanlar adıyla kaydettiği halktır. Dersim (Çanestan) ve Dersimli (Çan) adları onlardan kalmadır. Çanlar'ın adı değişik çağlarda ve dillerde Tzan, San ve Sin şekilleri altında da görünür. Bu ad Ter-can, Mer-can, Kuzu-çan, Çan, Can-ik, Çan-akçı, Erzin-can ve daha bir sıra başka bileşiklerde de karşımıza çıkar. Çanlar, Mamanlar/Mamikonianlar diye de bilinirler ki, Mamekiye adının orijini bu. Kısacası, Dersimli veya Dersimliler sözcüğü bir halkın etnik adı olup Çanlar'a tekabül etmektedir. Başka deyişle Dersimliler dediğimizde Çanlar demiş oluyoruz. Halkımıza adlarını verenler onlardır.

Zazalar ise tarihin daha çok Sasaniler adıyla bildiği halktır.

Çanlar (Mamanlar) ve Zazalar (Sasaniler) ortak bir orijinden gelmiş olabilirler. Buna işaret eden bazı veriler bulunmakla birlikte bu noktada çok kesin konuşamayız. Çünkü aynı dili konuşuyor olmak mutlaka aynı kökten olmakla tekabül etmez. Tarih bazı toplulukların tarih boyunca dil değiştiklerine tanıklık etmektedir.

Kaldı ki, ortak kökten olmak ve aynı dili konuşmak mutlaka tek bir halk veya ulus biçiminde kaynaşmakla sonuçlanmıyor. Yaşadığımız gezegende aynı kökten geldikleri ve aynı dili konuştukları halde farklı uluslara dönüşmüş bulunan topluluklar mevcuttur. İrk başka, ulus başkadır. Uluslar, ırkların katlanmasından değil karışıp kaynaşmalarından doğdular. Sözelimi Çanlar sonraki süreçlerde kimi kendileriyle aynı kimi de ayrı stoka mensup ögelerle, Partlar, Saltuklular, Rıfailer, Safeviler ve Akkoyunlular'la karışıp kaynaştılar. Hiç kuşku yok ki Zazalar'da tarih boyunca farklı ırklar ve aşiretlerle benzer bir karışma süreci yaşayarak şu ya da bu ölçüde başkalaştılar.

Tüm bunları dikkate aldığımız içindir ki tek bir sözcük yerine öteden beri hep çift adlılığımızı ifade eden Kırmanc-Zaza veya Dersim-Zaza (Çan-Sasani) gibi kombinasyonları kullanmaktayız. Dersim-Zaza kombinasyonu en uygunu olarak görünmektedir.

(Bu konuların ayrıntıları için internette yayınlanan Dersim ve Zaza Tarihi-Sözlü Gelenek ve Tarihsel Gerçek başlıklı kitap çalışmasına bakılmalıdır).

Maske Düştü, Oyun Bitti!, Seyfi Cengiz, 3 Aralık 2004

(Zerwes Serhad mahlaslı kişiye yanıt)

Maske düştü, oyun bitti!

Demagoji yapmaya, söylenenleri saptırmaya gerek yok. Söylediklerim daima sen ve senin gibi düşünenleri hedef almıştır, halkı değil. Sen ve senin gibi düşünenlerin Sünni inançtan halkı temsil ettiklerine hiç bir zaman inanmadım, inanmıyorum. Bu kesimin içinden kendileriyle ittifak yapabileceğimiz gerçek yurtseverler ve demokratlar bugün değilse yarın mutlaka çıkacaklardır. Buna inancım tamdır.

Bu yazın sen ve benzerlerinle seviyeli bir tartışma yürütmenin imkansızlığını kanıtlamış bulunuyor.

Hayri Başbuğ'a ilk kez açıkça sahip çıkıldığını gördüm. Onun derin devletin adamı olduğunu bilmeyen kalmadı. Böylece gerçekte Başbuğcu olduğunuz (bunu sen ve senin gibi düşünenlerle sınırlı olarak söylüyorum) açığa çıktı.

Söylenecek söz kalmadı.

Maske düştü, oyun bitti.

Farklılık Tanımayan Zihniyet Lanetlenmelidir!, Seyfi Cengiz, 3 Aralık 2004

Dersim ruhu ve şuuru taşıyanlar Türk ve Kürt milliyetçiliğinin inkar ve eritme çabalarına yiğitçe direndiler ve bu direniş boyunda sağlam bir tarih ve kimlik bilinci inşa ettiler. Ama mücadele bitmedi. Dahası 1980'lerin ortalarından beri bunlara bir de kendilerine ‚Zazacılar‘ diyenler eklendi.

Açık ki, Dersim kimliğine düşmanlık besleyen, bu adı ve halkı temsil ettiği tüm değerlerle birlikte tarihten silmekte ısrarlı olan sadece devlet değildir. Dersim'in tüm etrafı, onu yutmaya, bitirmeye, adını tarihten silmeye çabılıyor. Dersim'in etrafı ona kendisinin kabul etmediği başka bir kimlik yapıştırmakta kararlı ve ısrarlı görünüyor. Dersim'i kuşatan çevre farklılık tanımıyor. Bu çevreye mensup bütün halklardan milliyetçiler sözbirliği etmişlercesine Dersim'e karşı bir tür Haçlı Seferleri yürütüyor. Fiili planda durum budur. Bunlar ne ideolojik, ne dini, ne siyasi, ne de kimlik farklılığı tanıyor. Dersimli ya Türk, ya Kürt ya da Zaza olmaya, ülkesine Türkiye, Kürdistan veya Zazaistan demeye mecbur bırakılmak isteniyor. Dersimli Müslüman olmaya zorlanıyor. Dersim içinden kendilerine kazandıkları bir avuç kişi de onlara yardım ediyor, hatta sık sık baş çekiyor. Dersim'in çevresini her konuda ve her alanda tekçi ve totaliter bir zihniyet yönlendiriyor. Ya kendilerine benzeyeceksin ya da yaşam hakkın olmayacak. Hangi görünüm ve kılık altında yapılsa yapılsa tanık olduğumuz pratik budur. Peki bu densizlik daha nereye kadar sürecek? Bu adamlar devlete yüzlerce yıl direnen Dersimli'nin kendilerine boyun eğeceğini mi sanıyor? Her Dersimli'yi kendilerine çömezlik yapanlar gibi mi sanıyor?

Kimsenin kuşkusu olmasın, bu kuşatmada yarılacak, emelleri kursaklarında bırakılacaktır.

Zorunluluk Dışında Bu Forumla İlişkim Olmayacak!, Seyfi Cengiz, 6 Aralık 2004

Bir katılımcı sıfatıyla ilişkili olduğum bu foruma kendimi savunmak zorunda bırakılmadıkça bundan böyle yazmayacağım.

Cihat Kar'ın Yazısı Üzerine, Seyfi Cengiz 7 Aralık 2004

Cihat Kar'ın yazdığı yazının başlığını okuyan sanır ki 'Dersimliler Çanlar'dır' diyen bir başka kaynak verecek ve bu görüşün Seyfi Cengiz'e ait olmadığını kanıtlayacak. Bu kaynak Türk olursa, Seyfi Cengiz de Türkçü olmuş olacak.

Mantık bu. Yazının sonuna geliyorsunuz ki ortada bir şey yok. Dersimliler'in Çanlar/Mamakanlar olduğunu söyleyen bir başka kaynak gösteremiyor.

Peki yaptığı nedir? Türk tarihçilerinin bir bölümünde yerverilen Mamakanlara dair bazı bilgileri aktarmak ve onların Mamakanları Türk soylu gösterme eğilimine işaret etmek. Türk kaynaklarında her halk için birşeyler bulunabilir. Ismarlama bir tarih görüşü olan Türk Tarih Tezi'nde yerkürenin ilk medeniyetini kuran Sümerler dahil pek çok halkın Türk olduğu iddia edilir. Zazalar'ın Türk, Zazaca'nın Türkçe olduğu görüşü de buna dahildir. Şu ana kadar sahip çıkmaya cesaret edemediğiniz, ama yürütülen mücadele neticesinde ilk kez bu tartışmalar sırasında Ayre-Piya dönemi kadar gerilerden beri süregelen ilişkilerinizi itiraf etmek zorunda kaldığımız lideriniz Hayri Başbuğ'un kendi kitaplarında ilk işlediği tez de bu değil midir?

Konuların etrafından dolanıp forumu lüzumsuz yere işgal etmenin ve insanları yormanın alemi yok. Sırf tartışmış olmak için tartışılmaz. Tartışma doğrularda buluşmak için yapılır, söylenleri tanınmaz hale getirmek, konuyu dağıtmak ve kafaları karıştırmak için değil.

Yaklaşık iki yıldır İnternette mevcut Kal u Bal'dan Beri adlı çalışmamda, ayrıca yine internette tamamı mevcut bulunan Dersim ve Zaza Tarihi-Sözlü Gelenek ve tarihsel Gerçek başlıklı kitabımda (www.zazaki.de adresinde Tarixe Zazayan başlıklı kısma bakınız) işlediğim görüş Dersimliler'in Mamakan/Çan, Zazalar'ın Sasani kökten geldikleri görüşüdür. Bunlar, bu ve başka forumlarda bölüm bölüm yayınlandılar. Bunlardan haberiniz yokmuş gibi davranmanız kasıtlıdır. Bu çalışmalarını incelediğinizi ve bu görüşlerimi çoktandır bildiğinizi sanıyorum. Onları yeni duymuşsunuz gibi görünmeniz dürüst bir tutum gibi gelmedi bana.

Bu çalışmalarda Mamakanlar/Çanlar ve Sasaniler hakkında ulaşılabildiğim tüm kaynaklardaki bilgileri de zaten vermiş bulunuyorum. Senin sözünü ettiğin ve bir bölümünü aktardığın Türk kaynaklarındaki bilgiler ve tezler de bu kitabımda genişçe ele alınıp tartışılmış bulunuyor. Ama Mamakanlar konusundaki en tam ve orijinal bilgiler esas olarak Ermeni kaynaklardadır. Mamakanlar konusunda en yaygın tez de onların Ermeni olduğu yönündedir. Kendi kitabımda benim yaptığım yine Ermeni kaynaklarının kendisine dayanarak onların asıl Ermeni olmadıklarını, ama bugün Dersimliler adı altında

bilinen halk olduklarını tanıtlamaktır. Bu konuda en eski ve en önemli Ermeni kaynaklarına dayandım. Onların öyküsü olan Mamik-Konak rivayetini en orijinal kaynaklarından aktardım. Onların göçedip geldikleri ülkenin bildiğimiz uzak Çin değil, gerçekte Çanestana adıyla da bilinen tarihi Dersim olduğunu söyledim. Yani Dersimliler tarihin çok eski zamanlarından beri bugün buldukları topraklarda idiler. Rivayetteki Mamik'in Dersim'in Kalmem-Kalferat geleneğinde geçen Kalmem olduğunu, geleneğimizde Domane Kalmemi denenlerin Mamakanlar olduklarını anlattım. Gerisini verdiğim internet adresinde görebilirsiniz.

Bitirirken birkaç soru sorayım:

Sen kaç isimle yazarsın?

Faruk İremet de sen değil misin?

Neden herbirinizin bu kadar çok adı var? Kendi gerçek kimliğinizle ortaya çıkıp tartışsanız daha iyi olmaz mı? Hepinizden önce H. Şelic, Diyar ve daha bir dizi başka isimle yazan şefiniz Hayri Başbuğ şu maskeleri ve köşe bucak saklanmayı bırakıp meydana çıksa da herkesin gözü önünde şu derin ilişkileri bir tartışsak diyorum. Örneğin yıllardır üzerinde çalıştığı Dersimliler hakkında biraz bilgi verse. Almanya'daki bazı Dersimlilere yolladığı mektuplardan, bu mektupların içeriğinden, sıkı fıkı olduğu ve görüştüğü Dersimliler'den biraz sözetse. Daha birkaç yıl önce bu forumda başka isimler altında kendileriyle sohbet ettikleriyle ilişkilerinden sözetse, bu ilişkilerin tarihi ve temeli hakkında biraz bilgi verse.

Örneğin 1983-84'ten hemen sonra Türkçülüğü ve Nazmi Sevgenciliği bırakıp Zaza ulusçusu olmaya karar verdiği doğruysa, Dersim Kırımı'nda rol alan Nazmi Sevgen'i ilk Zazaolog ilan etmenin mantığını konuşsak. Bu tarihten sonra Zaza ulusçusu olmaya karar vermişse Ayre-Piya çevresinin asıl başlatıcısının kendisi olup olmadığını konuşsak.

Madem ki bir dönüşüm yaşamış ve değişmişti, 1990'larda Zaza Gençliği imzalı bildirilerdeki Ülkücü görüşler neyin nesiydi? Örneğin Desmala Sure bu bildirilerdeki 'Ezen ulusun ezilen ulusu ezme hakkı' (yani Türkler'in Kürtler'i ezme hakkı) ve benzeri türünden görüşleri her eleştirdiğinde neden saldırıya uğradı? Örneğin D/Z Ulusal Platformu'nun ikinci toplantısına yapılan müdahalede rol alıp almadığını konuşsak.

Dersim kimliğini tanımamaktaki ısrarın neden!

lerini konuşsak. Kendisinin geçmiş sicilinin ne olduğunu konuşsak. Daha da konuşulacak şeyler var.

Hele şunları ortamı germeden, uygarca ve sakin bir dille bir konuşalım. Hemen sonra çok isterse kendisiyle tarih konusunda istediği kadar muhabbet ederiz.